

Vasárnapi szám 24 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLER

XIV. ÉVFOLYAM, 154. SZÁM.

Debrecen, 1937 július 11 vasárnap

ÁRA: 24 FILLER.

Minich és Német orvosszakértőket felfüggesztették

A visszafelé pergetett film

A világválság következményeként megindult nálunk is a gazdasági válság, amely hogy jobban, mélyebben érintette a mi szerencsétlen nemzetünket, abban nagy oka volt annak, hogy a kormányzat részéről indították el a leépítés gondolatát. Megkezdődött a B listázás, a tisztviselők és nyugdíjasok fizetésének csökkentése, kiadott a jelszó az egész vonalon: takarékoskodni, takarékoskodni, összehúzni minden irányban a kiadásokat és csak a legszükségesebbeket beállítani a közületek költségvetésében is. A takarékoskodás szónak hangoztatása annyira ment, hogy még a társadalmat is felszólították, hogy minden irányban igyekezzen takarékoskodni, hogy a mutatkozó nagy válságot átélhessük. Ma már mindenki világosan látja, hogy ez a rosszul értelmezett takarékoskodás volt az oka annak, hogy minket mélyebben és súlyosabban érintett a gazdasági válság, mint más nemzeteket. Megindult a jelszónak a gyakorlatba való átvitele. A B listások, akiknek gyakorlati nevelésük nem volt, végkielégítették magukat és kereskedelmi s ipari téren próbáltak érvényesülni. Hány szerencsétlen családnak katasztrófáját okozta ez. Utána a tisztviselői fizetések és nyugdíjak leszállítása következtében a gazdasági forgalomból kikapcsolódott egy óriási összeg, majdnem azt mondhatnánk az az összeg, amely lehetővé tette a tisztviselő társadalomnak az állásához méltó ruházódását, lakás fenntartását.

Láttuk, hogy egymásután kisebb lakásba költöztek az emberek, összehúzódtak, így az építőipar megállt, az állami bevételek sok ágazatába kiesések állottak be, ennek a pótlására azután egészen helytelenül jött a háztulajdonosok tul adóztatása, hogy az államháztartásra szükséges jövedelmek előteremtessenek, a magántisztviselőknek a külön kereseti adóval való megterhelése és ennek az így megállapított súlyos terheknek még további pótlékolása, sőt a törvényes feljogosítás a magántisztviselők fizetésének leszállítására.

Az iparosnak a munkája csökkent, a házépítés már nem fizette ki magát, tehát a magánépítkezés is megállt, nem volt jövedelmező, beállott az egész vonalon a nagy munkanélküliség és jött az amúgy is túlságos adóval terhelt lakosságnak újabb megterhelése a munkanélkülieknek és a mind szélesebb hullámokban mutatkozó szegénységnek az eltartása.

A nyomor mind több és több családban ütötte fel a fejét, az elszegényedés úgyszólván általánossá vált, mert a fogyasztási válság következtében a gazda nem tudta termelvényeit, állatait megfelelő áron értékesíteni, katasztrófális helyzet elé került az ország társadalmá, mert a termények árai még a termelési költségeket sem fedezték, így ez a társadalmi réteg is kiesett a fogyasztóképességéből, megszűntek a gazdasági gépeknek a beszerzése, a kisiparosoknak nem volt munkája, a gazda földözta, földözta a maga termelő eszközeit, kiesett az adózási és a gazdasági társadalom nagy tömege, kiesett az iparosok és a

mezőgazdasággal kapcsolatos nagyipar is csak tengetni tudta életét.

Mi gyakran hangoztattuk lapunk hasábjain, hogy nem termelési válság, hanem fogyasztási válság van, a mérhetetlen elszegényedés következményeként valósággal elárasztotta, előntötte az egész országot a nyomorúság, csak az új ezredév alapozói, hirdetői éltek és foglalták el azokat a pozíciókat, amelyek megéletheletőséget adtak, ezt is már csak úgy, hogy gyakran értékes, érdemes embereket kellett félreállítani, hogy helyet csináljanak az új ezredév apostolainak.

95 ponttól zengett az ország, gyorsvonati sebességtől várta a nemzet boldogulását és jött a tespedésnek, a semmittevésnek egy olyan korszaka, amely még fokozottabban, még erőteljesebben mélyítette ki az amúgy is alig elviselhető szegénységet és nyomorúságot.

Hála Isten, megszűnt ez a jelszavas korszak, amely a nemzeti egység hirdetésével az élharcosoknak a hadat szabadította rá erre az országra, megbénítva még azt az életheletőséget is, amelyet az elelmes kereskedelem és ipar a maga részére ebben a válságban is ki tudott volna bírkozni. Elmúlt. A totalitás és a nemzeti egység megvalósulása nélkül.

Azt hittük, hogy hosszú idő kell addig, míg ennek a rosszul értelmezett takarékoskodásnak a következményeit, a totalitás elméletének a nemzeti egység jelszavába bűjt lélekrombolását ki fogjuk tudni heverni. És mégis mit látunk? Azt látjuk, hogy Darányi Kálmán kormányzásának rövid ideje alatt megkezdődött a film visszapergetése. A rosszul értelmezett takarékoskodás helyett megkezdődött a munka korszaka. Rövid kormányzásának ideje alatt Darányi Kálmán épen a Tiszántúlon, ahol legnagyobb a földmunkások nyomora, megindítja az öntözési munkálatokat és ezzel mérhetetlen munkaalkalmat teremt ennek a szerencsétlen országrésznek elesett földmunkásai javára. Rövid kormányzásának ideje alatt azt látjuk, hogy a lapok hasábjai kezdenek megtelni a régóta szünetelt tisztviselői előléptetések híradásaival. Látjuk, hogy a magántisztviselők fizetését, ha csak részben is, de felszabadítja a kereseti adópótlékolástól, teszi ezt teljesen szociális alapon, a kisebb javadalmazású tisztviselőknél nagyobb mértékben, a magasabb javadalmazású tisztviselőknél érintetlenül hagyva ezt az állami bevételt. A háztulajdonosoknál azt látjuk, hogy a pótlékolás egy részét szintén megszünteti. Megszünteti az egy szobás lakások adóztatását, sőt tovább megy, törli azokat az adóhátrátlékokat is, amelyek az ilyen egy szobás lakások tulajdonosait terhelik.

A gazda dősságok rendezésénél is, legalább a kisebb birtokoknál erőteljes lépést tesz a végleges rendezés felé, a telepítést az egész vonalon megindítja, sürgetőleg lép fel a társadalommal szemben is, hogy teljesítse köteleességét. A gabona és marhaáraknak a kialakításával a gazdasági társadalom helyzetén óriási lendít, lehetővé teszi a magasabb napszámberé-

ket, megindítja az ipari munkásság helyzetének javításáért a minimális munkabérek beállítását és ezzel ezt a társadalmi réteget is igyekszik felemelni. A rosszul értelmezett takarékoskodás helyett immár a beruházásoknak a programja következik.

Sajnos ezt Debrecen közülete nehezen érti meg, de ha szétnézünk az országban, akkor azt látjuk, hogy mindenhol megindult az erőteljes munka. A közületek, a magánosok, a gyártipar igyekszik minél erőteljesebben a nemzeti javakat gyarapítani, egyik építkezéssel, a másik termeléssel. Nagyon érdekes megnézni a statisztikát, hogy ez alatt a rövid idő alatt is a nemzeti vagyon milyen erőteljesen gyarapodott.

Megkezdődött az az egészséges leépítés, amely nem a jövedelmek csökkentésével jár, hanem azokat a terheket építi le, amelyek a rosszul értelmezett takarékoskodásnak a következményeként került azoknak az adófizető polgároknak a vállára, amely az összeserkedésséig nyomta az adófizetőt és a munkanélküliséget és a szegénységet termelte ki.

Ha a filmnek a visszapergetése nem is megy olyan tempóban, mint azt a tisztviselő osztály, a nyugdíjasok, a kereskedelem, az ipar és a gazdasági társadalom várja és szeretné, de azért ez a megindult teherlevétel, ez a megindult visszaállítás a régi állapotoknak mégis csak reményt nyújt és munkára serkent minden társadalmi réteget és ennek a fokozott munkának és lelkesedésnek a következménye lesz a tömegek fogyasztóképességének emelkedése, a kereskedelemnek s iparnak az előbbremenetele. Ezzel az állami bevételek fokozódnak és egészen bizonyos, hogy a fokozódó állami bevételeket Darányi Kálmán arra fogja felhasználni, hogy a film visszapergetését gyorsítsa, a tömegelőtti mozgalmat erősítse és a továbbiakban gyorsabb tempóban építse le azokat a terheket és azokat a kereskedelmet és ipart korlátozó intézkedéseket, amelyeknek a leépítése még inkább fokozni és gyorsítani fogja az általános jólétnek az emelkedését.

Mindezeknek a felsorolása után rá kell mutatnunk arra, hogy amikor Darányi Kálmán vissza kezdi pergetni a filmet és a terhek levételével a lehetőségeknek útját nyitja meg, akkor politikailag is rendkívül bölcsen eszelekedett, mert amit a totalitás kiváló bajnokai a Darányi által leépített éhbarcos gárdával nem tudtak elérni, nem tudtak elérni azokat a durva, gyakran az emberi jogokat eltipró intézkedésekkel és politikákkal, azt ime, Darányi Kálmán a maga szociális tánykudásával a megvalósulás felé viszi, mert példaképen állhat előttünk, hogy amikor ő szigorúan az alkotmányosság alapján intézi ennek az országnak a sorsát, akkor megteremt a nemzeti egységet is, amely a legfrappansabban mutatkozott meg a kormányzói jogkör kiterjesztésének tárgyalásánál, amikor ezt a törvényt úgy a képviselőház, mint a felsőház egyhangú határozattal tette magáévá. Tehát mutatkozik a nemzeti egység anél-

kül, hogy az élharcosok éhes hadát kellene erre az országra rábocsátani.

A társadalomnak is meg kell tenni a magáét az egész vonalon. Azok, akiknek tehetségük van, meg kell, hogy kezdjék az építkezést, hiszen a jómódnak is láthatják, hogy a saját helyzetünkön csak akkor tudnak javítani, hogyha a rosszul értelmezett takarékoság helyett az építő munkának a terére lépnek. Minden kis viskó, amelyet építenek, minden ipari munkának az eredménye épen úgy javítja és gazdagítja a nemzetet, épen úgy a takarékoságnak a jele, mint a bankbetét, mert a nemzeti vagyonnak az emelkedését és a takarékoságot nemcsak a takarékbetétek mutatják, hanem ezek mellett az a nemzeti munka is, amely a beruházások folytan az értékeket növeli.

Mi sajnálattal látjuk, hogy Debrecen város közülete nincsen áthatva attól a szociális elgondolástól, amelyet a Darányi kormány hirdet, mert nem látjuk, hogy megindult volna itt is a telepítésnek, a kis embereknek a munkához juttatása és beruházásoknak a korszaka. Már pedig ez a gazdag város elsőhelyen kellene, hogy példaadólag álljon a szociális elgondolásoktól átítatott munkaprogrammnak a keresztlv vitelében.

De hisszük, hogy Darányi Kálmánnak a keze el fog érni ide is és megmozdulásra kényseríti az alvó várost, mint ahogy hisszük, hogy megmozdulásra fogja bírni az egész ország társadalmát, mert nem lehet mindent az államtól várunk, a polgárságnak is meg kell tenni a maga kötelességét, az egyszerű munkásnak is oda kell adni munkájának legjavát,

hogy meginduljon, uralomra jusson a jólét ebben az országban. Az a jólét, amely nemcsak egyeseknek, hanem a nemzet összességének fogja az életét előbbre vinni.

Várjuk türelemmel annak a szociális munkának a további eredményét, amely a Darányi-kormány programját átítatja és amely hisszük, hogy meghozza a tisztviselőknek, a nyugdíjasoknak és ennek következményeképpen a többi társadalmi rétegnek is a boldogulás lehetőségét. Sokat szenvedett ez a társadalom, most már jöjjön el az örömteljes napoknak a korszaka is.

Induljon meg a filmnek a visszapergetése erőteljesebb tempóban, amely megmutatja, hogy lehet úgy is takarékoskodni, hogy ez az összességnek a boldogulását jelenti.

Jegyezze meg: **Keszler** műszerész mindenkinél olcsóbb.
Steyr, Waffenrad, Csepel stb. **kerékpárok** kedvező részletre, legolcsóbban.
Nagy alkatrész raktár, legolcsóbb **javító műhely.**

Külső köpeny P 3.80-tól	Pedal . . . P 2.60
Tömlő . . . P 1.44	Csengő . . . P —.38
Vim lánc . . P 2.80	Küllő . . . P —.04

Kánya külügyminiszter nyilatkozata a magyar jugoszláv közeledésről

Belgrad, július 10. MTI: Kánya Kálmán külügyminiszter fogadta a Yreme munkatársát és a következő nyilatkozatot adta neki:

— A külpolitikában Magyarország teljesen határozott: csak az a szándéka, hogy a békét szolgálja. Magyarország ezt a célt nemzetközi téren és szoros együttműködésben barátaival követi, akikhez mindig hű marad. Azok a barátságai kötelek, amelyek bennünket Olaszországgal és Ausztriával, mint a római jegyzőkönyvek aláíró hatalmaival egybefűznek, nemcsak változatlanul fennállnak, hanem az utóbbi időben még jobban megszilárdultak. Ugyanez áll a német birodalommal való barátságunkról, amely két állam kölcsönös érdekein nyugszik.

— Eppen úgy, mint az általános magyar külpolitikát, a dunai medencere vonatkozó politikánkat is ugyanazok a békés alapelvek vezérlik. Mi ösztönöz normalis kapcsolatokat óhajtunk köztünk és szomszédaink között. Tudatában vagyunk azonban annak, hogy a közeledésnek még bizonyos akadályai vannak és hogy csak ez

akadályok kiküszöbölése után következhet el a közeledés azokhoz az államokhoz, amelyekről még nagyobb vagy kisebb differenciák elválasztanak bennünket. Ehhez még időre van szükség, de meg vagyok győződve arról, hogy némi jóakarattal és kölcsönös engedelményekkel el lehet majd jutni az óhajtott eredményhez. Egyébként elegendő, ha utalok az Ön országára és a mi országunk közti kapcsolatok kedvező fejlődésére, amit Sztójadinovics miniszterelnök úr is legutóbbi költségvetési beszéde alkalmával említett. Ami engem illet, meg vagyok győződve arról, hogy meg van a lehetőség arra, hogy ez a helyzet szerencsés eredményekre vezessen annál is inkább, mert már rokonszeny mutatkozik a magyaroknál a jugoszlávok iránt és a jugoszlávoknál a magyarok iránt. A jugoszláviai magyar kisebbség helyzete 2 év óta fokozatosan javul, új legkorjút érvényre a vajdasági magyar kisebbséggel szemben. Sokat jelentett már az is, hogy az új rezsim kezdete óta enyhítettek a gyakorolt szigorúságon. Remélem, hogy ez folytatódni fog.

Arra a kérdésre, hogy mi a magyar felfogás az egyenjóság kérdésében, vajjon tárgyalások útján, vagy katonai záradékok felmondásával gondolják-e megvalósítani? Kánya miniszter ezeket mondotta:

— Mgaától értetődik, hogy Magyarországnak legjobban megfelelné, ha ezt a kérdést barátságos tárgyalásokon lehetne megoldani. Azonban e tárgyalások jelenleg szünetelnek. Nem szeretnék részletekbe bocsátkozni, azonban a kisanatantnak meg vannak a maga követelései. Magyarországnak szintén meg vannak a maga követel-

Luxus kivitelű, olcsó
4 és 6 személyes áramvonalas

Béautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

VIGSZINHÁZ

Ma utoljára!

Kalmár Pál

a közkedvelt rádió énekes személyes fellépte

Magyar Gyula

cigányzenekarának kíséretével.

Ugyanezen műsor keretében:

Rökk Marika:

Könnyű lovasság

A legnagyobb cirkuszfilm.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Nendes helyérek.

Hétlón: Címzett ismeretlen

sei. Magyarországtól megnemtámadási szerződéseket kívánnak. Én azonban e paktumok tekintetében Magyarország számára semmiféle gyakorlati hasznót nem látok. Kész vagyok tárgyalni, de nem vagyok hajlandó az egyenjóságot, amelyről oly sokta be-

szélnek és amelyre nézve írott szerződések vannak a Népszövetségben, bármivel megfizetni. Legkevésbé új paktumokkal. Magyarország önálló állam és önálló politikát kell folytatnia, éppúgy, mint az Ön országának.

A francia-spanyol határon felfüggesztették az ellenőrzést

Páris, július 10. Havas: Hivatalosan jelentik, hogy a francia kormány július 12-én bejelenti a benemavatkozási bizottságnak, hogy július 13-tól kezdve a francia-spanyol határon felfüggesztik a nemzetközi ellenőrzést. A francia intéz-

kedés egyébként sem jelentené a határok megnyitását, hanem csak annyit, hogy a francia határ az augusztusi közigazgatási rendelet értelmében zárva marad továbbra is a spanyol földre irányuló arany és lőszerszállmányok számára.

A MINISZTER MEGERŐSÍTETTE A REKTOR ÉS DEKÁNVÁLASZTÁST

Budapest, július 10. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1937—1938. tanév tartamára dr. Csikesz Sándor egyet. ny. r. tanárnak a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem rektor magnificusává, dr. Révész Imre egyet. ny. r. tanárnak a református hittudományi kar, dr. Kovács Andor egyet. ny. r. tanárnak a jogi- és államtudományi kar, dr. Neuber Ede egyetemi ny. r. tanárnak az orvostudományi, dr. Csüry Bálint egyetemi ny. r. tanárnak a bölcsészettudományi kar és végül dr. Kreiker Aladár egyet. ny. r. tanárnak az orvostudományi kar dékánjává történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette s őket ebben a minőségükben a jelzett idő tartamára megerősítette.

IZGALMAS TOLVAJFOGÁS A ZSIBOGÓBAN

Izgalmas tolvajfogás színhelye volt szombaton délelőtt a debreceni zsigó.

Csoma Zsuzsanna geszterédi lakos, akitől még a múlt héten ellopott ruháiméket, felismerte azokat egy férfinél a zsigóvárosban amint árusította. Nyomban oda ment Bányay József 5238. számú rendőrhöz s elmondta, hogy a lopott holmit megtalálta a zsigóvárosban egy férfinél.

A rendőr felszólította G. Józsefet, hogy menjen vele a rendőrségre, ahol majd tisztázzák az ügyet. G. József azonban ellenkezett, majd *dulakodni kezdett a rendőrrel. A rendőr heves küzdelem után földre terítette a támadót s megbilincselve előállította a rendőrségre, ahol a kihallgatások során fog tisztázódni a lopott ruháimékek ügye.*

Mentőszekrényét!!!

szakszerűen és olcsón felszereli, vagy kiegészíti

SCHÖN SÁNDOR

keztűs, kötszerész, Debrecen, Piac u. 14. Csapó u. sarok.

BETEGSÉGE MIATT FELAKASZTOTTA MAGÁT

Tragikus öngyilkosság történt tegnap este a Zrínyi utca 35. szám alatt. Fábian Lajos 46 éves iparos lakásán felakasztotta magát.

Fábian Lajos már hosszabb idő óta betegeskedett s ez keserítette el. Tegnap este az ablak kerestájára akasztotta fel magát s mire a házbeliiek hazaértek s észrevették, már halott volt. Répássy István rendőrfogalmazó, ügyeletes tiszt megindította a vizsgálatot az öngyilkosság körülményeinek megállapítására.

ELTÖRTE LÁBÁT A RÁESETT ZSÁKRÁKÁS

Súlyos baleset érte tegnap délután Uri Sándor 51 éves csomagszállítót, Erzsébet utca 61. szám alatti lakost a Kossuth utca 27. sz. alatt levő munkahelyén. Munkaközben egy két és fél méteres súlyú préselt zsák csomag ráesett a lábára s eltörte bokáját. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol Uri Sándor törött lábát gipszbe helyezték.

SEM MUSSOLINI, SEM HITLER NEM KIVÁNJÁK A HÁBORÚT

London, július 10. Lansbury György az ag pacifista munkásvezér, kijelentette az angol lapok római tudósítóinak, hogy Mussolinival nagyon szívélyes hangú, 45 percig tartó megbeszélést folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszter jelenlétében a béke kérdéseiről, főként a nemzetközi nyugtalanságok gazdasági okairól, továbbá a nyersanyagforrások és a tőke méltányosabb elosztását célzó világtérkezelésről.

Lansbury a következőkben foglalta össze benyomásait:

— Mussolini és Hitler teljesen különböző emberek, de bizonyos, hogy egyik sem kíván háborút.

— Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb 150 gramm természetes Ferenc József keserűvíz használatával keveset kezelték gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

Százmillió dolláros örökség vár az ujpesi Schaeffer családra

Amerikában meghalt Schaeffer Kristóf dollármilliomos, akinek leánya utód nélkül halt meg a háború alatt és végrendeletében úgy intézkedett, hogy minden vagyonát a rokonokra hagyja. A rokonok azonban nem jelentkeztek és a 100 millió dolláros vagyont kezelő amerikai bizottság felhívással fordult a rokonokhoz, hogy jelentkezzenek, de eredménytelenül. A világháború alatt nem tudtak rokonok után kutatni Európában és amikor már megvolt a lehetőség, akkor meg az volt a baj, hogy tízszer örökös jelentkezett és ezeknek az alapos kivizsgálása éveken át tartott, de az örökséget senki sem kapta meg. Most meglepő fordulat

következett be az ügyben. Ujpes-ten Schaeffer bútorgyáros kezébe került egy újság, melyben a dollármilliók örökösét keresik. Halotta rokonaitól a bútorgyáros, hogy egyik rokonuk, akinek Kristóf volt a keresztnéve nagyon régen Amerikába vándorolt. Kutatni kezdett iratok után és a máriahalmi plébánia öreg anyakönyvében megtalálták, hogy Schaeffer Kristóf 1808 augusztus 8-án született. Az örökség jogos igénylői tehát testvéreinek magyar leszármazói a magyar Schaefferek. Az iratokat elküldték Amerikába és biztosra veszik, hogy megítélik a százmillió dolláros örökséget.

Társasutazás Párisba a főiskolai világbajnoki versenyekre

A Főiskolai Sportszövetség Párisban augusztus 21-29-ig megtartandó főiskolai világbajnokságok és világhiállítás megtekintésére társasutazást rendez. A különböző sportágbeli világbajnoki versenyeken előreláthatólag 36 nemzet főiskolásai küzdenek. Indulás Budapestől augusztus 18-án reggel, visszaérkezés 31-én. Részvételi díj 220 pengő, melyben az utazás, jó polgári étkezés és szállás, a versenyekre, világhiállításra stb. szülő belépőjegyek, podgyaszállítás stb. van beszámítva. Ezen kívül tervezetik kirándulás Wersaillesbe, Trianonba, tengerpartra, Páris környéki nevezetes városokba. Aki a párisi világhiállítást is látni akarja, e társasutazásban vegyen részt, mivel ekkor a főiskolai világbajnokságot is megnézheti. Felvilágosítást nyújt Hadházy Dezső testnevelési tanár Ma-

goss György tér 6. alatti lakásán kedd, esütörtök és szombaton fél 2-él 3 között. (.)

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: Práger, Kabos, Salamon, Törzs, magyar-filmje: OEOS MAMA. Előadások: 3 5 7 és 9 órákor.

Cipőosztály létesítéséhez

szakmát ismerő pénzes társat keresek.

Cím a kiadóban.

Vasárnap luxusautóbusz indul Debrecenből Lillafüredre

A Máv. Menetjegyiroda a jövő vasárnap luxus autóbuszt indít Debrecenből Lillafüredre. Indulás reggel hét órákor. Az autóbusz délelőtt fél 10 órákor már Lillafüreden lesz. A visszaindulás este fél 10 órákor történik, hogy ideje legyen mindenkinek bőségesen arra, hogy a csodaszép vidéket bejárassa és idejét tetszésszerűen töltsse egész nap. A Lillafüredről este fél tízkor visszainduló autóbusz éjjel

12 órákor érkezik Debrecenbe. A pompás túra 10 pengő 50 fillérbe kerül személyenként.

Ilyen olcsó és ilyen kényelemmel még nem lehetett Debrecenből Lillafüredre utazni, olyan menetrenddel, hogy egész napot tölthessenek a kirándulók a csodálatosan szép vidéken és az európai hírű Palota szállóban. Jelentkezéseket elfogad a Máv. Menetjegyiroda.

A szegedi szabadtéri játékokra hatvan filléres vonatot indítanak

A július 31-én kezdődő szegedi

szabadtéri játékok művészi és idegenforgalmi előkészületei nagyarányban bontakoznak ki. Az államvasutak igazgatóságával tartott tegnapi menetrendi értekezleten megtárgyalták mindazokat a széleskörű utazási kedvezményeket, amelyeket az ünnepi játékok alkalmából a szegedi közönségnek nyújtanak. Az elfogadott terv szerint július 31-ike és augusztus hó 15-ike között hatvan magyar városból indítanak filléres áru, úgynevezett szabadtéri vonatokat. A féláru utazási kedvezmény már július 28-án éjjelkor életbelép és érvénye augusztus 15-én este 9 óráig tart. A visszautazási kedvezményt július 31-én este 10 órától augusztus 18-án éjjelig lehet igénybe venni a Dóm-téri előadáson láttamozott igazolványok felmutatása ellenében.

A szegedi Dóm előtt különben már javában folytatják a próbákat, egyszerre négy darabot készítenek elő: az Ember tragédiáját, a János vitézt, a Bizáncot és a Fekete Mária című népi misztériumjátékot.

Gyöngyvér

REGÉNY

író: Székelyné Bészler Anna

(8. folytatás.)
— Boesáss meg öregapám, ha igazságtalan voltam. Tudom, hogy mindentlato vagy, ezért fájt, hogy eltagadtad tőlem a titkokat.
Gál szokatlan gyöngédséggel simogatta meg a gyermek borsónyi Csédesen ültek egymás mellett. Zelend szinte felretentett, amikor valaki megszólalt mellette.
— Adjon Isten jó estét öregapám és nekéd is Zelend öcsém.
Dobok volt, az unokabátyja, az ellenfél. Gál szívesen fogadta.
— Úlj le fiam. Hozatok vaesorát számodra.
— Köszönöm, nem szeretek bezárt helyen tanyázni. Csak az aszszony, meg a gyerek kedveli az ily köbarlangot.
Zelend felesapta a fejét.
— Gyula vezérnek jó volt? — kérdezte elenségeskedve Zelend.
— Ritkán pihen meg benne. Nem fogta a hely és szívesebben lakta a satorát, amely felett lengedezett a lófarka dísz.
Gál közbeszólt, kérdezősködött Dobok dolga, emberek felől, hogy megelőzze a rokonok vitáját.
Későre járt, amikor Zelend elhagyta öregapja tanyáját és végig haladt a keskeny hegyi úton. Közel, távol még pislogóak a tűzek, vagy kihunyo parazsak mellett elheveredtek a vendégek.
Néhány nap múlva kezdődött az ünnepek. Kettő mellett asszonyok vajba sült kenyeret készítel-

tek és kisebb, nagyobb sátrak sorakoztak újonnan egymás mellett az érkezettek számára. Nagy volt a sík völgy, meg lehetett rajta rendezni a versenyeket is. Az első nap kora reggel már együtt volt az ifjúság. Sokan akartak résztvenni a nyilversenyben.

Vékony zsinegre sok rófuji hozzászágban kikötött arany és ezüstdarabkák lógtak a levegőben. Ezeket kellett leszedni nyilövéssel. Először a vendégek versenyeztek. A gyermekifjak után a vitézek vették ki részüket a céllövésből. Utoljára a rokonok álltak elő, a két ifjú Zelend és Dobok. Egymás hegyén, hátán tolongtak az emberek. Mindenki látni akarta, ki lesz a győztes. Hétszer lötték ki a nyilaikat, a hét közül hatszor talált Dobok és hétszer Zelend. Nem a Dobok hibája volt, hogy egyszer a nyilvessző elvétette a célt. A szerelmes Rózsa vonta el a figyelmét éppen abban a pillanatban, amikor megfeszítette az íjat.

De Zelend lett a győző. Tomboló lelkesedéssel fogadták a magyarok kis vezérük győzelmét. És Dobok köszöbor arcából a szeme villámlott, amikor látta ezt a nagy újjongást.

— Megvert a pulya, — mondta Bajánnak, hü vezérnek. — de még a hét nap alatt hétszer állok ki vele küzdelemre.

A megnyert aranydarabokat Zelend is, Dobok is behajították a

nép közé. Nekik nem kellett a nyerelemény.

Verseny után lakomához ültek s nagy ötvágygal láttak a ló, marha vagy birkapecsenyének. Réka kezét dícsérte az illatozó tészta, melynek belében párolgott a borjúhús töltelék. Nehéz borok esordultak a tömlőkből a kupákba és a sötét férfisemekben meg-megesillant a jókedv.

Gál ült az asztalfőn. Két oldalán két unokája. Ritkán szólnak egymáshoz, ha megteszik, csak harag és gyűlölet hallik beszédükből. Gál végre nem állja, szövé teszi.

— Fiam, miért vagytok egymásnak ellenségei? Rokonok vagytok és mégis idegenebbek az idegennél. Zelend testvéreit elvitte tőlünk a keresztény isten. Miért ne lehetnétek ti egymásnak testvérei?

Előbb hallgatott mind a kettő, de aztán megszólalt Zelend.

— Soha nem volt igaz szívvel hozzám Dobok. Mindig üldözött, sértegetett, öcsarólt. És én gyűlölöm őt.

— Az ellenség is meghajlik az eröm előtt, csak Zelend kicsinyiténem azt le, ha tudná — felelt meg Dobok. — De én mondom, hogy nem ismer még engem. És nem tud ja mennyire gyűlölöm őt.

Nem tanulták a hazugságot és az őszintén kimondott szó nem ázott mélyebb árkat közéjük, mint amilyet már érzésük vájt.

Gál halk szóval mondotta:
— Ugy tartják, hogy a gyűlölet sokszor szeretetté válik.

Férfigyület nem igen — válaszolt Dobok — Ha aszszonyt gyűlölünk, az más, abból lehet szerelm, de az a férfiak dolga.

Komorrrá lett a fő amán arca és

szeme Dobok felé villant.

— Vendég vagy unokaöcsédnél, a gyűlöletet kívül kel hagyni a táborán és Zelend ne felejtse el, hogy mivel tartozik vendégének!

— Nem felejttem el öregapám — Válaszolt Zelend —, Dobok mindenben az első előttem, amíg a vendégem.

— Én is tudom a köteletségemet, — tette hozzá Dobok, de aztán egész este nem váltottak szót egymással.

A regősök belekezdtek Gyula dícsőítésébe, egymással versenyezve mondták el hősiességét, hogy rettegte nyilat az ellenség. Ha lóra ült, olyan volt, mint a haragos szél a pusztító zivatar. Erős volt, mint a sivatag vadja, akárcsak a feldühösített vadkan és mégis okos és bölcs ember volt, hiszen Gál tanította rá.

Zengett a dal, ürültek a kupák s késő éjtszakába hajlott a multság ideje. Hajnal előtt pihenni tértek a vendégek. Zelend is bement a satorába. Az öreg Réka leült a lábai elé, hogy levesse ura saruját. Közben, ahogy máskor is szokta, úszította Dobok ellen.

— Meddig tűröd még, hogy föled kerekedjen? Bizony nincs tebbened férfiszív, hogy nem kelsz el lene. Most megfizethetnél neki a sok gyalázatos beszédért. Tudod mit mondott az ember? Azt, hogy a gazdája téged pulyának esúfol s azt ígérte, hogyha az erdőben megtalál, korbátsával ver véresre. Őt nap múlva lesz a ti párviadalotok. Ha öregapád nem segít varázslattal, akkor eredj el a vén Keldihez. Igaz, hogy nem táltos, csak közönséges javas, de nagy a tudománya. Neked talán ad füvet, mely elveszi a Dobok erejét. Én már látom tőle, de rám haragszik, nem ad.

Foto-riport Surgoth Jenő holttestének kihantolásáról

Kiássák Surgoth koporsóját a balatonszabadii zsidó-temetőben. — A törvényszéki vizsgálóbizottság tagjai a sir mellett.

Viszik Surgoth Jenő koporsóját. — Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a kihantoláson egy fontos okmányt ismertet a törvényszéki bizottság tagjaival.

A földművelésügyi minisztérium egész vagyonkezelését átvizsgálják

Czvetkovits miniszteri tanácsos vagyonára bünyügyi zárlatot rendeltek el. — Surgoth Jenő ellen indított bünyügy megszűnt. — Erdekes vallomások és akta-eltűnések a Torday-ügy vizsgálata során.

A földművelésügyi minisztériumi visszaélések ügyében indított nyomozás során bekövetkezett, amit előre tudni lehetett. A vizsgálóbíró elrendelte a bünyügyi zárlatot a hivatali sikkasztással gyanúsított Czvetkovits Ferenc miniszteri tanácsos bárhol feltalálható vagyonára. A bünyügyi zárlat foganatosítása már megtörtént.

A rendelkezés értelmében lepecsételték a miniszteri tanácsos lak-

sát, letiltották a fizetését. Nagy Pál vizsgálóbíró a zárlat elrendelése után intézkedett, hogy

a minisztériumból hordják át a vizsgálóbíróra azokat a könyveket, számlákat, melyekből a fiktív tételeket akarja megállapítani.

Egy nagy asztalt már elfoglaltak az altisztek által áthordott irattömegek.

Gyanus volt az előterjesztés, mégis aláírták

Szombaton délelőtt Józsa Béla miniszteri tanácsost kérdezték ki több órán át a Torday-féle kiutalásokkal kapcsolatban. A kihallgatásnak érdekessége az, hogy Józsa kijelentette, ő nem akarta aláírni a Torday-féle elszámolásokat, előterjesztéseket, mert az iratkiállítások szabálytalanok voltak és aggodalmat támadtak az összegek helyessége felől is. Előbb nem írta alá az elszámolásokat, de végül mégis engedett Torday rábeszélésének és aláírta az iratokat.

Darányi erélyes intézkedései

Darányi Kálmán miniszterelnök a Torday-ügy egyre terjedő adataival látva, a minisztérium vezető tényezőjével együtt arra az elhatározásra jutott, hogy a legerélyesebben kell eljárni a vizsgálat során és

elrendelik a minisztérium egész vagyonkezelésének a földművelésügyi minisztérium

Józsának arra a kérdésre kell választ adni, hogy miért írta alá a Torday-féle elszámolásokat, ha azokat gyanusaknak találta.

Szenzációs vallomást fog tenni hétfőn a vizsgálóbíró előtt Galambos Mihály, a földművelésügyi minisztérium számvevőségének ellenőre, aki biztos értesülések szerint ismeri a visszaélések elkövetésének minden változatát és nagy leleplező vallomást fog adni a bíró kezébe.

hatáskörébe tartozó gazdasági intézmények, üzemek vagyonkezelésének átvizsgálását.

Az intézmények sorozatát fogják átvizsgálni, mert az a cél, hogy elejét vegyék a gyanúsításoknak. Ez a munka, mely az országban szerte ágazva már a jövő héten megindul, több hétig tart.

A földművelésügyi miniszté-

szövet közvetlen a gyárból
Trunkhahn
 IV. Prohászka Ottokár-u 8
 VI. Terecz-körut 8
 VIDEKRŐL MÉG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!
 Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

riumban folyik a számvevőségi vizsgálat is, hogy a kiutalások körüli mulasztásokat felderítsék. Az eddigi megállapítás szerint Józsa többször írt alá kifizetési rendelkezést és az összegek Torday kezéhez kerültek.

Feltűnő, hogy az akták mellől úgy a Czvetkovits, mint a Józsa-féle eredeti kiutalások példánya eltűnt.

Az utolsó jelentés Surgoth Jenőről

A budapesti főkapitányságon szombaton délelőtt megjelent dr. Altdorffer István debreceni kir. ügyész, aki a balatonszabadii boncolásnál a vádhatóságot képviselte és átadta Szilaveczky Lajos rendőrtanácsosnak azokat a jegyzőkönyveket, melyekből kitűnik, hogy a szakértők megállapítása szerint a balatoni holttest Surgoth Jenő. A főkapitányságon a jegyzőkönyv átvétele után a Surgoth

Jenő ellen indult nyomozást befejezték. Az iratokat lezárták és megküldik a debreceni ügyészségnek. Ez az utolsó intézkedés Surgoth Jenő ellen.

A halálának megállapításával megszűnik az eljárás. A kutatás azonban abban az irányban folyik, hogy volt-e másnak is része a bűncselekményben.

Családi sírba temetik Surgothot

Surgoth Gyula országgyűlési képviselő ma délelőtt telefonon elhívta Takáts Kálmán szabadii főjegyzőt és kérte, hogy hívének holttestét hantolják ki. Jelezte, hogy ma, vagy holnap délelőtt megérkezik. Az előkészületeket Takáts főjegyző már megtette. A sír felig már ki is ástak, most már csak Surgoth Gyula megérkezését várják.

Az egyik fővárosi lap értesülése szerint Surgoth Gyula kijelentette, hogy Surgoth Jenő temetése hétfőn történik meg Balatonszabadiiban. A holttestet tehát nem szállítják el onnan, hanem a zsidó temetőből kihantolás után örök nyugalomra helyezik.

Titkos erődív a francia-belga határon

Már a múltban tervbevette a francia hadügyi vezetőség, hogy az úgynevezett Maginot-vonalhoz hasonló erődítmény láncolatot építsenek a francia-belga határ mentén is.

A francia vezérkar kívánságának valóra váltásához nem sokára hozzá is fogtak. Óriási erővel folyik a munka a francia-belga határ erődítmény-vezetékének kiegészítésére. A kiadott hivatalos jelentés szerint ez a munka már a befejezés stádiumában van. Az erődítmények Lille városa és az Északi tenger partja között húzódnak a belga határ mentén.

Ezzel a sokmilliárdos építkezéssel áttörhetetlen erődítményt vontak a francia hadügyi bizottság szerint Franciaország teste köré.

NYILT-TER

Ujfalusi Sándorné, Kút uca 128. szám alatti üzletét átvenni szándékom. Hitelezők három napon belül a követelésüket Nagy Sándor, Cserepes uca 13. szám alá jelentéské be.

Nagy,
Cserepes uca 13

Megnyugtassa önmagát, ha kannás

GARGOYLE MOBILOILT-
haszná!

Kapható a főlerakatnál
Grünberger és Glück
 (üzemanyagkereskedés)
 T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

Malkapárokknak és ujházarokknak
sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
 a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
 DIVATÁRUHÁZBAN. PIAC-UTCA 51.

Szántó Zsigmond
 kárpótlómester
 bútorcsarnoka
 Piac-u. 81.

Szomron át szivhoz az
ANGOL KIRÁLYNŐ
 veret.

KEZTYŰT FÜZÖT
SCHÖN SÁNDORTÓL
 PIAC-U. 14. CSAPO-U. SAROK

KONYHAEDÉNYEKET
TÓTH GYULÁTÓL
 Városházepület.

SZÖNYEG, AGYTERÍTŐ,
Piiggony
 A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL
 KOSSUTH-U. 19.

Szűrésűvet különlegességek
 rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKO POSZTÓ-
 KERESKEDŐNÉL
 PIAC-U. 4.

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
 HATVAN-U. 1.

ILLATSZERT
 készlet, puszt.
PAPP LAJOS
 illatszerlárból
 Kossuth-u. 1.

NE FÖZZÖN OTTHON
 olcsóbb, ízletesebb a
SZABÓ FÉLE
 MAGYAR KONYHA-SAS-UTCA 3.

Benz nélkül boldogabb nincs,
 keressé fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-
 LEVÉLET
 KOSSUTH-U. 8.

LEGNAGYOBB
 Uridivat és kalapraktár
WERNER
 PIAC-U. 70.

Fényt és hangulatot
 1937 otthonába,
 ha **GULYÁS**
 CSILLÁR-RÁDIÓ
 SZAKKÜLTETŐI VÁSÁR
 TELEFON: 52-19

KÉPKERET
 SZENTKÉP
 KERETEZŐBOLTBAN
 PIAC-U. 89.

Jónak a
ASZMANN
 uridivatái.

Legolcsóbb megvásárolni
 az olcsóbb
ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN
 Kossuth-u. 3.

KÖZSÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTEKOK
Kántor Ernő és Társai
 VÁROSHÁZEPÜLET

Szűrésű, gyarmatári és
 háztartási cikkek
KONTSEK GÉZÁNÁL

SZLUKA ISTVÁN
 szűrésű
 "CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
 TELEFON-U. 100. TELEFON: 21-11-52.

COMBÓL
 Művészi megalkatás
KONTSEK KORNÉL
 divatházában
 KOSSUTH-U. 1.

Legszebb esküvői
 és alkalmi frizurák
RAMMINGERNÉL
 SZENT ANNA-U. 10.

Hentesárut, csomagokat,
 sajtokat, borokat
ESZTERHÁZYNÁL
 PIAC-U. 30.

BÉRAUTÓT elegáns kocsi
 eljegyzésre, esküvőre, kerétkelésre
SZIKSZAYTÓL
 rendezvény
 FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

Kézimunka,
 fonal, csövadás
 a legolcsóbb
PIKÓ
 KOSSUTH-U. 4.

JEGYVÉNYEK, JEGYKÉSZÉREK
 legmagyobb
 választékban
HALÁSZ ékszerésznél

IZÉSEBEN ES OLCÓSÁGBAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK
 VEZET
 KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Piac-u. 37.
Lipőkülönlegességek
 Magolcsai Nagy Sándornál

Művészi fényképek
 készített árban, szakértelem
 kompozíciók és
TÖKES ILONA
 MŰTERMEBEN CSAPO-U. 1.

Gázháboru Debrecenben a molyok ellen

Az István gőzmalomban szombaton 44.000 léghőmérter irtartalmú területet gázosítottak el. — Az első jelentékeny malom-gázosítás Magyarországon a debreceni.

A debreceni István gőzmalomban szombat reggel hatalmas arányú ciánozás vette kezdetét. A malmok ciánozása Magyarországon még meglehetősen szokatlan jelenség, külföldön azonban két-három esztendőben minden nagyobb malomban megismétlik a liszt-moly irtására, mely évenként hatalmas összeget kitevő kárt okoz a malmok liszt- és gabonaállomában.

Magyarországon a második malom-ciánozás az, amit szombaton reggel az István gőzmalomban megkezdtek. Az első Szegeden folyt le a múlt évben a Bakk malomban, de ez jóval kisebb arányú volt, mint a debreceni.

A ciánozást közel négyhetes szigetelési munka előzte meg, melyet dr. Rosenthal Andor, az István malom fővegyésze irányított. Orvosi gondokkal kellett ezt végrehajtani, nehogy a gyilkos gáz valahol rest kapjon és esetleg emberéletben is kárt tegyen. Arra nézve, hogy milyen pusztító ez a gáz, jellemző, hogy mikor a múlt esztendőben az István gőzmalom bécsi közemében ciánoztak, 48 óra után felbontották a szigeteléseket, egy légörvény elkapott a kiömlő gázzal. Abban az irányban egy sereg madár repült a levegőben s a következő pillanatban élettelenül hullottak le. Egytől-egyig elpusztultak a gáz légkörébe került szerencsétlen állatok.

A szigetelést a debreceni malomnál falazás, deszkázás s részben párragasztás útján hajtották végre. Bent az épületben arányosan vannak elosztva a gázosítandó anyagok emeletről, emeletre. A hatalmas épület ciánozandó részei 44.000 léghőmérter irtartalmúak. A legfelső emeleten, harminc méter magasban voltak olyan helyek a búzakamrák mögött, melyhez nem lehetett hozzáférközni. Ide a tűzoltólóra segítségével jutott fel a gázmester, akinek mielőtt veszedelmes útjára elindult, nyilatkozatot kellett adnia, hogy saját felelősségére megy fel. A malom pedig bebiztosította úgy a gázmestert, mint mindenkit, akit akár a gáz-

ömlés, akár a lezuhanás folytán veszély fenyegethet.

A hatalmas tűzoltólóra méltóságteljesen feszült az égnek s hajmeresztő látványt nyújtott a rajta kapaszkodó gázmester. Felkúszott a felső fökora s onnan az épület felső emeletének ereszére, ahonnan egy szédülés feltétlen halálos zuhanást vont volna maga után. Hatalmas nézősereg gyűlt össze a malom udvarán. Hosszú percek teltek el, a gázmester közben fent függén, teljes biztonságérzettel dolgozott. Leragasztotta, elszigetelte amíg meglévő réseket s utána általános megkönnyülésre visszazement a földre.

A ciánozásnál megjelent Parenthézy tüzoltótiszt, Jakabffy tanársegéd, mint orvos s a rendőrség képviselője. Jelenlétükben megkezdődött a gázosítás technikai munkája. Óriási mennyiségű gáz áradt szét a hatalmas épületben.

Az István gőzmalom gáz alatt marad szombaton déltől hétfőn reggelig. Addig mindenkit eltávolítanak az épület területéről. Hétfőn reggel felbontják a szigeteléseket, ha eső nem lesz s a szél iránya kedvezőtlen mutatkozik. Ellenkező esetben alkalmas ideig továbbra is gázosítva marad az épület.

Próbául a malom különböző helyiségeiben 150 üvegben elhelyeztek molyt, liszbenélő fekete bogarat s lepkét tehát mindazokat a bogarakat, melyek kiirtása végett vált szükségessé a ciánozás. Az fogja a gázosítás tökéletes hatását bizonyítani, ha ezeket a bogarakat élettelenül találják a szigetelés felbontása után.

Az István gőzmalom kísérlete, mely a molyok ellen az első gázháborút idézte elő Debrecenben, bizonyára hasznosnak, praktikusnak fog mutatkozni. Német statisztika sok kiszámították hogy sok millió márkára tehető az a pusztítás, mit a malmokban lévő kártvők felfalnak a nyersanyagból. Ha ezeket a búza és lisztvesztéseket figyelembe vesszük, kétségtelen, hogy a malmok néhány esztendőnkénti ciánozása kifizető lesz.

A vándortársulat színészeivel megakart szökni egy 17 éves urileány

A tiszacsegei csendőrség érdekes ügyben tartott nyomozást. Jelenítették, hogy a községben lakó egyik urileány megszökött a családi háztól és a községben tanyázó vándortársulat egyik színészevel Budapestre akart menni. A leány családja csak az utolsó percben tudta meg, hogy a fiatal leány és a színész mire készül. A vonatnál sikerült a leányt megtalálni és indulás előtt két perccel hazavinni. Az elutazásból így nem lett semmi és nem utazott a színész sem, akit a csendőrök hallgattak ki. Megállapították, hogy a leány fedezte az utazásnak reá eső részét és maga váltotta meg a jegyet. A színész kijelentette, hogy nem biztatta a

leányt, hogy vele tartson, önként akart vele utazni a fővárosba.

Az ügyben kihallgatott színész Ormai Miklós ellen nem indul semmiféle eljárás ée a leány családja sem tett bünvádi feljelentést, így a csendőrség a további kihallgatásokat sem tartotta meg. A leány családjának tagjait sem kérdezték ki.

— **Baromfilopás.** Tóth Lajos városi hajdú, Dózsa u. 21 sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az északa folyamán a kerítésen udvarára behatolva, a zárt baromfióból hét csirkét ellopott.

Hotel August Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóvíz a szobákban. Felvilágosítást nyújt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten August utca részében L. Krisztina tér 3.

Mint egy nagyruházban, nálunk mindent megtalál.

AUSZTRIA

**500 schillinget igényelhet
személyenként ausztriai nyaralásához.**

Az átutalást 4 nap alatt elintézzük.

**7 napos tartózkodás után az osztrák vasutvonalakon
80%-os visszautazási kedvezményt élvez.**

Felvilágosítással, prospektussal, menetrendösszeállítással készséggel szolgálunk.

Az Osztrák Forgalmi Iroda, Budapest, kedvezményes menetjegyeit meghozatjuk.

**Auto, motorkerékpár, kerékpár, kajak és csónak-kiránduláshoz
triptiket beszerezünk.**

Alföldi Takarékpénztár Debrecen.

1938 január 1-ig új fagot nem vehet fel a magyar ügyvédi kamara

2000 P óvadékot kell majd letenni.

A hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg az igazságügy-miniszter 1937. évi negyedik törvényekéről szóló végrehajtási utasítás, amely forradalmi újítást jelent majd a magyar jogásztársadalom, — főként a fiatal ügyvédek és ügyvédjelöltek számára. Attól a perctől fogva, hogy hatályba lép az új ügyvédi rendtartási törvény, megszűnik annak a lehetősége, hogy a fiatal ügyvédjelöltek és ügyvédi karrierjük előtt álló kész jogászok kenyeret biztosítsanak maguknak, mert az ügyvédtörvény a leghatározottabban kimondja: a végrehajtási utasítás megjelenésének napjától 1938 január 1-ig Magyarországon egyetlen ügyvédi kamara sem iktathat sorába új tagokat.

A készülő ügyvédtörvény szellemét antiszocialisnak tartják, — amennyiben azok az ügyvédjelöltek, akik még nem tagjai egyik kamarának sem és szeptemberben megszerzik az ügyvédi oklevelet, jövő év elejéig nem fejthetnek ki működést: mint ügyvédek önállóan nem működhetnek, ügyvédjelölti állást nem fogadhatnak el, de ha ezt mégis megtennék, úgy

büntetendő esekelményt — zugirászatot — követnek el, viszont büntetett előélettel reményük sem lehet arra nézve, hogy valaha is bejuthassanak a kamarába. Nincs más választás tehát: vagy a családi vagyonukból élnek meg jövő év elejéig — vagy pedig éhenhalnak.

Az ügyvédi rendtartásról szóló törvény 47. §-a foglalkozik az óvadék kérdésével is. 2000 P lesz a kaució, amely ma horribilis összeg. Az érdekeltek már szervezkednek, hogy az illetékesek megváltoztassák az 1937. IV. törvények több sérelmes pontját és lehetővé tegyék az új jogásznemzedéknek a kenyérkeresetet, különös tekintettel arra, hogy ma nemcsak a hivatalos szervek, de a társadalom legszélesebb rétegében is az a felfogás uralkodik — és ezt utonutfélen hirdetik —, hogy az ifjúságnak helyet kell biztosítani. Elképzelhetetlen, hogy ilyen társadalmi atmoszférában életben maradjon az ügyvédi rendtartás néhány, rendkívül súlyos következményekkel járó és általános visszatetszést keltő szakasza.

Mit mond Lázár igazságügyminiszter a javaslatról

— Remélem, hogy ez az új törvény a maga erkölcsi alapján álló komoly rendelkezéseivel és az ebben a vonatkozásban az autonómiáknak nyújtott komoly lehetőségekkel kedvező irányban fogja befolyásolni az ügyvédség megbecsülését, társadalmi és gazdasági helyzetét. A rendelet a törvényben írt új intézőszervek megalakítására a folyó év végéig enged időt, úgy hogy az új szervek mind egyike 1938 január 1-étől kezdve megkezdhesse működését és ezáltal az új ügyvédi rendtartás teljes mértékben életbelépjen.

— Az ügyvédi felvételek tekintetében július 31-éig a mai rendszer marad érvényben és július 31-éig benyújtott felvételi kérvények a régi törvények szerint nyerne elbírálást; ettől az időtől kezdve az év végéig kért felvételi kérések fölött a felvételi bizottsá-

gok január hó folyamán döntenek majd. Ha valamelyik ügyvédi kamara 1938 első negyedében a területén levő valamely helyre vonatkozólag a felvétel korlátozását indítványozza, ilyen irányu határozat legkorábban a jövő év, 1938 első negyedében hozhatja meg és javaslata felett az igazságügyminiszter, az ügyvédi kamarák országos bizottságának s az illetékes királyi ítélőtábla elnökének meghallgatása után határoz. Nem valószínű tehát, hogyha az autonómiák terjesztenek is elő a jövő év első negyede után ilyen indítványt, hogy a döntés még a júliusi felvételek előtt, kivételes esetektől eltekintve, megtörténhessék, mert az ilyen elhatározás alapos előkészítést és tanulmányt igényel.

— Gondom van arra, hogy az átmeneti idő alatt a gyakorlat

folytonossága lehetséges maradjon. Aki engem ismer, tudja, hogy méltányosan és pártatlanul igyekszem megoldani a kérdéseket.

Franco Spanyolországba hívja a trónörököszt

Havannai hír szerint Franco tábornok felkérte a volt spanyol trónörököszt, aki most Covadonga grófja nevet viseli, hogy sürgősen térjen vissza Spanyolországba. A hír szerint Franco nyomban Covadonga grófjának Spanyolországba való megérkezése után fel akarja vetni a trónöröklés és restauráció kérdését.

63 repülőgép keresi Earhartot

A Lexington hadihajó, mely az Egyesült Államok hadiflottájának legnagyobb hajója, ma a nyílt tengeren kiküldte 63 repülőgépet Earhart Amália további kutatására. Orin Murphy admirális bizik benne, hogy hétfőre már bizonyosan kiderül, hogy életben maradt-e az óceánrepülő, vagy sem.

Az Earhart Amália gépet készítő repülőgépgyár igazgatója kijelentette, hogy a gép 30 napig is fennmarad a tengeren, ha tehát a repülő elég élelmiszerral rendelkezik, remény van rá, hogy élve megtalálják.

x A nagyerdői tisztás levegőben pompás üdülés a nagyerdői csónakázó tavon az evezés.

Bel és kültöldi | Kerékpárok
Női és térti

jók - olcsón nagy választékban

Soltész-nál

Kálvin-tér 2 szám.

Súlyos rágalmak egy világitási vállalati tisztviselő ellen

Emlékezetes olvasóink előtt az az áldatlan harc, amely a Debreceni Világitási Vállalatnál folyt az egyes tisztviselők között. Ugy a helybeli, mint a fővárosi lapok hasábjait írtak annak idején róla. Ennek egyik mellékhatását tárgyalta a debreceni büntetőjárásbírószágon dr. Gyöngyösi József bíró.

A sértett a Világitási Vállalat egyik régi tisztviselője, Csobán Imre, aki a következő feljelentést tette Zelinger (Zsolt) Béla lőgépszékhelyettes ellen. A feljelentés szóról-szóra a következőképpen hangzik:

Debrecenben a Világitási Vállalat tisztviselője vagyok. Ha a Vállalat tisztviselői között nézeteltérés fordul elő, a vállalat vezetősége a békés uton való elintézés végett saját hatáskörében úgy intézkedik, hogy meghallgassa a feleket, tanukat stb. Egy ilyen esetről kifolyólag 1937 március hó 12-én kihallgatták Zsolt Béla urat is, aki a kihallgatást eszközöző tisztviselő előtt felvett jegyzőkönyvébe a következő rágalmozó tényállításokat tette:

Csobán Imre, durva, goromba és kötekedő modorban bánt Szupinyival. Csobán Imre értésemre adta, hogy Szupinyi nyakának kicsavarására felső utasítást kapott. Csobán I. itt Bankovác igazgató úrra hivatkozott. Megkérdeztem Csobán Imrét, miért nem tagja nyíltan a Magyar Jövő Szövetségnek. Csobán erre azt a választ adta, hogy Bankovác igazgató úrtól kapott tanácsot, hogy a Magyar Jövő Szövetséggel ne tartson kapcsolatot. Utána jártam a szövetség elnökénél, hogy mi járásban volt Csobán Imre, meglepetéssel láttam azokat a hivatalos iratokat, amelyeket Csobán Imre

adott át és amelyek vállalati hivatalos irások voltak. A Magyar Jövő Szövetség Világitási Vállalati tisztviselői érdekképviseleti gyűlésén szintén ott láttam Csobán Imrét is és egy esepet sem védelmezte a vállalat érdekeit. Ő az, aki feltolta magát a tisztviselőfizetés és nyugdíjrendezés érdekében, saját személyének előtérbe helyezése mellett, de nem volt válogatos ennek érdekében megfordulni, csaknem az összes létező pártokban. Kijelentem, hogy Csobán Imre személye a Vállalati tisztviselői karnak nem nagy reklam.

Mínt hogy a fentemlített tényállítások és becsületsértő kifejezések alkalmasak arra, hogy engem közmegejtésnek és fegyelmi eljárásnak tegyenek ki. Zsolt Béla ellen feljelentést teszek rágalmozás miatt.

Eddig a feljelentés. A tárgyaláson Zsolt Béla kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A tárgyalás tulajdonképpen csak eddig a vallomásig tartott, mert a bíróság elrendelte, hogy a Világitási Vállalatnál felvett jegyzőkönyveket szerezzék be, mint felügyeleti hatóságtól.

Dr. Vargha Lajos Zsolt Béla védője éles hangon replikázott és kijelentette, hogy a bíróság nem alacsonyadhat le arra a szintre, hogy a Világitási Vállalatot, amely egy közönséges kereskedelmi vállalat azzal tiszteljen meg, hogy mint hatóságot kezelje.

A tárgyalást ezután elnapolták, azaz, hogy az iratokat nem a Világitási Vállalattól szerzik be, hanem a polgármestertől.

A nemmindennapi perben csak a nyári szünet után lesz tárgyalás.

1 liter finom tokaji bor 60 filler az Erdős Borozóban

Beművelés és Fűszerezés-u. sarkán
Kéltelmes szórakozóhely

A hajdunánási hiszékeny embereket fosztogatták a cigányasszonyok, akik azt állították magukról, hogy varázslók

A keresztút titkai és a rejtélyes kilenc nap.

Többször előfordult már, hogy a bűnügyi hatóságoknak munkát adtak azok a cigányasszonyok, akik magukat kuruzslóknak, varázslóknak mondva, betegségeket, szerelmi bánatokat akartak gyógyítani s azután eltűntek a hiszékeny emberektől kiesalt pénzzel. A leplezett csalások nem világosították fel a hiszékeny embereket és még mindig vannak, akiket a furfangos cigányok kifosztani tudnak, varázslatokról szóló mesékkel.

A csendőrök most fogták el **Balog Róza, Lakatos Erzsébet és Málk Eszter** cigányasszonyokat, kik sorozatos csalásokat követtek el Hajdunánáson. Megtudták a cigányasszonyok, hogy **Hajdú Lajos** né leánya és hat hónapos gyermeke betegeskedik. Megjelentek Hajduné házában és elmondták, hogy ők meg tudták a szellemektől, hogy meghal az anya és leánya, ha nem térítik el újtól a rossz szellemeket.

Azt tanácsolták a rémült Hajdunénak, hogy áldozatokat kell hozni és a keresztútra kell vinni és eladni az értékes dolgokat, pénzt, ruhát, élelmiszert, hogy lassák a rossz szellemek, hogy a szeretet áldozni is tud és a szeretet megnyilvánulása erős lesz és nem vihetik el az anya és kis gyermeke lelkét. Hajduné elhitte a badarságokat és így történt, hogy 27 pengőt, sonkát, kolbászt adott át a cigány asszonyoknak, kik azt mondták, hogy elviszik a keresztúthoz éjjelben elassák. Kilenc napig marad elásva a pénz és a sonka.

Kilenc nap elteltével kiássák.

visszaviszik és elmúlik a »rontás«. Nem kell attól tartani, hogy meghal anya s gyermeke.

A kilenc nap eltelt de a cigányok nem adták vissza sem a pénzt, sem az élelmiszereket, ruhákat. Kíváncsiságból ásnai kezdtek, az úról a földet kihányták és kiderült, hogy nem is tettek el oda semmit a cigányok.

Ilyen módon hasonló mesével csapták be **Császár Miklóst, Nagy Lászlót, özv. Fehér Istvánt** és még másokat.

Mindenütt meséltek a kilenc napról, a keresztútról és a »rontásról« melytől egyedül csak ők tudják megmenteni az embereket, mert ők varázslók.

Nagy Lászlót azzal rémítették el hogy megsúgták neki, hogy

napjai meg vannak számlálva, mert tehenével együtt elviszi az ördög.

Nagy László a maga tudatlanságában még kételkedni sem mert és 22 pengőt, tyukokat, párnákat adott a cigányasszonyoknak, csak hogy megmentsék őt az ördögtől.

A csendőrök elfogták a cigányasszonyokat és behozták a debreceni törvényszék fogházába. Eljárás indult meg **Lakatos János** ellen, ki tudta, hogy milyen csalással szerzik a pénzt és élelmiszereket az asszonyok és mégis segítette őket, velük volt és használta a kiesalt javakat.

A vizsgálóbíró rövidesen kihallgatja az asszonyokat, kik már nem először kerülnek a bíróság elé csalások miatt.

Helyzetkép a magyar gyümölcsről

A magyar gyümölcs értékesítése, szállítása s kivitele szempontjából döntő fontosságú hónap a július.

A három gyümölestermelő központ: **Kecskemét, Nagykőrös és Gyöngyös jelentései alapján a következő helyzetkép alakult ki a magyar gyümölcs idej sorsáról:**

Kecskemét a múlt esztendőben kivitelezés szempontjából a nyolcadik helyen állt. Az országos kivitelnek 2.88 százalékát bonyolította le ez a város 14 és félmillió értékben. Az idén már nem lehet hasonló eredményt várni.

Cseresznyekivitelben körülbelül azonos a helyzet az 1936. évvel, azaz eléri **Kecskemét** a 82 vagont. Meggyből mintegy felét lehetett csak elérni a múlt évi kivitelnek, mely 124 nettóvagyon volt.

Barackból, mely **Kecskemét** legfontosabb eikke, a tavalyi 50-100 vagonos piacokkal szemben az idén csak 10-15 vagon a maximális felhozatal. A kivitelezés sárgabarackban most folyik. A minőség megvárja a gyengébb termés. Németország az idén jóval nagyobb mennyiséget vett fel, mint tavaly. Svájc viszont jóval kevesebbet. A gyümölcsárak jól alakultak a kivitelben.

Nagykőrösön eddig a gyenge közepes termés mellett szerzett exporttapasztalatok nem tulságosan

kedvezőek. Ennek ellenére a város mindent megtett, hogy exporttevékenységét kedvezően értékesítse. Az idén tízezer mázsa salátából csak kétezer mázsa került külföldre, mégis nagy eredmény, hogy az idén először jutott Ausztrián túl, Németországba is el a nagykőrösi saláta. Cseresznyét csak Ausztriába vittek Nagykőrösről. A mai napig Nagykőrösről közel egymillió mázsa árut szállítottak külföldre.

Ausztriába, Német- és Lengyelországba, Csehszlovákiába, Svájcba szállítanak gyümölcsöt és zöldséget. Az árak az uborka kivételével általában kielégítőek. A jövő szempontjából fontos eredmény lesz a tervezett s Nagykőrösön létesítendő meggykísérleti állomás.

Gyöngyösön a gyümölcs és zöldségértékesítés terén nem tulságosan rózsás a helyzet, de a múlt évvel szemben javulást mutat. A külföldi szállítási lehetőségek kielégítőek, bár több ország vámhatósága bizonyos akadályokat gördít a magyar gyümölcs és zöldségkivitel elé. Főleg szőlőben nagyon jó terméskilátások vannak. A cseresznye jórésze viszont eladatlan maradt, az árak alacsonyok voltak. Gyöngyösről Németországba, Lengyelországba, Ausztriába és Csehszlovákiába exportáltak.

Templomszentelés a trianoni határon

Nyírábrány, 1937 július hó 4.

Míg Európa távoli végeiről a még meg nem fojtott templomok félrevert harangzúgása hívja fel a figyelmet a minden szépet és istenest leromboló eszmék harca elleni sorompóbaállásra — addig a trianoni határon, a kis Budaábrányban a nagy Isten jóságáért, szeretetéért való hálaadásra gyűl a határmenti falvak népe, hogy nagy áldozatokkal, könnyel, verejtékkal, sőhajokkal, imákkal felépített új templomát felajánlja az örök Istennek.

Nemesak Nyírábrány ünnepe volt ez a nap. — Ünnepe az ezeréves magyarságnak, az élniakaró nép ünnepe! A határrabló békébe, a bilincsbe vert rab magyarok sorsába helyenygódni nem akaró bibliai hajdúk, kurucok ivadékaiknak ünnepe.

Örömteli, napsugaras vasárnap virrad a falura! A kis vicinális most büszkébben rohog be a nyírábrányi állomásra, hozza a nagy püspök képviselőjét, Bartha László tiszfalóki esperest, a debreceni papokat, vendégeket. Száz lépés az oláhhatár! Az állomászászlódszében pompázik. Korékpáros bandérium élén Kiss Ferenc főjegyző fogadja az érkezőket s már robnak a kocsik végtelen sorban a kis Budaábrány felé. Megkapó kép tárul elénk a faút takaró dob mögött... Diadalkapu. Zászlótenger. Fehérruhás lányok. Feszés vigyázó levanteifjak és a fópasztort váró nép impozáns tömege. Némédy István lelkész meghatódottan mondja „Isten hozott” és már Vida Hajnalka fehér rózsacsokra hull a fópasztor ölébe. A háttérben az új templom. Szegényes viskók közt úgy áll, mint egy királyvár. Karcsu tornya, mint becsület, reménykedő magyarok imádsága nyilegyenesen suhan az ég felé, az örök Isten felé! Autók robnak a templom elé. Vitéz Ujfalussy Gábor orsz. gyűlési képviselő érkezik, dr. Kálnay Zoltán főszolgabíró társágában a gyönyörű templom elé. Kiss Ferenc főjegyző fogadja vitéz Ujfalussy Gábort — a kemény katonát, ki most a békekatonáival — az ábrányi magyarokkal — új erősséget épített Isten országa számára... templomot az erős Istennek. Ujabb autók érkeznek a szomszéd egyházmegyéből. Nánássy Andor v. országyűlési képviselő, kormányfőtanácsos, Görömbey Péter a tudós kálói pap, valamint Nyírácsád, Bagamér, Vámospercs stb. küldöttségei.

Megkondul a kis templom harangja s mint a szomjas szarvas a hús forrásra, siet a nép a szent hajlékba. Hegedűs Béla ny. főjegyző, főgondnok, aki e templom építését vezette, síró lelke könnyharmatával áztatja a templomkuleset, mikor a fópasztor kezébe adja. Míg a toronyban Pál József tárogatója zokogja szét ebbe a bűnös világba a fennsleges éneket „Erős várunk nekünk az Isten”, addig benn az orgonabugásával hálaadó ének repül a nagy Isten felé. Kovács József lelkész imádkozik. Bartha László esperes gyönyörű prédikációja száll a mikrofonba, hogy hirdesse ezrek és ezreknek Isten örök kegyelmét, melynek záloga e templom. Vitéz Szabó Endre lelkész urvacserát oszt. Mely nyomot hagy a lelkekben beszéde és Sereghy János gör. kath. lelkész is, ki az első padokban ül, szent áhitattal ölelkezik kálvinista testvérei örömeivel, nem ismernek itt felekezeti különbséget, itt csak bizakodó, hívő magyarok vannak, kik testvérek és harcossai egy nagy nemzeti gondolatnak. A tudós kálói pap két fiút keresztel... Legéndás nagy magyar multak emléke ül a lelkünkre, amint mondja: „Attila, keresztellek én téged...” Most Hegedűs Béla főgond-

nok ismerteti Budaábrány és a templomépítés történetét: Ó igazán tudja, mit jelent Isten ingyenvaló kegyelme, mert a templomépítés minden gondja az övé volt s igazán becsületes munkatársat, hű segítőt talált a kis falu tanítójában Vida Kálmánban és főgondnoktársában Kiss Ferenc főjegyzőben, valamint a fáradhatatlanul dolgozó felügyelő lelkészben — Némédy Istvánban.

A Himnusz hangjai lassan elhalnak, fülünkbe esendülő foszlánnyal közébed re kísérek. Vitéz Várady-Szabó Nándor a kormányzó urat élteti szeretettől izzó magyar szavakban. Vitéz Ujfalussy Gábor a hangszorgalommal küzdő magyarokat köszönti. Vida Kálmán tanító arra kéri vitéz Ujfalussy Gábort — a kerület képviselőjét —, hogy mondja el ott az országházában, amit itt látott, mert ilyen munkával, ilyen hittel érik a magyar álmok gyönyörű vetése — szegény magyarok lelkében — a magyar feltámadás. Délután 3 órakor Váry László segédlelkész és vitéz Szabó Endre hirdették az ígét. Bugzó áhitattal száll az ének Istenhez „Te benned bíztunk eleitől fogva” és akaratos nagy magyar hittel bugzolt az imádság túl a határokon az ezeréves szent magyar határok felé „Hiszek Magyarország feltámadásában”.

Vida Kálmán.

Ma kezdődik az ingyenes fototanfolyam

Aszmann Ferenc és művészársai által megindított ingyenes fototanfolyam akció a legnagyobb sikerrel jár. Annyi az érdeklődés és jelentkező, hogy már is biztosítva van a legnagyobb művészárda kiképzésére a lehetőség. Minden jelentkező postán értesítést kapott arról, hogy a gyakorlati tanulás vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a Nagyerdőn. Találkozás a vígadó előtti villamos megállóban. Jöhetnek olyanok is, akik még nem jelentkeztek, akár kezdők akár hallgatók. Akinek még fényképező gépe nincs, de venni akar, az is jöjjön el az első órára. Persze, akinek van gépe, hozza magával megfelelő negatív anyaggal, mert a tanítás azonnal kezdődik.

Allam és társadalmi rend elleni izgatás a fogházban

Különös ügyben indult eljárás Miskolcon. Az iratok Debrecenbe kerülnek, mert állam és társadalmi rend elleni izgatásról van szó és így a debreceni vizsgálóbíró elé tartozik az ügy. Az a különös eset történt meg, hogy a miskolci fogházban az egyik rab követte el az állam és társadalmi rend elleni izgatást és a közös zárkában olvasott fel és magyarazott egy kommunista könyvből, melyet az örök előtt rejtgettek.

Kardos Gyula a fogház egyik lakója tartotta az előadásokat fogságtársai előtt. Kihallgatása során kijelentette, hogy éhségstrájkot kezd, ha elakarják tiporni az »igazságot«. A különös ügy amelynek sok érdekes részlete van, rövidesen a debreceni vizsgálóbíró elé kerül, aki kihallgatásokat tart az ügyben.

Legelőbban kifogástalanul
fest és tisztít

WEISZ, Arany János uca 20

Egy 8ltény tisztítása, vasalása 3 pengő

„Gépirótaxi” Telefon: 34-56. vállal másolás' és mindentéle gépirási munkát
Piac-u. 26 28. sz. (Gambrius átjáró)

Szódavíz bármikor otthon,
Ez az

AUTOSYPHON

Forduljon a képviselőhez
Szent Anna u. 5.
Telefon sz. 15-59.

Javítás.

Karbantartás.

Két új tanszék

felállítását jelentette a kultuszminiszter a legutóbbi miniszteri ülésen. Ezt a két tanszék nem az állam létesítette, hanem magánvállalatok. Két óriási gyár vállalat. Olyan gesztus volt ez a két vállalat részéről, mely mellett szó nélkül elmenni nem szabad. Már csak azért se, mert így kell felhívni a figyelmet azoknak a vállalatoknak erre a tényre, mely érdekeltiségek nem gondolnak ilyen intézmények létesítésére, holott minden lehetőségük meg volna rá. Mert nem szabad és nem lehet mindent az államtól várni.

Ott, ahol mindennel az államra várnak, nem halad az élet.

Ellenben Amerikában, első sorban az Egyesült Államokban, a korlátlan lehetőségek hazájában éppen azért nagy, fejlett és eredményes a gazdasági élet, mert magánosok, magánvagyonok teremtették meg a tudományos haladás és kutatás lehetőségeit.

Nem tanszékeket, hanem egyetemeket létesítettek, minden állami segítség nélkül. Klinikák nőttek a jóindulatú magánosok vagyonából és mégse dől össze a világ, sőt, csak ott lendült fel olyan hihetetlen előrelépéssel a tudományos kutatás is...

Mert a tökének más hivatása is van, mint a thezaurálás.

Az önmagátápláló és erősítő önzésen kívül az volna az egyedüli célja, hogy szolgálja a közt, az egyetemességet a legjobb számdékkal és a legbecsületesebb tettekkel. Ugy, amint ez a két nagy vállalkozás most megkezdte ezen a téren is az alkotó munkát; az alkotásra, teremtésre adnak új és új alkalmat, hogy ezzel a nemzetnek, az országnak legyenek hasznára.

Gyönyörű példaadás, várjuk a folytatását...

sz. r. i.

Családi értesítések:

Fábián Zsuzsánna

ürleányt Debrecenből eljegyezte

Printschler Gusztáv

Szegedről.

Minden külön értesítés mellett.

— **Hitler Berchstadtba** hívatta a kormány tagjait. A német kormány tagjai tegnapi Berchstadtba utaztak Hitlerhez, akivel a semlegességi bizottság esütörtöki ülése után bekövetkezett külpolitikai helyzetéről tanácskoznak. Politikai körökben arra számítanak, hogy a tanácskozás nagy meglepetéseket hoz az ellenőrzés kérdésében.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Csánki Gábor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, 11 órakor Uray Sándor, délután 6 órakor Sulyok Sándor, Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Dezső, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kiss A. Jenő, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor Kulesár Dezső, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Papp Géza, délután 5 órakor Papp Géza. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Tömöri Lajos. Wollfkatélepen délután 3 órakor Papp Géza. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Biró Béla, délután 8 órakor Négyessy B. Csapókerben délelőtt 10 órakor Váry László, délután 3 órakor Losonczy Géza. Nyuason délelőtt 10 órakor Losonczy Géza. Szegényházban délelőtt 9 órakor Sulyok Sándor. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Bánkon délelőtt fél 10 órakor vit. Szabó Endre. Diószegi uton délelőtt fél 11 órakor vit. Szabó Endre. Ondód-Vedresdülön délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. Kunpálhalmán délután 2 órakor Rápolty Árpád. Tégláskertben délelőtt 10 órakor Orosz János. Pallagon délelőtt 10 órakor Kiss Ferenc. Sámsoni uton délután 3 órakor Váry László.

— **Római katolikus misere**nd a Szent Anna ucai templomban és kápolnában. Rendes misere reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise szentbeszéddel. A további misekezdetek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kápolnában a mult vasárnapi misere az irányadó.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

Az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság gyorsirásai tanfolyama bezárt. Vizsgára jelentkezett 18 hallgató, akik mindnyájan állami oklevelet nyertek. Ezek közül négyen a 200-as államvizsgát sikerrel tették le. A tanfolyamot Széll Irén vezette. — Az a körülmény, hogy mindnyájan sikerrel tették le a vizsgálatot, igazolja, hogy az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság helyes célkitűzéssel valósította meg elgondolását és helyesen választotta meg a tanfolyam vezetőjének személyét. A mostani fényes eredmény arra indította a Népművelésügyi Bizottságot, hogy ezen tanfolyamot szeptembertől kezdődőleg újból megkezdje, kezdők és haladók számára.

— **Ujabb 176 szovjet kivégzés.** Londoni jelentés szerint a Távol-Keleten újabb 176 embert végeztek ki egyetlen hét alatt a hivatalos szovjetadatok szerint.

— **Akvárium-láz Budapestén.** Budapestén az utóbbi időben nagy hal-akvárium-láz van. A halak dívatba jöttek. Hozzáértők becslése szerint jelenleg hater ezer akvarista él Budapestén, de számuk napról napra növekszik.

Hangverseny a gyakorlótéren

Itt játszódtott le, huszonnégy évvel ezelőtt, a Pavillon kaszánya tövében. Nemesak hang volt hozzá, hatalmas, de csakugyan verseny is volt. Akkor vonultak be az öregek: a harminchétévesek

A hetvenéves Goethe panasolja, milyen borzalmas, hogy csupa hatvanéves tacsokkál van körülötte. En is sokszor úgy nézek már egy-egy harminchatévesre, hogy kár kurtanadrágba nem járni, mert így azt a hitelt kelti a tájékozatlanságban, hogy komolyan beszámítható, nagykorú férfi. De azok a 515-ös éves bakák ma is úgy élnek az emlékezetemben, mint aggyastyánok, akiknek már sirbava a feltábul.

Akkor frissen öltöztették őket angyalbőrbe s mi lettünk az oktatók, ahogy első pár csillagunkkal hazarajzoltunk a váradi tiszti iskolából. Egy délután ép raszt volt: pihenő. A külön csoportban gyakorlatozó fiatalok nótázni kezdtek. Aradt a torkukból a tavasz, a szőke-barna kislány szerelme, az élet szerelme. Az öregek csak hallgatták őket egydarabig, aztán hirtelen ők is bevágnak. Nagybajuszú falusiak voltak túngyomórést, tüdővel ők is bírtak. De nemesak tüdő volt itt. A fiatalok hangja ficánkoló esikönyverítés, az övüké mennydörgő láva. Minden szavuk mélyebbről tört fel, sulyosabban, lángolóbban. S mások voltak a nóták is. A fiatalok élénk, sokütemű, változatos dalamokat fújják: »Diófából sejjaj, diófából nem csinálnak koporsót... Az öregek régi módiakat, egyszerű szerkezetűeket: »Korán reggel ha felnezek a polcra, komisz kenyér, rozsdás csajka van rajta.«

Eleinte megosztott a szívem. A nemzedéki összetartás azt kívánta volna, hogy a fiatalokért szurkoljak, szolgálati beosztásom azt, hogy az öregeket bíztassam. De kellett is azoknak biztatás! Az én habzsdoms hamar végetért. Az öregek ízes nagyszerű nótái, amelyeket jórészt akkor halottam először, átírtottak az ő pártjukra.

S nemesak én jártam így. Az egész fiatal század egyre többször át-átfülett az öregekhez, egyre jobban elhalkult a daluk. Végre teljesen elnémultak. Tűnt a szájjal hallgatták a vénsontokat.

Azóta nem tudok több esetet, hogy két magyar nemzedék megirta volna egymást érteni. Csak egyetlen hely van, ahol öregek és fiatalok szíve együttme dobog. A harctéren. A halálban.

JUHÁSZ GÉZA.

— **Országos vásár Mátészalkán.** Mátészalkán a legközelebbi országos vásárt mindennemű állatfelhajtással július 19-én tartják meg. Az ezután következő országos vásárok október hó 4-én és november 15-én lesznek. Ugyanekkor kirakodó vásárt is tartanak.

IRÓ GÉP. HURAY, Iparkomara
KELLEKEK T. 17-93

x Ne vegyen cserépkályhát addig, míg meg nem tekintette Krisch kályhás mester cserépkályha raktárát, ahol kitiűnő, tűzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispoly tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

x Szerdán délután a Zápolya, Burgondia és Csapó uca táján egy kis ezüst férfi óralánc, két szemmel elveszett. A megtaláló illő jutalomban részesül. Fenyvesy Bélánál. Zápolya uca 13. szám.

Fájdalmas vallomás

A lelke szebbik fele mindig téged idéz, nem moshat ki belőle új lányarc, semmi vész.

Az életben, mely vad, céltalan rohanás: az egyetlen lény te vagy, kitől nem ért csalás.

Minden nyomorúságom s életpoklom felett, mint egy csillagos álom, ragyog a te szemed.

Már férfikönnytől nedves gyűrt, idegen párnám, nincs nyugtató kéz, kedves, így vergődöm, árván.

A vérem és a végzet volt, mi ideűzött, hogy koldus módra éljek szörnyek és kövek közt.

De a te édes szavad a távot átzeni és nekem nyugalmat ad. Más nem érti senki.

Jelented nekem a jót, a hűséget, szépet és ha érted meghalok: megszépül az élet.

Verhet, aláthat, üthet a sorsunk ostora, de egymástól bennünket nem téphet el soha.

TÓTH ENDRE.

— **Felakasztotta magát,** mert nem szerette a munkát Varga László 18 éves baránci legény a nagyanyja házában felakasztotta magát a padlásra és mire észrevették, már meghalt. A csendőri nyomozás kétségtelenül megállapította, hogy öngyilkosságot követett el. A kihallgatások során kitént, hogy a legény nem szerette a munkát és dologtalanul is nagylábon szeretett volna élni. Költeni a pénzt és mindenütt ott lenni, ahol megjelentek azok, akiknek volt elég pénzüke. Szülei munkájuk után élő emberek, akiknek a segítségére a maga munkájával is csak kedvetlenül, sokszor éles szaváltások után volt csak hajlandó. Az aratási munkákra hívták, hogy segítsen, de nem ment. Apja és anyja keresésére indultak a nagyanyja házához. A házban nem találták és csak órák múlva találták meg a bezárt padlásra a gerendára felkötve. Az apa vágta le fiát a kötélről, próbálták mesterséges légzéssel életre kelteni, de nem tudták. A debreceni ügyvédség melynek telefonon jelentették az esetet, megadta a temetési engedélyt.

Dunai utazások M.F.T.R. hajókon.

Személyhajójárat

Budapestről Wienbe hetenként háromszor, Mohácsra naponként, Esztergomba naponként többször.

Budapest: sűrű helyijáratok és sötahajozás.

Füüdő- és tüdőhőhajókirándulás hetenként kétszer.

Személyhajójáratok a Tiszán. Hajójnkon az utazás: üdülés, pihenés és olcsó szórakozás.

M. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R. T. Budapest, V., Mária Valéria u. 11.

Kishírdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő

1 deka eredeti
Coeyssae kölnivíz **36**
Coeyssae pudor 1 dg. eredeti csig. **40**
Sylvia arczesz zsíros, pattanásos arcra **1.20**

Megbízható
Szegedi paprikát, lüszert, ecetet
Jónásnál
vegyen. — Arban, minőségben vezet. **Csapó-u. 37**

PAPP LAJOS
illatszertáráiban
Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befűtés-, ugorkásüveget, táblaüveget
Kaszanyitzky Endre
üzletében vegyen
Ferenc József-út 57. szám. ☉☉☉

Füldőcikkék
nyári divat ajándékok legolcsóbban
Fener Divatházban
szerezhetők be CSAPÓ-U. 26 Szabott ár! Takarékosság!

Mindig szép lesz frizurája
ha dauerját MINK csinálja
Hatvan-u. 6. sz.

Cipő szükségletét legelőnyösebben
Nagy Béla
cipőüzemében szerezheti be. Degenfeld-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti áruhittel könnyre is.

Ha elegánsan akar öltözkönni, keresse fel
Fabián Béla nődivat szalonját!
Péterfia-u. 19.

Kötött dresszeket, kötött kosztümöket finom gyapjából jutányosan készit. Javítást, szemszedést, talpjavítást vállalok. Pannónia udvar
Szamet Piac-u. 42

Etkezzen a **Reviziós** étkezdében, vagy hordasson kosztot. Itt egyen próbát. Sas-utca 2.

Kilós gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet
Debrecen
Caokonai-utca 3. szám

HADNAGY!
divatcipőit finoman kidolgoztatták. elegánsak, kényelmesek. Beteg lábakra készit hajlékony betétes cipőket telelésséggel.
Piac-utca 44.

Zománcos tűzhelyeket minden színben felelősséggel készit
Levensik
tűzhelyüzem Arpad-tér 17

Csokonai ásványvíz SZLIUKA Szikvizgyár

BUTOR
halók, epédők, uriszobák, garnitúrák, jégszekrények, sezlonok, szönyvek, testmennyek. Egyes darabok igen olcsón.
Butormagazin
Szechenyi-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthopéd kelekek uzeme. Ludaltárbetek gipszminta után
Szabó István
Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Futballt, futballcipőt, aktatászkát, retikult, pénztárcát olcsón beszerezhet a készitőnél. Javítást vállalok.
Tóthlasy
sportaru bórondós, Czegléd-u. 7

Kérje minden üzletben
Klein Géza jóízű kenyerét

Előleg nélkül vásárolhat tiz-havi fizetésre ruházati árakat, paplant, szönyveket, vásznat, sezlon és agytakarót, luggonyt.
Reichnál,
Jókai-utca 6. szám.

Vágo
tűzifa- és szentelepe a Margitfürdőnél
a legolcsóbb napi árak. díjtalan házhozszállítás. Telefon 10—24. Téliro már most rendeljen!

Író- és irodagépek
MARKOVITS SANDOR
mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt meleg bokasüllyvedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal
BARNANAL
Műhelyem Piac-utca 47. sz. alól József királyi hercegu. 7. sz. alá neveztem át.

Világítsunk villannyal

Főzzünk gázzal

Tóth Gábor
uriszobasága
Debrecen. Piac-u. 89.
Mindig a legújabb vonatu ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Bórondók, retikülök, utazási cikkek a készitőnél legolcsóbbak.
Feuermann
bórondós mester,
Piac-u. 26. Gambinus passage

Úrákban, ékszerekben legolcsóbb **Halász!**

Retirogaztizo
1 liter petróleummal 5 óráig át fog Fehér tűzománc kéményeit és tartólappal
P 32- kapható részletre is GULYAS Piac-u. 59
csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Nagy Istvan
puskaműves Vár-utca 9.
Fegyverek, löszerek, kilót, hűvelyek újra töltése és jegyverjavítások.
M. kir. Lőporáruda.

S. N. R.
Svedgolyóscsapagyk Remisanyagok
Ganoiszky Lajosnál
Hunyadi-utca 23. szám.
Telefon: 11—30

Szönyegklinik
Simonffy-utca 7.
Perzsa szönyeg vétel, eladás, közvetítés, javítás, készítés

Utazorondók, kámp-hátizsákok, teher retikülök legnagyobb választékban
Kántor Ernő és Társánál

Vanassy Lajo.
rádió és villamosági vállalat
Kávin-tér 3.
Rádió átalakítás és karbantartás

Maradék kilós és méteres áru legolcsóbb árban
Degenfeld-tér
Tiszapalota.

Fűtsünk gázzal

— Az evangélikus templomban, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál: Pass László. Július és augusztus hónapban istentisztelet nem lesz.

— Debreceni vonatkozású előadás a rádióban. A rádió folyó hó 12-iki műsorában a hétfői diákféléőrában debreceni vonatkozású előadás fog elhangzani. Kardos Albertnek „Csokonai mecénásai” című dolgozatát fogják felolvasni.

— Károly román király Belgrádban. Károly román király tegnap Belgrádba érkezett, ahol meglátogatta testvérét, Mária jugoszláv anyakirálynét. Innen Bécsen keresztül Párizsba, s majd Németországba utazik a román aralkodó.

— Kettős gyermekszerecséttlenség. A jászberényi Horgos-tónál kettős gyermekszerecséttlenség játszódott le. Sárközi Ferenc hétéves és Vas Vendel négyéves kis libapásztorok a tó partján játszottak. Vas Vendel bement a tóba fürödni és elmerült. Társa utána ugrott és megragadta az elmerülő kis társát, de az olyan göröcsösen kapaszkodott Sárközi Ferenc nyakába, hogy magával húzta a mélységbe s mindketten a vízbe fulladtak. Hosszas keresés után találták meg a tó fenekén a két gyermek egymást átölelő holt testét. A két kis libapásztor közös sírba fogják eltemetni.

— Nem szóval, hanem tettekkel kell szeretni. A Port Darwin-i (Ausztrália) lepraárlomásra nemrégiben egy súlyosan beteg bennszülött néger érkezett meg, aki a hátán egy fehér orvost hozott. Kilenc hónapig cipelte a földrészt belsejéből a legelhagyatottabb vidékről a leprától inficiált szerecséttlen fehér orvost, amíg végre sikerült Port Darwinba eljutni. Ez idő alatt őt magát is megfertőzte a szörnyű betegség. Ez az ausztráliai néger egy missziós állomáson ismerte meg a keresztlényiséget s mikor megkérdezték, hogy miért vállalkozott ilyen nagy útra, azt felelte: „Nem szóval, hanem tettekkel kell szeretni!”

— A villamoslépcsőn utazó nem tart-hat igényt kártérítésre, baleset esetén. A királyi kúria érdekes kártérítési ügyben döntött tegnap. Jankó Sándor szerelő indított a BESZKÁRT ellen kártérítési igényt, mert egy óbudai villamosra felugorva, menetközben egy uttsten haladó kocsis lesodorta. A kúria az alsófokú bíróság ítéletével egyezően elutasította keresetével Jankó Sándort, azzal az indoklással, hogy a lépcsőn való utazás tilos s a balesetért saját maga okolható.

— A Déri-múzeum ma vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva Belépődíj nincs. A Thaly-szoba megtekintését az igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi. A Közművelődési Könyvtár pedig egész nap zárva.

— Szerencsétlen családi élete miatt a Dunába ugrott egy pénzügyi számvizsgáló. Az összekötő vasúti hidrot tegnap hajnalban a Dunába ugrott Szentirmay Elek 41 éves pénzügyi számvizsgáló. Amikor a vízből kimentették, kétségbeesett zokogásra fakadt panaszkodott, hogy szerencsétlen családi élete miatt akart halálba menekülni. Házaselete nem sikerült, feleségétől különváltan él s két gyermekétől is elszakadt. Az elmúlt éjszakát az uccán csatangolva töltötte s hajnalban a Dunába ugrott. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Kudarcot vallott a Roosevelt elleni adócsalási vád. Fish szenátor, — mint ismeretes — kérte, hogy indítsanak adócsalás gyanúja miatt vizsgálatot Roosevelt elnök ellen. Ugyanakkor hasonló üzelmekkel vádolta meg Morgenthau pénzügyminisztert. A szenátus adóügyi bizottsága azonban mint két javaslatot elutasította s így Fish szenátor vádja kudarcot vallott.
x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Olcsó sport és szórakozás,

— Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes — Ferenc József keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, úgyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviseelői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan megízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találják. Az orvosok ajánlják.

— A fővárosi rendőrök naponta százezer embert tanítgatnak közlekedésre. A hétfőn életbelépő rendelet értelmében a szabálytalan közlekedést helyszínen bünteti a rendőrség. A gyakorlati közönséget előzőleg oktatták a szabályok betartására. A forgalmas tereken megjelentek az első „rendőrtanárok”, akik naponta közel százezer embert tanítgatnak a helyes közlekedésre.

— Duguit, a félelmes hírvő jaguár vadász Budapesten. A Duguit a 39 éves világhírű jaguár vadász és expedició vezető tegnap Budapestre érkezett. A kalandos életű férfi hosszú ideig, mint aranyasó volt ismert. Két hónapja tartózkodik Európában s rövidesen visszamegy a dzsungelbe, amely Duguit kijelentése szerint az egyetlen igazi hazája.

— A csepeli rablőgyilkos halálbüntetésért fellebbezett. Két esztendeje a pestvidéki törvényszék fogházában raboskodik Szemeti István, a rettegett bandita, aki száznál több betörést követett el s három év előtt agyonlőtte Szarka Mihály halászmestert. Hónapokig tartó hajszá után elfogták a gyilkost, akit a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítelt. A gyilkos az ítélet kihirdetésekor kétélt fellebbezett. A tábla azonban helyben hagyta az előző ítéletet s egyben kimondta, hogy a vádlott csak önmaga javára élhet fellebbezéssel.

— A MÁV műhelyi MANSz-csoport ma öt órai kezdettel tartja évszázó kerti ünnepélyét a vagonyvár árnyas udvarán, rossz idő esetén a díszteremben. Ötven fillér belépődíjért pazar műsor, fagyalt és tánc. A nemes célra való tekintettel szeretettel várjuk az érdeklődőket. (3)

— Paelli bíboros tanácskozása a francia külügyminiszterrel. Paelli bíboros államtitkár, aki tegnap megnyitotta Párizsban a Vatikán világiállítási épületét, utána pedig látogatást tett Delbos francia külügyminiszternél, akivel közel félórás tanácskozást folytatott.

— Halálba kergette a háborús irodalom. Különös okból vált meg az élettől Mrs Bell, egy hythei kereskedő felesége. Mrs. Bell férje elmondotta, hogy feleségével esztendők óta boldog házaseletet élt mindaddig, amíg az asszony rá nem vetette magát a háborús irodalomra. Ettől kezdve állandó kényserképzetei voltak és folyton arról panaszkodott, hogy rövidesen kitor a háború és férjének be kell vonulnia. A szerencsétlen asszony aztán áldott állapotba került, mielőtt azonban gyermekét megszülte volna, megmérgezte magát és meghalt. Hítrahagyott levelében a következőket írta: Nem akarok a világra hozni gyermeket, mert az a veszedelem fenyegeti a szerencsétlent, hogy háborúba kell majd mennie.

TURISTACIKKEK CSERKÉSZBOLTÓBÓL.

HIRDTEMENY.
Debrecen sz. kir. város gazdasági bizottsága 1937. évi július hó 14 napján, szerdán délelőtt 11 órakor, a város háza kistanácsstermében ülést tart. Ezúton is felkérem a bizottság igen tisztelt tagjait, hogy az ülésen — tekintettel a tárgysorozat fontosságára, minél nagyobb számban megjelenésük szíveskedjenek.
Debrecen, 1937 július 10.
Polgármester.

Tokay Gyuláné holttestét Gyulára szállították. Nagy részvét mellett folyt le tegnap délután Tokay Gyuláné Szabados Luízka földi hamvainak beszentelése a klinika halottasházában. Tokay Gyulán, a mélyen sujtott férj és a család tagjai kívül ott voltak dr. Jeney Sándor törvényszéki elnök, Mező Sándor ügyészségi elnök, Moldoványi járásbíró elnök, a bírói kar, sőt még Püspökladányból is átjöttek a Tokayék tisztelői. A ravatalt sok koszorú borította. A katolikus egyház szertartása szerint történt beszentelés után lezárták a koporsót és Gyulára szállították, ahol vasárnap helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

Török István kőművesmester, életének 80-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután hat órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Kút uca 130. Temetését: Bartha temetkezési vállalata végzi, püspöki palota.

Özv. Varga Józsefné életének 78-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Rakovszky u. 14. szám. Temetését: Bartha temetkezési vállalat végzi, püspöki palota.

Kun Sándorné Csontos Róza életének 61-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután félhat órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Gólya uca 10. Gebauer-cég rendezi.

Id. polgár Paksai Sándor gazdálkodó 55 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozójából. Lakás: Pósa uca 9. Gebauer-cég rendezi.

Idősb polgár Varga István gazdálkodó 69 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a hármastereből, ref. egyházi szertartás szerinti ima után. A temetést Csúrka temetkezési vállalata rendezi.

Kósa Ferencné szül. Szekeres Eszter 52 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután öt órakor lesz a Köztemető II. A számú ravatalozó teremből a Dankó-cég rendezésében.

Kertész Miklós ny. csendőrtiszt-helyettes 49 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután félhat órakor lesz a Köztemető II. A ravatalozó terméből, a Dankó cég rendezésében.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetet mondunk mindenkinek, akik felejtetetlen felelősséggel, gyermekünk H Nagy Józsefné szül. Strébely Eszter elhunytával velünk együtt éreztek, s a ravatalára koszorút és virágokat küldtek. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazok a kedves rokonok, jóbarátok és ismerősök, akik Istenben boldogult jó férjem Bányay Péter temetésén megjelentésükkel, részvételükkel és velünk együttérzésükkel fejték ki, fogadják őszinte szívből jövő hálás köszönetünket.

Özv. Bányay Péterné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, nemkülönben az óras szakosztály mélyentisztelt tagjainak, akik Istenben boldogult jó férjem temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomamat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Borbély Gyuláné.

IDOJARKS

Hazánkban ma jelentékeny különbség volt a keleti és nyugati részek között az időjárás tekintetében. Előző este és éjjel délnyugat felől meginduló esőzés, amely a nappali órákban az északkeleti országrészekre vonult, ezeken a vidékeken az egész nap erős borultság megakadályozta a nappali hőmérséklet emelkedését és igen hűvössé tette az időt. Debreczenben 21 s Egerben 22 C fok volt a hőmérséklet legmagasabb értéke. A közép- és nyugati megyékben átmenetileg ismét derültebb volt az égbolt, érvényesült a napsütés. A déli órákban a nyugati határszélek mentén azonban már újabb borulás és eső indult meg.

Jóslás: Délnyugati, nyugati, a Dunántúlon már északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton záporosó, zivatar. A hőmérséklet keleten átmenetileg emelkedik, nyugaton csökken.

Ujtítás az Ausztriába utazók részére. Az eddigi rendszertől eltérően az Ausztriába üdülésre és nyaralásra utazóknak a jövőben nem kell Budapest utazói a sillingigénylős benyújtására, mert az Alföldi Takarékpénztár, Piac uca 16. az Osztrák Forgalmi Iroda útján négy nap alatt elintézi azt a meglevő útlevelet és orvosi bizonyítvány alapján.

A fogtechnikus szakosztály tagjait értesítjük, hogy augusztus elsején a miniszter által engedélyezett ipari szaktanfolyam kezdődik. Jelentkezni lehet az elnökségnél.

Olasz továbbképző tanfolyam az egyetemen. Ismeretes, hogy a tanárképző intézet és a Nyári Egyetem júli. 15—30-ig olaszok középkolai tanárok számára, olasz továbbképző tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvesznek az olasz kormány kiküldöttjei is, akik a magyar problémák iránt érdeklődő fiatal olasz nemzedék tagjai. Az olasz kiküldöttek magyarul tanulnak és Magyarországról már számos cikket, sőt több könyvet is írtak. A tanfolyam előadói részben olasz, s részben magyar tudósok lesznek. Előadást tartanak Rudolfo Mosca, Luigi Salvini, Carlo Tagliavini, Arturo Toffanin és V. Vecchia olasz egyetemi tanárok és magyar részről pedig Kardos Tibor, Tóth László, Várady Imre, Wallisch Oszkár és Ybl Ervin. Az előadásokat délelőtt 10—12 óráig a központi egyetemen tartják. A tanfolyamon résztvehetnek korlátolt számban az Istituto Italiano di Cultura olaszul tudó tagjai is. Részletes felvilágosítást nyújt a Nyári Egyetem titkársága (központi egyetem, délelőtt 9—11 óra között).

Helyesbítés. Július negyedik számunkban leközölt: **Dr. Szilágyi Imre emlékének** című vers utolsó strófája így hangzik: ...Odalenn majd hallgathatnak, meg leszünk majd egymás mellett szépen, Ifszen te már ügysem tudnál Fölzokogni, sírni — más kezében...

Figyelem!

Figyelem!

BOROS

szelvény nélkül szépen; jól, olcsón

fest, tisztít, mos

Piac u. 77.

JATEK A KASTELYBAN

Molnár Ferenc anekdotának nevezte ezt a darabot, melynek könnyed frissesége, játékos esillogása, szellemes rakétaazása a legjobb Molnár idézi a néző elé. Valóban a mese egyetlen ötletén épül fel, de az a technikai virtuozitás, halálosan pontos szinpadismeret, melyet Molnár szönglörűgyességgel kezel végig, a maga nemében elsőrangú teszi ezt a darabot.

A vitéz Bánky Kamaraszínház főlényes könnyedséggel vitte színre ezt a játékot. **Bánky** Róbert rendezése színes, ötletes, művészi. Kitünően fogja fel a darab stílusát s jól fokozza a tempót. Turai szerepét pedig eredetien, elegáns könnyedséggel alakítja. **Zemplény** Zoltán tarsszerzője főlényes, hiátlanul nagyszerű alakítás. **Mágori** Mária kedvesen mértéktaó. **Bánky** Elemér szerepét átragyogja néhány finom, érdekes színészi elgondolással. **Homokay** Pál kitünő színész, bár ebben a szerepében kissé merevnek éreztük. **Elsőrangú Szántó** Ernő inas-figurája, mely teljesen újszerű felfogásban formálta ki ezt a szerepet. **Bakos** Gyula jó szemre valló titkára kifogástalanul egészíti ki az együttest. (kiss.)

Vasárnap délután 4 órakor olesó helyárákkal Fodor László hatalmas sikerű vígjátéka. Az „Érettségi” van műsoron, míg este Aldo de Benedetti kacagató bohózata, a „Nem ismerlek többé” kerül színre. A kiváló olasz írónak ez a mulatságos darabja Vasary János átdolgozásában az utóbbi évek legsikerültebb vígjátékai közé tartozik. A főszerzőket Szegedi, Serfözy, Gálffy, Zemplényi, Bánki és a társulat újonnan szerződött tagja, Botond Mária játsszák.

Hétfőn este az orosz színműirodalom nagymesterének örökbeesü drámája, a „Szenevedély” kerül színre parádés előadásban. A darabot kényes témájánál fogva csak felnőttek nézhetik meg. (c)

HETI MŰSOR:

Kedden este: **Fruska** (ketten egy jeggyel). Szerden este: **Gyógyszerész ur.** Csütörtökön este: **Egy pohár víz.** Pénteken: **Beestelenek.** Szombaton este: **Csók a pusztán** (ketten egy jeggyel). Vasárnap délután: **Egy pohár víz.** Vasárnap este: **Timosa.** Hétfőn este: **Urillány** (ketten egy jeggyel).

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

A KIE Méliusz cserkészcsapatának kertünnepélye, ma délután négy órakor lesz a MAV pályaudvar mögötti csónakázó tónál. A rendkívül gazdag műsoron fogadalomtétel, szórakoztató trétás versenyek, este táborúsz szerepelnek. Külön kiemelkedő része az ünnepélynek az a nagyszabású légyvedelmi bemutató, melyet a cserkészek szakcsereü vezetése mellett teljes gúzvédő gumióltózetben fognak végig csinálni. Váratlan záporosó ellen a cserkészház védelmet nyújt. — Beléptidij nincs. Virslíjegy ára 50 fillér, amely kapható a helyszínen is. Ha jól és hasznosan akar szórakozni, el ne mulassa ezt a nagyszerű alkalmat. (c)

Csikóvásártás. Július hó 13 napján, kedden délelőtt félkilenc órakor Debreczenben a lóvásártéren kétévcs csikókat vásárol a honvéd lóvásárló bizottság. — Gazdasági Egyesület. (c)

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Gurzó András kondás, fia András, Gyökös János földműves, fia József, Fekete Gyula pékmester, fia Gyula. Szöllősi Imre tisztviselő, fia Sándor Cseresznyes József napzámos leánya Ilona, Dobi Imre állványozó, leánya Anna, dr. Nyarozsnyi Zoltán ny. jbz. jegyző, leánya Leopoldina.

Házasságok: Szabó János—Szabó Margit, Kiss Dezső kovács—Tóth Ilona Kádár Gyula hajdú—Borbély Margit, Kovács Gyula gépész—Sági Gizella. — Nagy József földműves—Gavallér M. Varjasi János kovácsmester—Nógrádi Ilona, Molnár Péter lakatos—Sánta Zsuzsa, Szalmári János asztalos—Nagy Margit, Konez József honv. őrmester—Lengyel Eszter, Senyei József MAV altiszt—Béke Margit, Nagy István kereskedő—Hudák Jolán, dr. Kovács Károly vegyész mérnök—dr. Geszti Olga, Both István kereskedő—Kocsis Mária, Boeska Sándor lakatos—Doró Zsófia.

Halálozások: Mandel László ízr. 10 hónapos, Fehérgyarmat. Sárkány Erzsébet ref. 3 hónapos, Ondód. Kiss I. rk. 2 éves, Karcag. Erdélyi István ref. 2 éves, Ondód. Kósa Ferencné ref. 32 éves, Csillag uca 69.

TERMENYTÖZSDE.

Megszűnt az óbúza jegyzése.

Búza tiszavideki 77 kg 19.80—20.15 78 kg 20.00—20.35, 79 kg 20.20—20.35 80 kilós 20.40—20.65. — Felsőtiszai 77 kg 19.65—20.00, 78 kg 19.85—20.20 79 kg 20.05—20.40, 80 kg 20.30—20.60 rozs pestvidéki 18.50—18.70, rozs más származású 18.70—18.90, takarmányárpa elsőrendű 15.50—15.75, középminőségű 15.00—15.25, zab elsőrendű 17.65—17.75, középminőségű 17.55—17.65, tengeri 11.50—11.60, kórpa 11.20—11.30, nyolcas liszt 14.40—14.70 P mázsánsként.

Mély fájdalommal jelentem az egész rokonság nevében is, hogy szeretett testvérőcsém,

Szenes Jenő
zenetanár

1937. évi július hó 10-ikén d. u. fél 5 órakor rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése július 12-ikén, hétfőn déli 12 órakor lesz az izz. temető halottasházából.

Nyugodjék békével!

Debreczen, 1937 július 10.

Dr. Szenes Zsigmond
orvos.

(Minden külön értesítés helyett.)

SPORT

Az osztrákok az olasz letiltó határozat meglorlására készülnek

Visszavonják az osztrák csapatokat a Középeurópai Kupából?

Az osztrák futballkörök felháborodottan tárgyalják az olaszok letiltó határozatát a vasárnapi Admira-Genova mérkőzéssel kapcsolatban. Megállapítják, hogy a botrányt az olasz hatvéd durvasága kezd-ményezte s olyan hangok hahatszanak, hogy nem hagyják meglorlás nélkül az olasz intézkedést. Ha más megoldás nem lesz,

visszavonják az osztrák csapatokat a Kupa-küzdelmekből.

Ez esetben érdekesen alakulna a Középeurópai Kupa helyzete, mert a magyarok az olaszokkal maradnának együtt a döntőben. Viszont ez simán is bekövetkezhet, ha az osztrák csapatok vasárnap vereséget szenvednek a magyaroktól.

Bor hiányában tejet iszik a Bocskai Svédországból

Turalecél a jó formában levő Bocskairól s a 4:1-es Ludvika elleni győzelemről.

Ludvika, július 7. A Csárdáskirálynő szép volt! De a közönségnek még ennél is jobban tetszett az a néhány szép magyar nótá, amit előadás után a fehér asztalnál limonádé mellett énekeltek el a fiúk. Opata meg is jegyezte: nem értelek benneteket, nincs elég tűz a dalban, pedig tele van az asztal itallal.

Kedden (6-án) egész délelőtt ismét a strandon voltunk. Fürdés nem volt. Pont- és gólarányra menő snapszli verseny volt. Mindenkori játszott mindenkivel. Vágó főlegesen nyert. Hija nagy formában van most. Második Berecz volt. Délután a szálloda hűs kertjében rómi partik folytak.

Minden rendben van a főhadiszálláson. Berecz ugyan megint kissé. Lehorgasztott fejével sétál és minden lányának megmutatja az izmait és barnára sült karját. Kézével labbal magyarázza, hogy neki van a legszebb alakja. De eddig minden hiába való volt. Igaz, hogy ő azt mondja: neki csak a debreceni lányok imponálnak. Az este mindenki korán lefeküdt, csak Róna Sándor fürdött a strandon éjjel egy órakor. Nem félt, nem volt egyedül. Sokan se voltak: mindössze ketten.

Opata és Szegedy között vice-verseny folyik. Eddig döntetlen az eredmény, de mindenki nevet, oly rosszakat mondanak.

Mivel itt bor nincsen, tejet iszunk. Nem olyan erős mint a bor, de ezzel szemben jobban hajt. A koszt olyan bőséges, hogy szinte már jól esne egy paprikás gulyás.

A fiúk közül Kósának van a legjobb ötvegya. Gyulaiak a legjobb kedve. Vagonak a legjobb formája (már futballban). Palotásnak legnagyobb dumája. Borosnak legnagyobb ceruzája. Belesiknek legszebb fűrdőudragja. Fintának legsötétebb formája (Négusnak hívják). Berecznek legnagyobb sikere a nők körül. Minden nő tetszik neki. Telekynak legnagyobb pecheje a kártyában. (szerelemben?). Takácsnak legfolyékonyabb gyomra. Hajdunak legjobb borotvaja. Orosznak (Herodes) legjobb szolgálata. Keménynek legpuhább udvarlása. Eddig csak a táncolásig vitte, aztán szalaszon maradt. Opata szorgalmasan horgászik és közben mindig azt dudolja: három bokor ribizli. Szegedy svédül tanul és a túrát próbálja bővíteni. Róna nappal pihen, éjjel fürdik.

Nagy Jóska is itt van velünk mindig. A fiúk nagyon szeretik. Egyesen doppingolja a fiukat. A Brage ellen mindenkivel fogadott a Brage győzelmére. Vesztett cea, 60 évéd koronát. Ebben most men-

nek a tétel a mai mecsre. Négy gól különbség nem lesz, arra fogad. Eddig kb. 70 korona van lefogadva. Teleki és Vágó 10-10 koronára fogadtak a négy gól különbséges győzelmét. Így bizakodva nézünk a mai mérkőzés elé is.

Teleki most már jó kondícióban van. Az este óta után paprikás szalonnát evett zöldpaprikával és utána Waldhoff-fele Boszorkányt ivott. Szegedynak volt dugaszban. Látni kellett azt, hogy felvidult az arca!

Az itt járt magyar csapatok (Szeged, Budafok, Kispeszt) nem a

legjobb kritikát kapták eddig. Sőt!! Ezzel szemben a Bocskait nagyon szeretik és határozottan nagy sikereket ért el eddig. Adja Isten továbbra is így legyen.

Ma délelőtt halásznai voltunk. A vezetőség nyugodtan meg is fürdött. Most készülünk a mérkőzésre. Meccs után beszámoló a történetekről és zárom a mai levelem.

Bocskai-Ludvika 4:1 (1:1). Megnyertük a mérkőzést, szép játékkal és jobb kondícióval. A fogadást elvesztettük, de vigasztal a szép játék. Ez már sorrendben a negyedik győzelmünk. Örvendetesen fair keretek között folyt le minden mérkőzés. Az első gólt a 15. percben Berecz rugta. A 20-ik percben egyenlített a balszélső. Az egész baloldali védelem kissé könnyelmű volt Kósával együtt. A második félidőben egyik Bocskai-fele támadás a másik után gördült. Már a 10-ik percben megszerezte Takács husz méterről — nagy góllal — a vezetést. Huszadik percben Teleki fejével 3:1-re vezetünk. Most egyik lövés a másik után akadt el emberen és a jól védő kapuson. A 43-ik percben Takács ismét nagy gólt lőtt és így 4:1-re győztünk. Legjobbaink Belesik (mezőny legjobbjá), Vágo, Teleki, Hajdu és Gyulai. Felállításkunk a következő volt: Kósa — Gyulai, Vágo — Palotás, Boros, Belesik — Finta, Berecz, Teleki, Takács, Hajdu. Második félidőben Orosz játszott jobbszélsőt. Ez volt eddig a legrosszabb pálya, amelyen játszottunk. Jó pályán jobban győztünk volna.

A hangulat jó. Innen pénteken reggel megyünk át ötödik mérkőzésünk színhelyére Örebró-ba, ahol pénteken játszunk.

Rottmann Sándor.

Nagy siker mellett folyik a DEAC teniszversenye

Ma lesznek a döntők

A DEAC nagy országos teniszversenye szombaton is egész nap tartott. Az esős időjárás több ízben megzavarta a versenyt, de azért jól előrehaladt. A versenyen megjelent Kőlesgy Sándor polgármester is, s szépszámu, előkelő közönség. A nézők szép küzdelmet láthattak, úgy pesti, mint a vidéki és helybeli versenyzők kitettek magukat.

Férfi egyesben Galló dr. (Miskolc) majdnem meglepetést csinált, kevés hujja volt, hogy meg nem verte Straub Eleket. Kovács BTVC, vitéz Nadányi Karoly BTVC, Bakoss Miskolc, Romhányi MAC, biztosan verték ellenfeleiket.

Straub Elek BEAC már az elődöntőben van, miután győzött Galló dr. ellen 7:5, 4:6, 6:2 arányban. Ellenfele a Bakoss-vitéz Nadányi mérkőzés győztese lesz. A másik oldalon Romhányi MAC van már az elődöntőben, miután Baffy DEAC ellen győzött 6:2, W. O.: Ellenfele Kovács BTVC—Straub János mérkőzés győztese lesz.

A női egyesben Zsitvayné Sass Márta már a döntőben van. Előzőleg Darkó Irén ellen győzött 6:0, 6:3, Szepessyné Kubinyi Magda ellen 6:0, 6:2, míg az elődöntőben Zsitvayné Sass Márta Szepessyné ellen nyer 6:0, 6:3. — Ellenfele a döntőben Ráczné Miskolc és Szilassy Edith BEAC mérkőzés győztese lesz. Ráczné dr. Csák Judit ellen nyert 6:2, 6:2 arányban. Szilassy Edith Szemereyné ellen 6:3, 6:3 arányban.

A férfipárosban és vegyespárosban még kialakulatlan a helyzet. A favorit és az elsőseg a Straub testvér-pár, Romhányi—Leitner

pár és Nadányi—Kovács pár között dől el.

A vegyespárosban is még sok a lejátszatlan mérkőzés.

Igen érdekes lesz az ifjúsági szám, ahol Kálmán MTK, Barabás DEAC és Mutnyánszky Miskolc a legerősebbek.

A versenyt ma, vasárnap délelőtt folytatják és a döntőkre délután kerül a sor. — A verseny a DEAC egyetemi pályákon van.

A vasárnapi sport műsor. *Debrecenben* egyetlen sportesemény a DEAC pályán lesz, teniszverseny délelőtt és délután és ugyancsak a DEAC pályán lesz a kerület válogató előnyversenye ifjúságiak és szeniorok részére délután fél 4 órai kezdettel.

Budapestben Ujpest játszik az Austriával a középeurópai kupáért és a bécsi 5:4-es vereséget akarja behozni.

Bécsben a Ferencváros a Vienneval játszik és kérdés, tudja-e tartani a pesti 2:1-es győzelmet, az egy gólos előnyt.

Budapestben lesz a BESZKÁRT—Törökvis második döntő, az első 4:4 arányban döntetlenül végződött és Győrben játszik az ETO a Váci SE-vel az országos amatőr-bajnokságért.

KITÜNŐEN SZEREPELTEK A TISZÁNTULI TENNISZEZŐK MISKOLCON

Most ért véget Miskolcon, illetve Diósgyőrben az országos vidéki bajnoki teniszverseny, amelyen a tiszántúli kerületet Kovács Béla, vitéz Nadányi Karoly, Miskolczi Barna Bihari TVC (Berettyóújfalui), Baffy Dezső DEAC (Debrecen) és Kálmán András Mátészalkai TK

képviselték. A Tiszántul csapata, bár a rangelső, Várady—Brenner Zoltán nem vett részt a versenyen, kitűnően, a vártnál sokkal jobban szerepelt s majdnem betörést csinált, egy hajszál palasztotta el az első helytől, a bajnokságtól. Győzött a tiszántul válogatott csapata a miskolci Felvidék, a pécsi Dél válogatott ellen, döntetlenül játszott az igen erős Nyugat és Pestvidék válogatottjával és csupán a szegedi Alföld csapatától kapott ki. Ha ezt is megnyeri, akkor Tiszántul a bajnok, míg így első lett Pestvidék 7 ponttal, második és harmadik Alföld, Tiszántul 6—6 ponttal s ezután jött Nyugat, Dél és a Felvidék. Soha ilyen jól még nem szerepelt Tiszántul csapata akkor sem, amikor kompletten ment át, míg most tartalékosan is derekasan küzdött és a legnagyobb elismerést a tiszántuliak szerezték, szakkörök, közönség szerint is. Kovács Béla Kertész (Pestvidék), Galló (Felvidék), Csáthó (Nyugat), Horváth (Pécs) ellen győzött, vitéz Nadányi Karoly minden ellenfelét legyőzte, közte Talabér pestvidéki bajnokot, a tavalyi második helyezettet is. Baffy is jól szerepelt. A páros számban a Kovács—Miskolczi pár nagy meglepetésre és szenzációval szolgáltatta a Dallos H.—Janszky pestvidéki part győzte le reálisan.

Az egyéni vidéki bajnoki versenyben a fiatal vitéz Nadányi Karoly tört be, győzött a szegedi Kuhn és Mahringer bajnok, a nyugati bajnok Szovják ellen és az elődöntőben Asbóth, a tavalyi bajnok ellen két szett után fardagság miatt feladta, így a harmadik helyre került, de ez is kiváló eredmény és a szakkörök és közönség szerint ő volt a legjobb és mezőnyben Asbóth mellett. Első lett Asbóth Szombathely, 2. Bakoss Miskolc, 3. vitéz Nadányi Karoly Berettyóújfalui és Kertész Budapest az igen erős mezőnyben.

HIRDETMEY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság által kiadott vámörlési igazolványok alapján vámörlési jogosultakat a vonatkozó rendelkezésekben foglaltakról kivonatolva az alábbiakban tájékoztatja a hatóság: 4. paragrafus 5. pontja szerint vámörlésre jogosultak az állandó mezőgazdasági alkalmazottak és ebben a minőségükben kapott (konvenció) gabonajukból háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre, vagy ha ez háztartási és gazdasági szükségletüket nem fedezi az erre a célra vásárolt, vagy ehé útton megszerzett gabonájukra. 6. Az időszaki mezőgazdasági (részes, sommás és napszámos) munkások, ideértve a csép lógépvállalkozókat és a gépnél alkalmazott munkásokat is, háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre, tekintet nélkül arra, hogy a gabonát munkadíj fejében természetbeni járandóságként kapták, vagy vásárolták. 7. Az olyan önálló kereseti tevékenységet folytató iparosok, akik egy vagy több mezőgazdasági részére előzetesen megállapított gabonajárandóságért vállalkoznak, a megállapodás tartama alatt a gazdaságban rendszeresen előforduló ipari munkák elvégzésére, a megállapodás alapján kapott gabonából háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre. A vámörlési igazolványt a fentemlített hatóság Kossuth u. 20. szám alatt levő 46. számú hivatalos helyiségében adja ki. A vámörlési igazolvány kiadását kérik a gyors elintézés céljából az előzetes nyomozás megkönnyítése végett jogosultságukat esetleges munkavállalási szerződés bemutatása, vagy más alkalmas módon igazolni tartoznak. — Elsőfokú közigazgatási hatóság.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

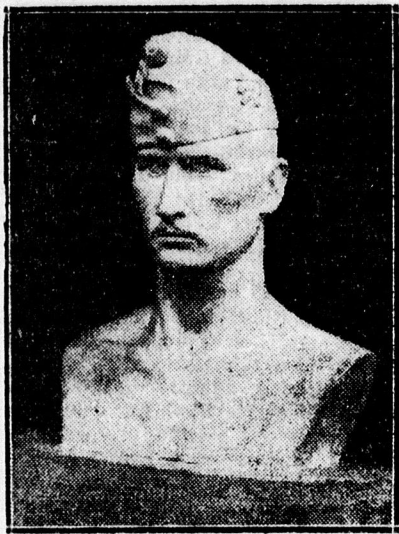
Július 12. hétfő: Dombrád, Hatvan, Karcag, Moson, Ózd (orsz.) Paks, Réakeve, Rétság, Seregélyes, Somlyóvásárhely, Szécsény, Szőny, Szőreg, Tiszaluc Vörs.

A kadareci csárdától indult el a magyar Parnasszus felé

A véletlen vezette rá arra, hogy szobrokat csináljon. — Elvégzi a jogot, aztán majd meglátja, hogy mi lesz. — Róth Sándor elmondja kedvét és lelkesedését.

Ma már mindig gyanakodva fogadja az ember az östehetségről szóló híreket. Annakra lejáratták ezt a szót, hogy nem szívesen foglalkozik ezzel a kérdéssel az ember. Aztán meg rendezesen úgy van, hogy sokkal, de sokkal művészebb kivitelű dolgok mesterei nem tudnak boldogulni akkor, mikor a szárnyas hír jóvoltából néhány kontár, mint östehetség nagy utat fut be, és csupán azért arat sikert, mert östehet ségnek kiállították ki.

Szomorúan tapasztalja az ember, hogy azért sikerül valakinek csu-

Róth Sándor saját portréja.

pán karriert csinálni, mert bevallja, hogy sohase tanult, sőt szívből utálta az iskolát és mindazt, amit meg kellett volna tanulnia. Mert a Veress Péterek vajmi ritkák, akik vasszorgalommal pótolták mindazt, amit iskola és születés nem tudott nekik nyújtani...

Erre gondolunk, mikor ismét östehetségre hívják fel a figyelmünket. De már az első pillantások után kelemes csalódás ér bennünket.

Előttünk áll egy igen szimpatikus, mosolygós arcú fiatal ember, aki a kadareci csárdától indult el és szeretne elérkezni a magyar Parnasszus művészi berkeibe is...

Igy mondja el röviden, szerényen élete eddigi eseményeit.

— Édesapám a kadareci csárda és a hozzátartozó földek bérloje. Van néhány holdacska saját földünk is. Annak idején elvégeztem a balmazújvárosi polgári iskola 4 osztályát, de édesapám azt mondta, hogy nem kell nekem többet tanulni. Maradjak otthon, egyedüli fiú vagyok, hát folytassam az ő munkásságát. Nagyon szerettem volna tanulni, de magam is úgy gondolkodtam, mint édesapám. Egy, két esztendeig tehát otthon dolgoztam, mindent, ami előadta magát. Háznál, mezőn, sőt jászágót is legeltettem. Erre ma is büszke vagyok. Aztán nem is tudom hogy hogyan, honnan, valami vágy fogott meg, hogy tanuljak tovább. Így aztán magán úton, otthon, a csárdában elvégeztem a tennivalókat, hogy közben, egy év alatt letettem a különbözőt a negyedik gimnáziumból és levizsgáztam az ötödik osztályból is. Magán úton végeztem el a hatodik, hetedik osztályokat, és a nyolcadikba beiratkoztam Hajdúnánáson a gimnáziumba. Hála Istennek jelesen leérettségiztem, ma harmadéves jogász vagyok. Letettem a második szigorlatot is...

— Hogy mi leszek, még nem tudom. Mindenesetre megszerzem a jogi diplomát, aztán majd meglát-

juk. Ma nem olyan könnyű pályát választani. Én mindenesetre szeretem a jogot, tanulom is...

Most a szobrászatra kerül a beszélgetés.

Fényképeket vesz elő, mely fényképeknek szobromását annakidején már láttam a kadareci csárda egyik külön szobájában, ahol valóságos műterem van.

Nem tökéletes, nem elsőrangú szobrok ezek, de attól, aki csinálta, nagyszerű eredményű alkotások. Határozott tehetség bontakozik ki. Különleges érzéke van az anyaghoz, melyből azt hozza ki, amit szeretne. Nem rajta mulik, hogy a szobrászat legapróbb részleteivel és nagyvonalúságával még nincs tisztában. Ő maga is tudja és éppen ez különbözteti meg a sokszor felfújt östehetségektől.

— Amit csináltam eddig, magamtól csináltam. Nem tanultam senkitől, próbálkoztam, addig kezdtem,

végeztem, míg nem sikerült. Nagyon szeretnék komolyan foglalkozni a szobrászattal, nagy kedvem van hozzá...

— Egész véletlenül jöttem rá vagy három évvel ezelőtt, hogy én ezen a téren képezhetném magam. Kép után készítettem egy plakettet, ami nagyon hasonlított az eredetihez. Ettől kezdve próbálkoztam, most már eredeti modellek után, sőt tükörből megcsináltam a magam portréját is. Szeretnék valakitől tanulni, szeretném megnézni, hogy dolgozik egy igazi szobrász, tanulni akarok. Persze a jogi tanulmányokat nem hagyom abba, de emellett foglalkozhatok én szobrászattal is....

Mosolygósan, szerényen, kedvesen mondja ezt.

Megérdeemli, hogy megfogják a kezét és bevezessék azokba a titkokba, amelyek művészivé fejlesztik a tehetséget. Mert aki megnézi munkáit, nem tagadhatja meg tőle a tehetség különleges áldott szikráját. Erzéke, tehetsége van, a tudást már könnyen megszerezheti.

Meg is érdeemli, mert kitudja, hogy hol áll meg, ha jó kézbe kerül.

Fiatalt, szerény, tehetséges. Tehát minden kellék meg van benne arra, hogy művész is legyen.

Szerelmi regény, mely tanulmányi kirándulással kezdődött és házassággal végződik

Az Élet a legnagyobb regényíró. — mondják és igaz is, mert olyan bőséggel és változatossággal ontja az érdekesebbnél érdekesebb eseteket, hogy emberi elme utólnerni nem tudja.

A regényes esetek egyike játszódott le nemrég az országos hírnév debreceni magtermelő tanyáján. A magtermelő, kitűnő gazda, ismert nevet szerzett már nemcsak a magyar földön, hanem külföldi postája bizonyítja, hogy jól ismerik nevét a határokon túl, a nagy nyugati államokban is. A kitűnő gazda csak a gazdaságával törődött és már-már úgy könyvelték el, mint leendő agglégényt, akinek csak egy öröme, boldogsága van: a gazdasága. A csoda mégis megtörtént, az agglégény úton lévő földbirtokos megházasodik. Mindezt egy tanulmányi kirándulásnak köszönheti, melyről ő maga és senki sem sejtette, hogy házassággal fog végződni.

Ugy történt a nem mindennapi eset, hogy Pásztor Ferenc tanyájára a Gazdasági Akadémia tanári kara tanulmányi kirándulásra vitte a hallgatóság egy részét, hogy gyakorlatban bemutassák, hogy kell és hogyan lehet gazdálkodni kisebb birtokon is, hogy a gazda megtalálja számítását és nem csak a beföldi, hanem a külföldi piac számára is adni tudjon terményt. A negyven főnyi kiránduló társaság ez év május elején jelent meg Pásztor Ferenc tanyáján, ahol a gazda szívesen fogadta vendégeit és bemutatott mindent, amit csak látni lehet a gazdaságban. Két óras előadást is tartott arról, mily módon vezeti gazdaságát és hogyan irányítja a termelést, melynek úttörője a Hajduságban és elismerten első művelője az egész Tiszántulon.

Az értékes előadás után Pásztor

Ferenc és édesanyja vendégül látták a társaságot ebédre. Ötvenen telepedtek az asztalok mellé és jókedvűen folyt a társalgás. Pásztor Ferenc egyszer csak ott hagyta a szomszédait és a kiránduló csoport egyik tagjához, Melkó Lea végzett gazdaszhoz lépett:

— Nagyon szeretném, ha a háziasszonyi teendők ellátásában segítségre lenne az édesanyámnak — mondotta.

Melkó Leát meglepte a kérés, de gondolkodás nélkül hagyta ott a társaságot és segítette a háziasszonyi teendők egy részének átvállalásával.

Pásztor Ferenc figyelő szemével kísérte minden mozdulatát Melkó Leának, ahogyan a konyhában és asztalnál végezte kedvesen a vállalt munkát.

Ebéd után útnak indult kocsikon a társaság a város felé. Melkó Lea is felült és pokrocsot terítve maga elé, elfoglalta helyét az egyik ülésen. A koesi azonban mégis nélküle indult a város felé, mert a bücsüs zásnál Pásztor Ferenc hirtelen oda lépett és nagy komolyan mondotta:

— Nekem még dolgom van itt a tanyán, nem mehetek be a városba, kérem, hogy ne menjen még el, maradjon kint a tanyán, később beviszem a kocsimra.

Melkó Lea, aki észrevette, hogy Pásztor Ferenc szavainak különös súlya van, megérezte a nők örök ösztönével, hogy fordulat előtt áll az élete, egy pillanattal gondolkodott csak s aztán kijelentette:

— Rendben van. Maradok még, ha maga úgy akarja.

Ott maradt a tanyán és Pásztor Ferenc édesanyjának segítette az elpakolásban. Azután együtt jöttek be a városba. Másnap találkoztak, színházba mentek és május 15-én már együtt mentek el Vasme-

be autón haza a szülőhöz.

Pásztor Ferenc sétálgatás közben mondotta Melkó Leának, hogy szeretné megismerni a szüleit. Így indultak el Vasmegyerbe, ahol Melkó Lea apja református lelkész. A látogatás azzal végződött, hogy Pásztor Ferenc, aki pedig agglégénységre készült, megkérte Melkó Lea kezét. Az apa beleegyezését adta a házassághoz, hiszen látta jól, hogy a fiatalok, ha nem is beszélnek sokat, de megértik egymást, mint akik egymás számára lettek teremtvé.

Valóra vált ismét a mondás: Meglátni és megszeretni egy pillanattal műve volt.

Melkó Lea és Pásztor Ferenc tanulmányi kiránduláson láttak először egymást és sorsuk összekapcsolódott szétválaszthatatlanul. Az eljegyzést megtartották azon a napon, amikor a menyasszony a Gazdasági akadémiáról az oklevelét megkapta.

Pásztor Ferencnek is gazdasági akadémiai oklevele van. A két okleveles gazda együtt fogja ezután a kis birtok ügyeit intézni. Augusztusban lesz, — mint értesültünk — az esküvő és kint laknak majd a tanyán. Csodákra ébred a környéki tanyák népe, a két okleveles gazda már is tervezi, hogy milyen új termelési módokat fognak bevezetni a gazdálkodásban.

Melkó Lea nagyon érti a gazdálkodást gyakorlatilag is. Hosszabb időt töltött Németországban, Svájcban volt nagy mintagazdaságban.

Igy indul egy boldog házasság, mely létrejöttét a tanulmányi kirándulásnak köszönheti.

(hem)

Az iparostanoncok fizetéses szabadságát Debrecenben már sokan megadták

Az új ipartörvény értelmében minden iparostanoncnak 14 napi fizetéses szabadság jár évente és a törvény szerint minden évben, lehe tőleg az ipariskolai szünidővel egy időben kell megadni a szabadságot. A szünidőben kiadható szabadság alól csupán azok az iparágak vannak kivéve, ahol szezonmunka van abban az időben. A szezonmunka idején tehát nem kell kiadni a szabadságot, későbbi időben adhatja azt meg a mester. A szabadságát az iparostanoncok lehetőleg egyszerűre, vagy legalább is két részben kaphatja meg. Azok az egynapos szabadságok, melyeket a tanonc kap, nem számítható be a 14 napi szabadság idejébe. Az iparostanoncnak jelenteni kell a mesternek azt, hogy a tanonc szabadságra ment.

Debrecenben már sokan megadták tanoncainknak a két heti fizetéses szabadságot, de voltak számszerűen olyan mesterek, akik nem ismerve jól az új ipartörvényt, nem akarták teljesíteni a tanoncok kérését a nyári szabadság tekintetében és az Ipartestülethez fordultak, felvilágosítást kérve. A választ megkapták: kötelesek megadni a 14 napi fizetéses szabadságot a tanoncnak.

A munkaviszony szabályozásáról készülő törvénytervezetben a segédeknek is szabadságot biztosítanak majd, de csak hat napot egy évben. Ez most van tárgyalás alatt és valószínű, hogy a jövő évben már a segédek is kapnak szabadságot, egy hetet egy óvra.

Szentannapustai teavaj,
sajtok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehűtött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc Józsei ut 17. Telefon 10-65

Hatvanezer pengő értékű jótéteményt adott a Kollégium a múlt évben a gimnáziumban tanuló növendékeinek

Nagyszerű fejlődésről tesz tanubizonyosságot az iskola értesítője — A tanári kar egyetlen munkával a gyakorlati életre neveit a tanulókat — Fénylő nevek az iskola mutatójából

A négyezredes fennállását ünneplő Kollégium koronájának egyik ékes igazgyöngye a református gimnázium. Ennek az iskolának élén már sok kiváló igazgató állott, mindegyik igyekezett a fejlődés útján jelentős lépéssel előre vinni Magyarországot egyik legnagyobb gimnáziumát. A sorban most Kun Sándor dr. következett, mint igazgató. A református egyházkerület hívatott férfiai nagyszerűen választották, amikor őt ültették az igazgatói székre, az aránylag fiatal tanügyi szakértőre. Az ifjúság iránti nagy szeretetével, a tanúgyakiranti rajongásával és azzal a tudással, hogy minden egész embernek a társadalomba becsatlósásával a sokat szenvedett magyar haza sorsát segíti elő, ha kiváló ifjakat enged utjukra iskolájából, már az első évben valóságos csodát művelt. Az ifjúság szelleme egészséges, helyes irányban fejlődik, a tanárok nem elenséget, hanem nevelni való jóbarátot látnak a rájuk bízott fiúkban. Igyekeznek lelkileg közelfekőzni hozzájuk, mert Kun Sándor igazgatói szelleme diktálja: nem az a fontos, hogy minél több szekundával felemlítse meg a gyerekeket, hanem hogy minél többször érezzék meg a fiatal lélekkel, hogy a tanár a legjobb barátjuk, akit bizalommal felkereshetnek bármikor és bármiben.

Ez az a szellem, amely gyakorlatilag is megnyilatkozott a református gimnáziumban, ahol olyan arányú munka folyt az elmúlt iskolai évben, amilyenre az öreg tanárok sem emlékeznek. Ennek a nagyszerű munkának vizont a beszámolója is ritkaságszámba megy, sőt — mint az intézet egyik legkiválóbb volt igazgatója írta — olyan értesítőt adott ki dr. Kun Sándor, amilyent ritkán láttak ebből a gimnáziumból.

Valóban, nem kis füzetet, hanem vaskos, 167 oldalas könyvet tesz ki az idén a ref. gimnázium értesítője. Ezt a könyvet nem lehet átfutni s letenni, ezt tanulmányoznia kell mindenkinek, akit az ifjúság nevelésének nagy kérdése érdekel. Jellemző dr. Kun Sándor igazgató által meghonosított szellemre, hogy a fiúkat elsősorban a nagy férfiak szellemének tiszteletére serkenti és neveli. Olyan sorokat szentel dr. Baltazár Dezső emlékének, a „rajongva szeretett Édesatyáknak”, amelyeket nyugodtan márványba lehetne vésní. Ma igazán szívesség van az ilyen szavakra, amelyek megtanítják az ifjúságot a tekintélyek tiszteletére, ami pedig sajnos, az utóbbi időben kezdett nálunk nagyon is gyenge lábon állani.

A második cikket is hasonló szellem fűti. Dr. Szabó Márton, dr. Szeremley Béla és dr. Vekerdy Béla tanároktól veszi búcsút Kun Sándor igazgató, aki méltatja a három kolléga gazdag érdemeit.

„Iskolánk múltja” című fejezetében nagyon értékes adatokat találunk az iskola történelméből. A nagy idők 1549-ben kezdődtek. A rövid sorokba sűrített történelem valóban feszítő erejű. Felsorolja a híressé vált nagy tanárok neveit, aztán az igazgatókét s végül a szám nélküli sorból kiemeli a legkiválóbb növendékeket, köztük Csokonai Vitéz Mihályt, Kölesy Ferencet, Arany Jánost, gróf Tisza Istvánt. Mind ragyogó és messze századokba fénylő üstökösei a magyar égnek.

Ezen a helyen megismerteti az ifjúságot, — sőt a felnőtt közönség jórészt is — az iskola felügyelő, fenntartó és

kormányzó testületével s közli ezek tagjainak névsorát. A hatalmas iskolában negyven tanár és hitoktató neveli a fiúkat, ezenkívül sok gyakorló tanár nyer itt megfelelő kiképzést.

Az elmúlt évben a gimnáziumnak 809 növendéke volt. Érdekes, hogy 99.2 százalékuk protestáns vallású. Szinte páratlan a középiskolákban az ilyen együtetű vallásmegosztás. Nagy gondot fordítottak a tanulók egészségi állapotára is, ami éppen emiatt kielégítő volt. Az iskola ez évben vett egy film és egy állókép vetítógépet, most majd a filmek beszerzése következik. Az iskolának rendkívül értékes és gazdag szertárai és könyvtárai vannak.

Egészen magas színvonalon áll az ifjúságnak az iskola keretében történt „közszereplése”. Az ünnepélyeken természetesen különösen becses nevelői munkát fejt ki az önképzőkör, amely szoros célján kívül résztartja a fiúkat a nyilvánosság előtt való helyes szereplésre is. Nagy súlyt fektetnek az ifjúság valláserköltési és hazafias nevelésére is és etekintetben is példamutató a gimnázium munkája.

Külön nagy fejezetet érdemelnek az iskolai kirándulások, köztük különösen az olaszországi tanulmányút, amelynek magas értékét semmi sem jellemezheti jobban, mint maguk a fiúk által tartott beszámoló vetített képes előadások, melyeket a Déri-muzeumban a nagy közönség hallgatott végig. Ezeknek az előadásoknak meg-szervezésével az iskola igazgatója és tanárikara követésreméltó példát adott arra, hogy kell a kirándulásokon az ifjúságot az elmélyülésre, az esetleg egész életre szóló megfigyelésre ránevelni sőt még ezen túl aztán azzal a ténnyel, hogy nekik előadást is kell tartaniuk, abba a helyzetbe hozni őket, hogy újra és újra átéljék a tanulmányút örömeit és így maradandó tudományos értéket is nyerjenek. Az előadásokért valóban minden dicséretet megérdemelnek a kísérő tanárok, akik a tanulmányúton résztvettek: Dr. Kun Sándor igazgató, Kornya Sándor, Ember Ernő dr., Frick József dr., Salánszky József dr. és Gacsályi Géza, valamint a növendékek Harmathy Ferenc, Széll György, Jóna Géza, Kardoss Ferenc, Ádor Zoltán, Bernáth Károly, Zöld László, Virágh Sándor, Nagy István, Tamássy Jenő, Bodnár Béla és Varga János. Maradandó emlék a budapesti kirándulás is, amelyet Osváth Ödön, dr. Mester István és Jakab Tamás vezettek.

Beszámoló az értesítő a Kollégiumi Diákszövetség szociális nagyon szép segítő működéséről.

Bár egészen szerény formában adják elő, de a hozzáértők mégis láthatják az értesítő közlései alapján a neveléssel párosult magas színvonalu tanári munkát.

Ugyancsak szerényen emlékezik meg az értesítő arról a történelmi jelentőségű üszőlő értekezetről, amelyet Dr. Kun Sándor elnöklésével tartottak és ahol Osváth Ödön, Kornya Sándor és dr. Péter Zoltán előadásainak nyomán felmerült az iskolatáraké szervezésének gondolata. A református gimnázium a Kölesönös Segélyező Egylettel karöltve bámulatos gyorsasággal megvalósította ezt a nagy tervet, amely azóta nemcsak egész Magyarországon, de már Ausztriában is erős visszhangra talált.

Külön cikket kellene beszámolnunk a tanárok tudományos, irodalmi, művészeti és társadalmi munkásságáról. Nem egy közülük az egész tuda-

mányos világ figyelmét a debreceni Kollégiumra irányította. A példa, amelyet a tanárok ezen a téren az ifjúság elé vetítettek nem maradhatott hatástalanul, valóban egészen kiváló eredményekkel szerepeltek a gimnázium tanulói is a szellemi és testi kultúra országos versenyében.

Az ifjúsági egyesületek, bibliakörök és az önképzőkör működéséről ugyancsak külön cikkben érdemes volna beszámolni, annyira magas színvonalra emelkedik a fiúk ilyen irányú tevékenysége. Az önképzőkör alapszabályait a modern élet követelményeinek megfelelően átdolgozták és kinyomatták, hogy az ország többi iskolái számára is mintául szolgáljanak ezek az alapszabályok. Különösen az önképzőkörrel kellene behatóbban foglalkozni, mert ez a néhány kiváló tanár vezetésével a gyakorlati élet egyik legfelnyegesebb részére képezi ki a kör tagjait.

Meg kell említenünk azt a nagy jelentőségű munkát is, amely szinte nélkülözhetetlen a mai kor embere számára, nevezetesen a szociális segítő tevékenységbe a fiúk bekapcsolását.

Mondanunk sem kell, hogy vitéz Váry Sándor és Czuna Ferenc testnevelési tanárok vezetésével a legnagyobb sporteredményeket mutatják fel már az alsóbb osztályosok is, nem is szólva a felsős állíték eredményeiről. A cserkész csapatról szinte nem is kell írni, annyira közismert az Erő cserkészcsapat nagyszerű szelleme, sőt az Ifjúsági Vöröskereszt mozgalom is sok-sok családot kapcsolt a gimnázium légkörébe.

Oldalakon keresztül sorolja fel az értesítő azokat a segítségeket, ösztön-díjakat, jutalmakat és jótéteményeket, amelyeket az Alma Mater a részorult fiainak ad, hogy támogassa őket tanulmányi előhaladásukban és emberre válásukban. Mintegy 60.000 pengő értékét tesz ki a gimnázium ifjúságának ebben az évben kiadott sok jótéteménye.

A nevelés és tanítás nehéz munka, amelyet az iskola kitünő tanárikara végez, meg is van az eredménye. Egész sereg kitünő és jeles végzettségű tanulója van az iskolának. A kitünő eredménnyel végzetek névsora a következő:

I. A. osztály: Botos, Geyza, Földi Béla, Jenel Jenő, Kondor Ervin, Papp Barna, Sárközi István, Szűcs Gyula, Tóth Ferenc, Török Pál, Tövissi János, Váry Attila és Gőnczy György Zoltán. I. B. osztályból: Gáll István, Jánossy Béla, Kónya László, Lada István, Mody György, Nagy József, Pető Lajos, Tóth Károly. I. C. osztályban: Balogh Vince, Kövendy István, Pongor György, Szabó Vince. II. A.: Balogh Ernő, Bonyi Tibor, Csobán György, Földes Vilmos, Harsányi Gusztáv, Rozgonyi András, Tövissi József. II. B.: Bartha Adorján, Gáll Gyula, Horváth Géza, Kasza Lajos, Kollonay Béla, Papp Gyula, Rozmann György, Taar Ferenc, Trnka Sándor, Vargha Béla. III. A.: Balogh Béla, Csáthy Károly, Ecsedy Béla, Grigassy László, Kállay Ferenc, Kovács Elemér, Ohning Miklós, Pólya Imre, Tóth András, Vekerdy László, Veress Pál. III. B.: Báthly Tibor, Keresztessi Sándor, Mendre József, Mikó Sándor, Papp László, Szabó Sándor. IV. A.: Bányai József, Boeckó Béla, Jánossy Zoltán, Mező Sándor, Peksy Sándor, Tóth János, Varga Zoltán, Vágó Árpád, Zsiros József. IV. B.: Batta János, Dabóczy Jenő, Híripi Endre, Olasz Vilmos, Papp Zoltán.

Shortfelsőrészt,

strandmelltartót, fűzöt raffinált párisi szabással GOLDSTEIN K. A. ROLINNAL Miklós ucca 5. szám.

Paragh István, Pólya László, Pótor Aladár. V. A.: Kiss Lajos, Pálóczi Péter, Széplaki Sándor. V. B.: Harmathy Ferenc, Kiss Károly, Kormány Zoltán, Rajó Sándor, Sarkadi Miklós, Tamássy Jenő, Török Levente. VI. A.: Adorján István, Kézy Gábor, Kocsár Károly, Magoss Sándor, Porkoláb Erő, Simon Sándor, Szendy László, Varga Lajos. VI. B.: Baskay István, Bornemissa Adorján, Galaczy Imre, Harsányi János, Sarkadi Kesztyüs Kornél, Mikecz Gyula, Münnich Dénes, Szatmári Géza, Szilágyi Tibor, Vágó Szilárd. VII. A.: Ádor Zoltán, Giday Kálmán, Kajtor Ferenc, Simon László, Ujfaluassy József, Virágh Sándor. VII. B.: Balogh László, Kéry László, Steinfeld Róbert, Szűcs Géza, Turi József, Varga János, Zöld Balint. VIII. A. Barabás József, Kerékgyártó Béla, Kovács Tibor, Kőnyves Pál, Nagy István, Nagy János, Sulyok Kálmán, Szűcs Tibor István, Varga Zsigmond. VIII. B.: Egyed Miklós, Forgon Mihály, Kardoss György, Lovass Jenő, Medveczky István, Nagy Ernő.

Az értesítő nagyszerű áttekintést nyújtó statisztikai kimutatásokat is közöl, amelyekből az érdeklődők az iskolával és a tanuló ifjúsággal kapcsolatos minden adatot megtudhatják. Külön elismerés illeti az igazgatóságot az értesítő páratlanul gazdag tartalmán kívül azért a gyorsaságért is, amellyel közvetlenül az érettségi után való napokban meg tudta jelentetni a gimnázium 1936—37. évi iskolai értesítőjét. (Sz. A.)

KÖZÉRDEKŰ LEVELEK

Tekintetes szerkesztőség!

Máv, az Ibus és a Menetjegyiroda figyelmébe szeretném ajánlani mindazt, amit a legtöbb tapasztaltam a »parádi filléres gyors« kapcsolatban. Mindenek előtt nem volt gyors ez a vonat, tehát kár volt így híresztelni. Aztán nem ment Parádra se ez a vonat, mert a recki állomáson mondták meg, hogy a parádi állomás odá 4 kilométerre van, a híres parádi torrás és üveghuta pedig kerekén 1 kilométernyire. Pedig ez lett volna a fő látnivaló. Ha lett volna elég autóbussz legalább, amivel elmehetünk volna, de nem volt, hanem a poros országúton kellett megtenni ezt a nagy távolságot az útnak Porban, piszkokban. El lehet képzelni, hogy milyen hangulatban. Esetleg felemelt autótáxi áron. A furdó által nyomtatott prospektuson hirdetett kékesi közlekedés is eső-dőt mondott, mert nem volt elég autóbussz. Akik gyalog szánták rá magukat erre az útra, azok rettegtek, hogy lekésik a vonatot, mivel visszafelé se volt elég autóbussz. A legtöbb időt a poros országúton és a szegényes recki vasúti állomáson töltöttük el. Senki se törődött a közönséggel, semmi rendezés, semmi rend. Így nem szabad, nem lehet kiránduló filléres gyors vonatokat indítani, mert a közönségnek élénken emlékeztetőben marad pl. ez a »parádi filléres gyors«.

Tisztelettel:
egy sokat szenvedett filléres utas.

x VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privat fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

A petroleum világcég debreceni megbizottját feljelentette 15 debreceni kereskedő

Többezerpengős családi bűnyűgyben indítanak vizsgálatot a hatóságok

Egy nem mindennapi és úgy a károsultak nagy számánál, mint az elkövetésnek módjánál fogva rendkívül érdekessé váló büntetőügy foglalkoztatja a debreceni ügyészséget. Tizenöt debreceni kereskedő feljelentést tett ugyanis a debreceni rendőrségen, s ebben előadják, hogy a Vacuum Oil Company Rt. nagy világcégtől vásárolták évek óta a petróleumot. Ugyanis Magyarországon ennek a társaságnak van engedélye arra, hogy a petróleumot úgynevezett tankkocsiba árusítsa. Egy ilyen tankkocsiba több ezer liter petróleummennyiség fér, mérőköszülékkel van ellátva és a vevők kiszolgálása annyira tökéletes és kényelmes, hogy a tank csak megáll a kereskedő ajtaja előtt és az ugyancsak a petróleumtársaság által használatra átadott tüzmentes, szivattyú tartályszerkezetbe pillanatok alatt beöntik a szükséges petróleummennyiséget. — Az után látható benzinkutakhoz hasonlítható ennek a modern, tökéletes technikai elgondolású műnek a szerkezete. Ennek a tanküzemnek majdnem 15 év óta kezelője és teljes hatalmú irányítója volt Klein Ignác debreceni lakos. Ilyen előzmények után történt azután a feljelentésben részletesen elpanaszolt az az eset, hogy Klein Ignác, aki iránt teljes bizalommal viselkedtek a kereskedők, 1933. év tavaszán azt az ajánlatot tette, hogy ha a kereskedők akár egyenként, akár összefogva többben, egyszerre ötezer liter petróleumot rendelnek meg és annak árát előre kifizetik, akkor ezen nagytételű vásárlásra figyelemmel, a cég két fillérrel olcsóbban adja literjét a petróleumnak. Tekintettel arra, hogy a petróleum eladási ára kereskedelmi gyakorlatban is lépcsőzetesen annál olcsóbb, minél nagyobb mennyiséget vásárol a viszonteladó, természetesen és észszerűnek látták, ha ilyen tekintélyes összeg lekötése és kifizetése ellenében további két fillér engedményt kapnak. Ezért hajlandók voltak az ötezer liter megrendelésére s készpénzben előre kifizetésére. Volt a kereskedők között olyan, aki száz liter, de volt olyan is, aki 1600 liter mennyiséget rendelt meg és fizetett ki előre.

Ezen rendelés s az előre kifizetett készpénzösszeg kimerítése után automatikusan újabb megrendelésre és kifizetésre hívta fel a kereskedőket Klein Ignác. Három éven keresztül zavartalanul folyt ily módon a petróleum szállítása, mikor ez év februárjában a kereskedőknek a tankkocsival nem Klein Ignác, hanem a fia jelent meg az üzletekben s a már egyszer édesapjának kifizetett és id. Klein Ignác kezeirésével és elszámolásával igazolt mennyiséget nem volt hajlandó kiszolgáltatni s kijelentette, hogy az előfizetésről és megrendelésről semmit sem tud és csak készpénzért hajlandó árut kiszolgáltatni.

Az érdekelt kereskedők nagy meglepetéssel vették tudomásul a dolgok ilyen fordulatát s megbízták ügyük képviselőivel Lévai Zoltán ügyvédet. A kereskedők képviselője egyrészt Klein Ignácnál, másrészt a Vacuum Oil Company Rt.-nél szorgalmazta az ügy rendezését. E tárgyalások során tudták meg a kereskedők, hogy Klein Ignác, akit a Vacuum Oil Company elbocsátott, a kérdéses összeget annak idején be nem szolgáltatotta s így a Vacuum azzal az indoklással, hogy ő a fizetményekről semmit sem tud, nem volt hajlandó a Kleinnek fizetett összegeket elismerni.

Klein Ignác megoldásként azt az ajánlatot tette a kereskedőknek, hogy igyekezni fog a rokonságtól pénzt szerezni s a kereskedők kárának 50 százalékát megtéríti. A károsultak közül azonban Deutsch Albert Fia és Deutsch Lajos kereskedők nem voltak

hajlandók az 50 százalékot elfogadni, ragaszkodtak káruk teljes kifizetéséhez s ezen felborult az egyezség.

A kereskedők, akik közel kétezer-öt száz pengővel károsodtak, mintegy kilencezer liter petróleum értékében mindent megkíséreltek, hogy a pénzükhöz hozzájussanak. Azonban a Vacuum megtagadta a pénzük visszafizetését azzal, hogy alkalmazottja által elkövetett visszaélést nem tehető felelőssé. Klein Ignác viszont arra hivatkozott, hogy a pénzt nem képes megszerezni a kereskedők, akik között legnagyobb összegekkel íj. Boruss István Czegléd uccai, Faragó István Csapó uccai, Tompa Károly Hatvan uccai, Sipos Ferenc Hétfő uccai, Spóner János Hatvan uccai, Nyerges István Nyil uccai, Patay Lajos Szabó Kálmán uccai, Rusnyák Gyula Márton Kálmán uccai, Vámosi Ferenc Árpád-téri, íj. Fekete János Böszörményi uti és vitéz Nagy József Péterfia uccai fűszerkereskedők vannak károsítva, ügyvédjük, dr. Lévai Zoltán útján megtették az ügyészségen a bűnvádi feljelentést csalás címén.

Napokon keresztül folyt a nyomozás az érdekes büntetőügy kiderítése céljából és ennek során a hatóságok nemcsak a gyanúsítottat, hanem az összes sértettet is kihallgatták. Az eljárás eddigi eredménye szerint már is

megállapítható, hogy a feljelentésben foglalt adatok és károk összességére helyességét a gyanúsított is elismerte, védekezése csupán az volt, amit már egy hasonló ügyben, ellene folyó eljárásban a járásbíróson is előadott, hogy a Vacuum Oil Company Rt. igazgatójától bizalmas levélben utasítást kapott arra, hogy a megállapított kartellárakon alul is adhatja a petróleumot, úgynevezett nagykereskedői árban, azonban ezt ő oly színezetben tüntesse fel, mintha erről a megbízó cég nem tudna, hanem ő csupán saját felelőségére járna el. A bizalmas levél, — mint mondotta — a járásbíróson már fel is mutatta, ott ez jegyzőkönyvbe is vételezt s azt később a jelen eljárásba is be fogja csatolni. Előadta, hogy nem számított arra, miszerint állásából elbocsátják és bízt abban, hogy lesz módja és alkalma azoknak a mennyiségeknek a leszállítására, amelyeknek az árát előre felvette. A véletlen elbocsátás azonban reménytelenül tette számára a teljesítést, azonban igéri, hogy a kereskedők kárát a Vacuumtól járó követeléséből megtéríti, ugyanis több, mint 2000 pengő felmondási járandóságért indított polgári pert a Vacuum ellen.

A károsult kereskedők kihallgatásuk során egybehangzóan kijelentették, hogy Klein Ignác előttük úgy tüntette fel a dolgot, hogy teljesen legitím üzletről van szó és ő a napi árnál 2 fillérrel alacsonyabb áratok cégének tudtával és megbízásából adta s jogosult volt azok vételárának előre felvételére is.

A magyaránú petróleum ügy a nyomozások befejezése után a törvényszék elé kerül.

Ezer pengő perköltséget okozott már eddig a csökönyös ló

Szakértői vita arról, hol csökönyösödött meg a ló.

Hogy milyen bonyodalmakat tud csinálni egy eladott csökönyös ló, annak illusztrálására álljon ez az eset, amely messze kivülálgik a hasonlóak közül.

Fischer Gyula debreceni lókereskedőnek szüksége volt egy lóra. Minthogy a biharmegyei Nagyrábén nagyvásár volt éppen, ezért el-

utazott oda és ott vásárolt egy lovat Pánti Gábor odaválói gazdától, 135 pengőért. Amikor hazajött, az egyébként jó magaviseletű ló egyszer csak megalkodott és az utána akasztott szekeret nem akarta húzni. Gondolta, kinlódjon valamás, fogta magát és eleresztte egy másik lóval, mely a Debreceni Mű-

Kenje fel ujjával vékonyan az arca a **Hozolite-Rapid** gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. — Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, nem kell türelmetlenkednie, mert a **Hozolite-Rapid** arcápoló gyorsborotvakrémmel viz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhatik, nem pattan fel, nem ég az arcbőre, sőt megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz

PRÓBADOBOSZ 24 FILLÉR

Ezt is visszatérítom azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál.

Eredeti tubus 88 fillér, eredeti doboz P 1.50

Óriási tubus P 2.-, óriási doboz P 3.-

Kapható minden szaküzletben és a készítő.

Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában,

Budapest, VI., Teréz-körút 8. szám.

kőgyár Rt. tulajdona volt. Egyébként jó vásárt csinált, mert a esere után, még 40 pengőt is kapott a részvénytársaságtól. Ezzel a ténykedésével megnyugodva hazament és mint aki jól végezte a dolgát, nem is gondolt a esérére többet.

Azonban nem így történt. A gyár kocsisa már az első nap jelentette vezetőségének, hogy a ló nem éri meg a pénzt, mert egyáltalában nem húz, és nem megy oda, ahova ő akarja, hanem megy a maga megátalkodott feje után. Az igazgatóság nem hagyta annyiban a dolgot, hanem pert indított a ló eladója Fischer ellen. Keresetében a részvénytársaság kéri vissza az eladótól a pénzt és az elereszt lovat. Az első tárgyaláson, amely a debreceni járásbíróson volt, a bíróság elrendelte a szakértői vélemény beszerzését, amely hivatalos volt eldönteni, hogy a ló kinél lett csökönyös (Csökönyös volt-e már akkor, amikor Nagyrábén volt, vagy Fischer Gyulánál lett megalkodott, vagy pedig a részvénytársaságnál. — Vitéz dr. Benke Gyula debreceni gazdasági akadémiai tanár vizsgálta meg a lovat és szakértői szemléje alkalmával megállapította, hogy a ló csökönyös és ennek a vélemények alapján a bíróság elmarasztalta Fischer Gyula lókereskedőt. Minthogy a marasztaló ítélet nagyon bántotta Fischer Gyulát, ezért pert indított a ló első gazdája, Pánti Károly nagyrabéi gazdálkodó ellen, azzal az indoklással, hogy őt Pánti megtévesztette s a ló már akkor is csökönyös volt, amikor Nagyrábén megvette.

A perben Berettyóújfaluban volt tárgyalás az ottani járásbíróson ahol a tanuk nagy serege bizonyította azt, hogy a ló a vételkor nem volt csökönyös és ennek alapján a járásbíró elutasította keresetével Fischer Gyulát. Fischer tehát ezáltal már másodjára veszítette el perét a csökönyös ló miatt. Nem hagyta annyiban a dolgot s szakértői véleményért a Budapesti Állatorvosi Főiskolához fordult.

Szenzációs az állatorvosi főiskola véleménye, amely kimondja, hogy a ló nem Pántinál, nem Fischernél, hanem a Működőgyár Rt.-nél lett csökönyös. Fischer a szakértői vélemény alapján ismét perelt. Ezúttal a Működőgyár Rt-t perelte be és követelte az összes költségeinek megfizetését.

A pert most tárgyalta a debreceni járásbíróson dr. Grigásy járásbíró. A tárgyaláson Fischer besatolta a számára kiállított Állatorvosi Főiskola szakvéleményét és ennek alapján ítéletet kért. Az ítélet szerint miután Pánti szavahihető tanukkal igazolta, hogy a ló nála nem volt csökönyös, a bíróság vitéz Dr. Benke Gyula szakértői véleményét véve alapul, az Állatorvosi Főiskola véleményét nem vette tudomásul és Fischer keresetét elutasította.

Eddig a pereskedés, hogy ezután mi fog történni, az még kétséges. Tény az, hogy a ló csökönyös, ha így halad az ügy, a világ legdrágább paripájává válik, mert eddig csak a perköltségek 1000 pengőt tesznek ki. Ehez jön még az a költség, amelyet a ló takarmányban eddig az istállóban megevett. A ló a pihenés alatt nagyon jól meghízott és valószínűleg nevet magában nagyokat, hogy csökönyös, ő csak eszi a drága pénzen vett takarmányt. De lehet, hogy korai az öröme, mert a gazdája meg tudja etetést és eladja, valami lókupecnek, hátha az nem veszi észre, hogy csökönyös.

MOSOTT RONGYOT vesz a kiadóhivatal

Julius 15-ikén megkezdődik az új liszt őrlése

Szakkörökben úgy tudják, hogy a debreceni piacot a most lezáruló termelési évről eladatlanság miatt nem nyomják. A raktáron levő mennyiségeket sikerült elhelyezni, ami nem kis feladat, mikor a legkövetlenebb exporthely, a cseh-piac, már évek hosszú sora óta nem vesz fel lisztet. Egy statisztikai kimutatás szerint az egész múlt évi liszt-kivitelünk Cschor-

szágba nem tett ki többet ezeröttszáz mázsnál, ami számba sem jöhet. A debreceni malmok azonban eddig még, ha nagy küzdelemmel is, de amennyire csak lehetett, megbirkoztak az értékesítési problémákkal új piacok felkutatásával s most is bizakodva néznek az új kampány elé. Az új liszt őrlése hír szerint július 15-én már megkezdődik.

Utazás a kő és az aszfalt körül

A Kút- és Török Bálint uccák burkolásánál tudvalevőleg fellebbant a harc a kő és az aszfalt között. A beérkezett ajánlatok szerint a fentartást is figyelembevéve a kisköbörkölát olcsóbb, mint az aszfalt. Minthogy a legnyilvánosabb kitévő munkáról van szó, a vállalatbaadás a kisgyűlés határozata alapján fog valószínűleg most már igen közelében megtörténni. Erdemes tájékozódás végett szemügyre venni, hogy mi a helyzet a kőbányáknál és mi a helyzet az aszfaltállalatoknál? Azoknál a kőbányáknál, amelyek a tisztántúli piacra s főként Debrecenbe gravitálnak, a legújabb mérlegek rózsásnak egyáltalán nem mondhatók. Így az Észak-magyarországi Kőbánya r. t. 1936. évről nem kevesebb, mint 103.000 pengő veszteséget mutat ki. A Magyar Trachit r. t. múlt évi mérlegeredményét még nem ismerjük, azonban az előző évi szinten deficitet zártak s osztalékot már évek óta nem fizet. Az Urikány-Zsilvölgyi r. t. múlt évi „számadó jelentése” is keservesen passzkodik, hogy a tállyai kőbánya kapacitását nem tudja teljesen kihasználni. Ezek a kőbányák gyilkos harcát folytatnak egymással és szakkörök szerint egyenesen dömpingárákkal dolgoznak, ami ha így van, akkor ez ebben a kartelles világban valóban példátlan jelenség. A magyarázata ennek csak az lehet, hogy a kőbányák mögött nagyvállalatok állanak, amelyek ezek az átmeneti veszteségek — hogy úgy mondjuk — meg sem kottyaanak. Hiszen például csak az Urikány-zsilvölgyi r. t. az előző évi

nyereségáthozattal 1.224.984.21 pengő nyereséget számol az évi mérlegében. A tisztántúli kőbányák tehát most minden áron el akarnak adni, hogy dolgozhasanak s ez lehet az egyik legfőbb oka, hogy a köbörkölát momentán olcsó. Az aszfaltállalatok eddig még nem voltak hajlandók megcáfolni azt, hogy ők viszont nagyon erős kartellben vannak. Ez pedig azt is jelenti, hogy ők megfizetik az árakat. Itt van előttünk a legnagyobb aszfaltvállalat, a Magyar Asphalt r. t. legújabb mérlege. A Magyar Asphalt r. t. az előző évi nyereségáthozattal 143.980 P 47 fillér nyereséget számol el mérlegében s osztalékot is fizet ebből. A Magyar Asphalt r. t.-nek tehát jól megy. És a baj csak az, hogy viszont a debreceni adófizetőpolgárságnak nem megy olyan jól, hogy a kétségtelesen drágább aszfaltot megfizethesse.

HARC A HÁZILAGOS ÉPÍTKEZÉSEK ELLEN

A Debrecen már rámutatott arra, nincs foglalkoztatva, miután a kilátásba helyezett közmunkákat ez ideig még nem sikerült megindítani. Annál nagyobb elkeseredést vált ki tehát az építőiparosság körében az a tapasztalat, hogy egyes helyi közületek, bár kisebb munkákat, de házikészítésben végeztek. Ez ellen már fel is veték a legélesebb harcot s értesüléseink szerint az összes érdekképviseletek útján tiltakoznak a házikészítés munkák ellen s követelik azok haladéktalan beszüntetését.

Emelkedett a sertés, csökkent a szarvasmarha hizlalás

Ismeretes, hogy a tavasszal a földművelésügyi kormányzat elrendelte, hogy a sertés- és szarvasmarha hizlalással kapcsolatban országos statisztikát készítsenek. Az adatokat közel 4 ezer községből összegyűjtötték és ennek alapján most elkészült a statisztika, amely azt mutatja, hogy amíg a sertés-hizlalási tevékenység emelkedett, addig lényegesen csökkent a szarvasmarha hizlalás.

Az ország egész területén 4169 gazdaságban foglalkoznak szarvasmarha hizlalással. Ebből 200 holdnál kisebb területen gazdálkodó és hizlalással foglalkozó gazdák száma 191, az ipari hizlalók száma pedig 20. A többi hizlaló 200 holdnál nagyobb földterülettel rendelkezik. Az egész ország szarvasmarhaállománya 287.087 darab, a hizlalásba fogott állatok száma pedig 43.302 darab. A statisztikai kimutatásból megállapítható az is, hogy ebben az évben a szarvasmarha hizlalás csökkent, bár az év első hónapjában a kivétel emelkedett és 25.832 darabot vittek ki külföldre.

A minisztérium ezzel kapcsolatban az előjáróságok útján felhívja a gazdákat a szarvasmarha-hizlalás fokozásának közgazdasági jelentőségére, különösen azért is, mert megfelelő marhaállomány áll a gazdák rendelkezésére, ahol magas fokot ért el a szarvasmarha tenyésztés.

A sertés-hizlalás emelkedést mutat az országos statisztika szerint. Olyan gazda, aki 200 holdnál kisebb területen gazdálkodik, de legalább 8 sertést hizlal, 537 van az egész országban. Az ipari hizlalók száma 342, míg 6405 olyan hizlalót mutat ki a statisztika, aki 200 holdnál nagyobb birtokon gazdálkodik. Az ország sertésállománya március 31-én 791.461 darabot tett ki. Ebből hizlalásra fogtak 301.211 darabot. Megállapítható, hogy a sertés-hizlalás emelkedő tendenciát mutat, amit főként annak lehet betudni, hogy a télen meglehetősen magas ára volt a sertésnek és a sertés-hizlalás kifizetődőknek mutatkozott annál is inkább, mert a tengeri ára aránylag alacsony volt.

Az év első hónapjában belföldön 84.909, külföldön pedig 22.027 darab élő, hizott sertést értékesítettek. Ugyanezen idő alatt kivittek külföldre 390 mázsa hasított sertést, 1564 mázsa füstölt szalon-

nát és 39.106 mázsa zsírt, hájat és zsírszalonnát.

A földművelésügyi miniszter a sertés-hizlalás felkarolását is figyelembe ajánlja a községek gazdátársadalmának.

Debrecen ingatlanforgalma

Július 4-én számoltunk be első ízben a gazdát cserélt debreceni ingatlanokról és ezen jelentéseinket vasárnaponként mindig folytatni szándékozunk. Az adásvételi szerződések útján elkelt házas belsőségeken, tanya-birtokokon kívül kiterjeszkedünk a bírói árverésekre, öröklésekre és ritkább esetekre is, mert csak így lehet teljes a kép, amit nyújtani akarunk.

Nagyon örülnénk, ha jelen rovatunk olvasóközönségünkben visszhangot keltene. Köszönettel fogadjuk, ha egy-egy olvasó szíves lenne közölni velünk az ingatlan frontról szóló rovat felkeltette érdeklődését, helyesnek találja-e, nem észlel-e valami hiányosságot, nincs-e benne valami fölösleges? Igérjük, hogy a beérkezett észrevételeket megfontolás tárgyává tesszük.

Dr. Nagy Jenő (Sestakert, Poroszlaj út 24.) és neje Gyöngyösi Aranka veszik a Poroszlaj út 1. sz. 760 négyszögöl területű házat kerttel és szőlővel 16.000 P vételárért Kocz József (Péterfia u. 30.) és neje Kovács Mariától.

Kodós János (Faragó u. 21.) és neje Ádám Erzsébet veszik a Hatvan u. kert Diófa u. 35. sz. 339 négyszögöl területű házat 3.500 P vételárért Czibere Antal (Diófa u. 35.) és neje Dobrosi Juliánától.

Czibere Antal (Diófa u. 35. b) és neje Dobrosi Julianna veszik a Csillag u. 100. sz. 94. négyszögöl területű házat 4000 P vételárért Dudás Andrásné (Csillag u. 100.) Szodrai Juliánától.

Zsiros Mihály (Veresegyházi Tamás ucca 6. a) és neje Sári Eszter veszik a Hétevezér (előbb Onossay u.) 71. a) Ujjföld, Belsőlegelő, II. dűlő) 100 négyszögöl területű házat Remece Imre rákosfalvi (Álmos u. 20. a), Remece István debreceni (Ungvár u. 4.) és Re-

mecz Mária rákosfalvi (Szabadka u. 1.) lakosoktól 1.300 P vételárért.

Kortis János nyug. nyilvántartó főmester és neje Bod Ilona (Búday Ézsaiás u. 21.) vesznek az Ujjföld, Belsőlegelő II. dűlőben 6 kat. hold 333 négyszögöl területű szántóföldet 4.300 pengő vételárért Varga György (Nyilastelep, Malvin u. 34.) és neje Boros Esztertől.

Földessy István gazdálkodó (Hajnal ucca 3.) és neje Dobi Róza veszik az Ujjföld, Belsőlegelő II. dűlő 369. sz. tanya-birtok 1.15-öd részét, pontosan 1 kat. hold 73 négyszögöl területet 800 pengő vételárért Kovács László (Cserepes u. 12. sz. a.) laktostól.

Vass Gábor (István út 4.) eddigi 5/8-ad házrészéhez hozzáveszi a Széchenyi-kert, István út 4. sz. 319. négyszögöl területű ház és kert 3.8-ad részét 900 P vételárért Kádár Ferenc (Nyil u. 90. sz. a.) lakótól, mint kiskorú Kádár Ferenc, Mária és Irén törvényes képviselőjétől.

Keckés János (Damjanich u. 13.) veszi a Damjanich u. 13. sz. 125 négyszögöl területű házat 1.900 P-ért öz. Tar Bálintné Kovács Julianna és kk. Tar Lajostól.

Kovács György és neje Orvos Ilona (Tégláskert, Basahalom u. 72. b) veszik a Tégláskert, Szepesi u. 46. sz. 219 négyszögöl területű házat és kertet 1.500 P vételárért öz. Keckés Gáborné Daróczi Terézről (Szepesi u. 46.).

Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet m. sz. árverésen megszerzi a Csapó-kert, Kuruc u. 88. sz. 93 öf területű házat és udvart és 208 öf területű szántóföldet 2.549 P kikiáltási árral szemben 1.800 P vételárért Bodnár András (Kuruc u. 88.) és neje Cserép Sarolta eddigi tulajdonosoktól.

HIRDETMEY. Az államerdészeti csemetekertek facemete és suháng feltelegeiket 1937. év őszén, 1938. év tavaszán az alábbi feltételek mellett szolgáltatják ki az ezeket igénylő birtokosoknak: I. *Alföldi erdők*, fasorok, szélfogó pázszták és facsoportok telepítésére, tovább kopár és vízmosásos területek beerdősítésére erdei facemete és suháng az államerdészeti csemetekertből a kiszedési és indokolt esetben a csomagolási és vasúti állomásra való szállítás költségeinek elengedésével ingyen. II. *Erdőterületek* vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra a 82.500—1937. számú hirdetményben megállapított egyéb fásítási célra a 82.500—1937. számú hirdetményben megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasúthoz szállítási költségek megtérítése ellenében. III. *Önkéntes* erdőtelepítésekhez, ha a tulajdonos hozzájárul a terület erdőkénti törzskönyvezéséhez, erdei facemete az államerdészeti csemetekertekben kiszedve teljesen ingyen. — IV. *Méltánytételt* érdemlő esetekben I. alatt részletezett területek erdősítéséhez és fásításához szükséges facemete és suhángok a vasúti szállítási költségek elengedésével szolgáltat ki. — Az 1937. évi őszi erdősítésekhez szükséges facemeteket legkésőbb 1937. évi július hó végéig, az 1938. évi tavaszi ültetéshez szükséges facemeteket és suhángokat pedig legkésőbb 1937. évi október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőigazgatásnál, felügyelőségél, vagy erdőhivatalnál, Debrecen városa vonatkozóan pedig a debreceni m. kir. erdőigazgatóság Széchenyi u. 39. sz. a. helyiségében szóban vagy írásban kell igényelni. —

Alföld fásítási célra 5000 drb-ot meg nem haladó csemetemennyiséget az I. fokú közgazgatási hatóság útján közös kérvényben is lehet igényelni. — Az igénylésben meg kell jelölni, a beülletendő terület helyét, minőségét, kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng faját, kor, mennyiségét, az ültetés idejét, az igénylő pontos címét, végül, hogy a csemete, illetőleg suháng a közölt (I—III.) feltétel melyike szerint volna kiszolgáltatandó. Tavaszi ültetéshez igényelt csemeteket március és április hónapban, az őszi ültetéshez pedig október és november hónapban szolgáltatják ki az államerdészeti csemetekertek. Csemetek, suhángok áráról és a kiszedési költségekről részletes tájékoztatást a városházán kifüggesztett hirdetmények nyújtanak. — *Polgármester.*

Mielőtt retikült, ernyőt,

selyemharisnyát, melltartót, csipő szorítót, fűrdősapkát akar venni kérem keresse fel

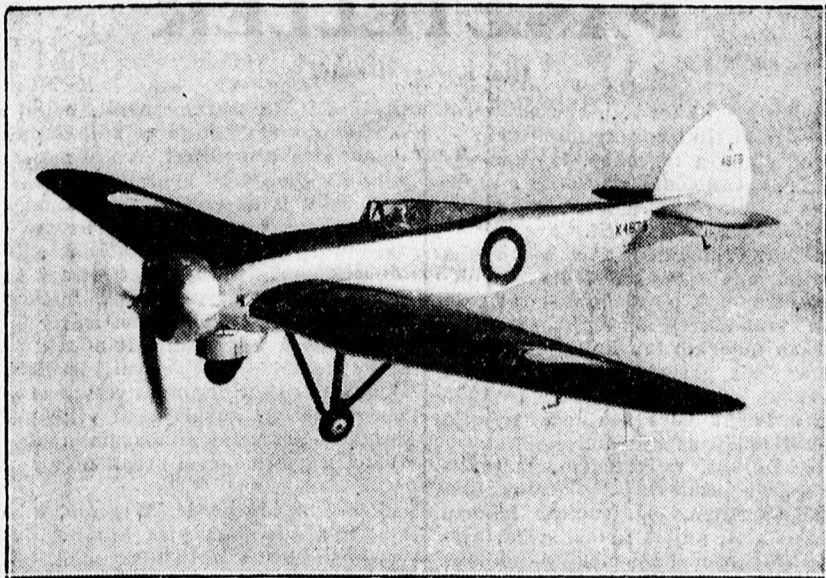
VITÁRIUS és SZÉNÁSY üzletét Kossuth u. 2. Telefon 17—26

Műszatalonál elsőrendű kaukázusi
dióhálók
olcsó árban kaphatók, osztalos munkák
olcsón, izélesen készülnek
Kiss Testvérek
műszatalos műhelyben
APAFFY UCCA 131. SZAM.

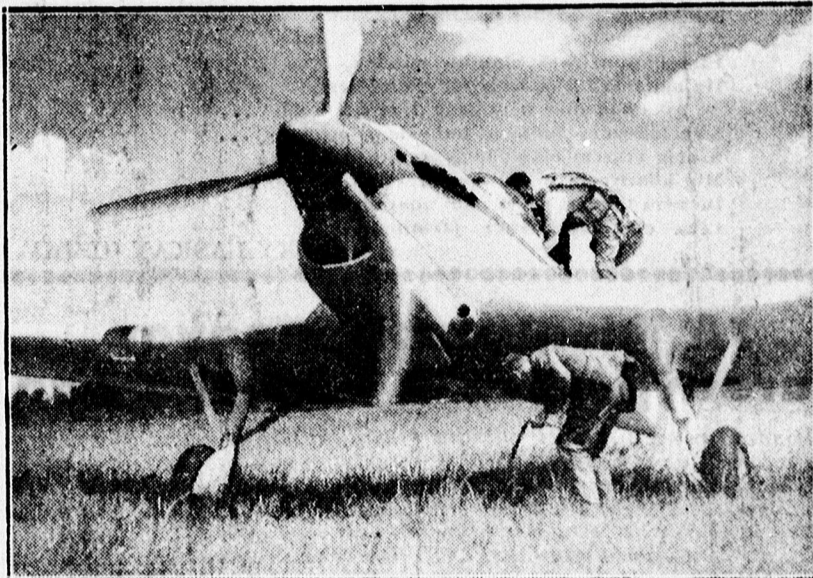

DEBRECZEN

KÉPES VASÁRNAPJA

M. J. Adam angol pilóta ezzel a géppel új világrekordot állított fel. 16.500 méter magasságba repült. Érdekes, hogy ugyanezzel a géppel már egyszer világrekordot állítottak, akkor 15.230 magasságban repült fel a gép.

A Rolls Royce gyár, amely a világon a legtekélyesebb autót gyártja, most egy repülőgépgyárral társulva új repülőgéptípust gyártott. A gépnek három ágyúpropellere van és 500 kilométeres sebességgel megy.

Egy világjáró magyar műiparos aki itthon akarja tapasztalatait hasznosítani

Szalontay Sándor, aki közel harminc év alatt bejárta a világot — Szobrász, akiből műasztalos lett. — Milliomosoknak dolgozott, míg itthon kis műhelyben mindenki asztalosa akar lenni. — Beszélgetés a világról és a távol élő magyarokról.

A napokban emlékeztünk meg Szalontay Sándor világot járt magyar műasztalosról, aki saját találmányú kerti és szoba hintájával aratott osztatlan sikert. Beszélgetés közben tudtuk meg, hogy ez a fiatalos arcú mester, aki mostanában jött haza Délamerikából, közel három évtized óta róta a nagy világ útjait.

— Ugy volt az kérem, hogy 1907-ben felszabadultam, mint szobrász Budapestben. Fából dolgoztam és szerencsétlenségemre akkor kezdett el a műipar kímélni a divatból. Kénytelen voltam új ipar után nézni, így szereztem meg a műasztalos képzettséget. Alig szabadultam fel és kezdtem volna dolgozni, besoroztak tengerésznek. Talán örültem is ennek a változásnak, mert mindig szerettem a messzeséget, így még akkor sikerült bejárnom Kis-Ázsiát, Afrikát nagy részét.

En, mint művésznek induló ember első sorban akkor is művész maradtam, mert ahol megfordultunk, ott nem a kocsmákat és mulatóhelyeket kerestem fel, hanem a látványosakat, a szépségeket, mert mindig és mindenben első sorban a szép érdekelt.

Mikor eljött volna a leszerelés, jött a világháború, ott maradtam én is bajtársaimmal 1918-ig. A világháború után Aradon telepedtem le, ahol műasztalos műhelyt nyitottam. Dolgoztam és Aradon nagyon sok művészi szobaberendezés az én munkám. Fényképeket mutat, remekbe készült bútorkorról, melyeket annak idején a legteljesebb elismerés mellett szállította megrendelőinek...

— 1924-ben aztán rövid időre kimentem Délamerikába, de ismét hazajöttem. Nyugton azonban nem tudtam maradni, kilenc esztendővel ezelőtt ismét nyakamba vettem a világot és Argentínába mentem, ahol Buenos Airesben telepedtem le és rövidesen jól menő műhelyem volt. Kérkezésem után három hónapra már olyan megrendelőim voltak, akikkel csak dicsé-

kedni lehet...

Es most álomszerűen szép lakások kerülnek elé. Délamerikai milliomosok lakásainak fényképei egy előkelő lakásberendezési lapban.

— Különösen Richardo Grether, textilgyáros, milliomos karolta fel munkásságom. Itt van pl. ez a szép német reneszánsz stílusban készült beépített ebédlő, — tesz elé egy gyönyörű, finom kivitelű munkáról tanuskodó fényképet. Olyant, amiről eddig azt hittük, hogy csak mozi díszletében fordul elő. Magyar kéz munkája, magyar művészet dícsérete.

— Aztán a volt bécsi argentinai követnek a lakásán dolgoztam — mutat más képet. — Martin Bortagaray, ehhez az úrhoz is az előbbi milliomos ajánlatára kerültem. Mikor megtudta a volt bécsi követ, hogy magyar vagyok, még nyertebb ügyem lett, mert nagyon szereti a magyarokat, többször volt Pesten és nekem is a legnagyobb dicsérrel emlékezett meg az itt látott szépségekről...

Most fakult, patinásan barnult faszobrocskák kerülnek elő. Ezeket a végtelenül finom kivitelű műveket is Szalontay Sándor készítette, még pedig szintén a milliomos megrendelésére, dísznek. A mintát ő velencei remek bútorkészítő csinálta meg Szalontay mester tökéletes kivitelben, valami egészen különleges argentinai fából, melynek a szilánkjai úgy ég, mint a gyertya...

Sok szó esik a sikerekről, a munkáról, a magyar iparos értékes munkásságáról, melyet az egész világon a legelőnyösebben ismernek, de közben beszélgetünk távoli magyarokról is, akikkel, ott, a végtelennek látszó messzeségekben találkozott Szalontay Sándor: — Megtanultam németül, a szláv nyelvek közül horvátul, szerbül, tudok olaszul, spanyolul.

Sokszor megtörtént, hogy sokáig beszélgettem valakivel és csak a véletlen vezetett rá bennünket,

hogy magyarok vagyunk. Délamerikában nagyon sok magyar ember él. A megszállott területekről ide vándorolnak ki nagyon sokan. Arról lehet sajnós megismerni a magyarokat, hogy inkább szíjjel-huznak, mint összetartanak, a esekkel, lengyelekkel, vagy németekkel ellentétben, akik ott is egymásért vannak, egymásért élnek.

Mi magyarok bizony szerveztelenek vagyunk; pedig tudjuk ám mi szeretni is egymást. De a cseh megszállt területől jött nem akarja szeretni a románait, a jugoszlávait, valóságban ott, a távol világban is darabokra szakadnak élnek. Pedig lelkes emberek igyekeznek összefűzni minden magyart.

Lapokkal, egyesületekkel, sportklubokkal, dalárdákkal, de be kell vallani, hogy nehezen megy. Buenos Airesben is van legalább harmincezer magyar. Tekintélyes szám, de mit ér, ha szilánkokra tépetten élnek.

Bár igaz, hogy örvendetést is mondhatok, mert kulturális téren csak dicséret érdemelnek.

Saját pénzülkön magyar nyelvű iskolát tartanak fent, ahol munkás és szellemi képzettségű magyar egyaránt lelkes odaadással áll a magyar kultúra szolgálatában.

Minden egyháznak van papja, akik lelkes munkával igyekeznek összefogni, egyetértésre nevelni minden magyart. Sokan vannak ott, főleg iparosok, szakmunkások, de nagyon sok egyetemi végzettségű magyar is, akiknek az elhelyezkedése azonban — nehezebb, mert nem a saját pályájukon dolgoznak legtöbb esetben. Szerencse, hogy a kereseti lehetőségek jók, a megélhetési viszonyok kitünőek. Óránként ötvenhatvan centet lehet keresni, míg a kenyér husz cent, a cukor harminc cent pl. kilónként. A lakás is olcsó, a legtöbb embernek van saját fából épült házaeskája s mivel örök nyár van, gyümölcs, főzelék és a hus hihetetlenül olcsó, nem gond a megélhetés annak, akinek munkája van...

Es mégis úgy van ott minden magyar, hogy addig marad, míg változik itthon a helyzet. Sehol úgy nem várják a felszabadulást, a területek visszaadását, mint ott. Menten elindulnának haza, hogy itthon foglalkozzanak, itthon dolgozzanak.

Engem is hazahozott a vágyam. Itthon akarok dolgozni, küzdeni, itthon aka-

rom érvényesíteni azt, amit szorgalommal és kitartással a világban hasznos tapasztalatként gyűjtöttem. Szakmában akarok olyant adni, ami a legjobb. Hiszem, hogy itthon már nyugalmasabb körülmények között a szerzett tapasztalatokkal hasznos munkása leszek a magyar életnek. — búcsúzik Szalontay Sándor, aki idegen milliomosok mestere volt és most a Széchenyi úton kis műhelyben csak magyaroknak aka-szépét, jót, nagyot alkotni...

SZ. T. I.

Péter-Pálkor

Peng az élesre fent kasza.
Munkától feszül az in.
Csodás!
A magyar mennyit kibír.

Villan az acél, dölnék a rendek.
Redős homlokról izzadtság esurog
Vigyázz!
A magyar már nem zokog.

Marokszedő lányok vig kacaja
hangzik.
Pezsdülő élet virul itt és ott.
Ünnep ez!
A magyar feltámadott.

NAGY SÁNDOR.

A versek verse

A versek verse: szépség-szelence,
Hervadt léleknek hűvös medence.

Hervadt virágnak harmat, a fáknak
Hús nyári eső s minden bogárnak
Áldott és kedves. Nem hiú hangból,
Épül ez a vers ezüstből, aranyból,
Garmada benne gazdagság, jóság,
Nem könnyű játék, örök valóság.

Isteni várként tornyosul égre,
Templom, akár az ég nyári kékje.
Templom, de mindent magába rejtő,
Mít sem elejtő, ki nem felejtő.

Benn van az élet, benn a halál is,
A haladás is, az elmulás is,
A halódás is, a volt valóság,
Végül a Szellem: a szent Szabadság!..

... A versek versét hadd írjam én meg
— A földön ninesen nálam szegényebb!
Es Dáriussal, sem Árgiussal
Sem semmi jussal sosem eserélek!
BALÁZS MIKSA.

Fehér Jázmin...

Nyár volt, meleg, kacagó nyár,
Kerjaidba hajszolt a vágy,
S vártam, hogy kitárd a titkok kapuját...
Bolondos szívvel akkor én is hittem,
Hogy te vagy az álmok hercege,
De egyszer aztán elmúlt a nyár,
Hazug lett a csókod, szétfoszott a vágy
S kikacagott a fehér jázminág...

Elmúlnak az évek, elmúlik minden,
Hajam fehér lesz, bágyadt tekintetem,
Az ajkamon már nem hagy lázsebet a vágy...
S imádkozom halkán, ha valami mégis fáj...
S nem veszem észre, hogy remeg a kezem,
Míg könnyezve a multban keresek,
De nem talállok, mert nem maradt más,
Csak elhervadt fehér jázminág...

PICZKY LASKAY GIZIKÉ.

A jelentősebb magyar aranypénzek a középkorban

Minden pénzek között mindig legjobb volt az aranypénz. Persze, nem az újabb korban, amikor például volt eset arra, hogy a papír dollár jobb volt az arany dollárnál. Az aranypénz nagy szerepe főleg a középkorban ismeretes. Mivel azonban: az arany és ezüst ércemnek, — nehogy finom vol-
tuknál fogva, a folytonos kézenforgás közben a szerfelett kopásnak kitéve legyenek: különböző nemű durvább ércemmel és pedig az ezüstöt rézzel, — az aranyat pedig ezüsttel vegyes rézzel elvegyítették. — írja Szűcs István inkább egyetemes magyar történelmi, mint Debrecen történelmi című könyvében. Ez a vegyítés természetesen nem a kellő szakszerűséggel történt minden esetben, sőt számtalanszor éppen ez adott alkalmat a visszaélésekre, a sokszor emlegetett pénzhamisításokra különösen az Arpdházi királyaink körében. Alig van országgyűlés, melyen a hamispénzverőkkel ne foglalkoznának és rájuk szigorú büntetéseket ki ne vetnének. — Ezek a büntetések azonban legtöbbször írott malasztok maradtak, mert a hatalmaskodó oligarchák, különösen IV. Béla várépítési parancsa, illetve engedélye után kenyők, kedvük szerint éltek a pénzhamisítás díszletlen módjával.

Róbert Károly volt az első magyar király, aki a magyar pénzt szilárd alapokra helyezte. Törvénnyel szabályozta a pénzverést és a pénz állandó értékét 1342-ben. Márka volt ezután is a magyar pénz, de most már nem fertőzőnek nevezték az elosztást, hanem forintnak, éppen azért, mert floren-
ci mintákra verték, a hagyományos Anjou liliommal egyik oldalán. Róbert Károly idejétől van általában kitérő vásárló-
erejű pénzünk, amit annak köszönhetünk, mert ez az uralkodó kevesebb durvább fémet kevertett pénzeihez, vagyis az ezüst pénzbe több ezüst és az arany pénzbe kevesebb rézzel kevert ezüst került. Ez a vegyítés így történt: az ezüst márka, mely félfont volt, 16 latból állott. Ezt aztán igen bonyolult módon keverték. Ebben a latban, vagy részben volt háromnegyed rész finom ezüst és negyizenhatod rész réz.

Az arany pénzről az alap a 24 fokos, vagy karátos márka volt. Hogy mit jelent a karát, erre is feleletet ad Szűcs István, amikor azt írja, hogy ez az elnevezés a félig barbár latin szóból, a ceratiumból származik. A ceratium ezüst-próziumot jelentett mégpedig az arany solidumnak 24-ed része. Így az aranyat 24 karátba osztották, vagyis az arany solidumot 24 részre osztották, ezt a ceratiumot később

még barbárbabá tették és lett caracta, vagy karát. De a karátot súlynak is használták. Az arany márkát felosztották nyolc uncivára, — mi még gyermekkorunkban ismertünk öreg embereket, akik unciványi árut, font húst, itce italt vásároltak. — egy uncia három karatra osztott és egy karát 12 szemerre, vagy granra. Ma is mondják, hogy nincs egy grandom se. Az aranypénzek verésénél Károly Róbert így szabályozta a keverést: 24 karátból álló arany pénzben lenni kell hétnyolcad rész, tehát 21 karát finom aranynak, egynyolcad rész, tehát három karát ezüsttel kevert résznek.

Még annyit, hogy egy márka nyolc uncivára osztott, az uncia hatod része pisetum, vagy pezeta volt, amit közönségesen pénznek is mondtak.

A legnagyobb hüllenség volt természetesen az, ha valaki rossz keverékű, hamis pénzt hozott forgalomba, mert nemcsak a kincs-tárnak ártott ezzel, hanem az ország külföld előtti becsületének is. Károly Róbert éppen ezért a legszigorúbb büntetést és a legmegbízhatóbb felügyeletet rendelte el a pénzveréshez. A királyi tárnokmester intézte a pénzverést, de őt felülvizsgálta a legmagasabb közjogi méltóság, az esztergomi érsek. A királyi pénzverdek kamara grófljának főfelügyelője volt tehát az érsek és mivel Krisztus koporsóját se őríték ingyen, ezért a munkáért igen szép jóvedelmet is biztosított a primásnak a király. Károly Róbert idejében minden márka után egy garast, az ő halála utáni uralkodóknál pedig minden márkának negyvennyolcad-részt, tehát az uncivának hatod részét, egy pisetumot, pezetát kapott.

Ezek után se lesz könnyű az akkori idők bonyolult pénzügyeit és a különböző elnevezéseket megérteni, mert Róbert Károly idejétől kezdve a pénz értéke súly és becsérték szerint történt. Így pl egy tiszta ezüsta márka becsértéke budai mérték szerint kitett négy magyar, vagy a magyar forint értékének megfelelő florencei aranyat. A vegyített márka, melyet jillérekre vertek ki, változó értéket képviselt, a legtöbb, amit ért három és fél arany forint, majd kevesebbet ért. Most nézzük súly szerint a finom ezüst márkát: egy finom ezüst márka ért hatvanegy széles prágai, vagy hatvanöt budai garast. A három és fél arany forintot kiterő kevert ezüst márka negyvennégy bécsi fillért. A három arany forintot érő márkában volt 176 esztergomi, vagy 240 bécsi fillér. Egy széles prágai garas hat bécsi, vagy 8 erdélyi fillért ért. 18 Károly Róbert garas pedig egy arany forintot ért. Volt még egy

felosztása is a pénznek ebben az időben: egy márka felosztott nyolc pénzóra, egy penza 40 denára oszolván, tehát egy márka 320 denárból állott. Károly Róbert uralkodása végén 360 denár volt a márka, a fertőnek megfelelő forint 90 denárt ért, amint azt igen

körülményesen nagy tudással leírja Horváth Mihály.

Néhány adat is igazolja, hogy nem volt könnyű dolog a magyar középkorban eligazodni a bonyolult pénzügyek között és ember volt a talpán, aki meg állotta a helyét ezen a téren. sz. r. i.

PASZTELLEK

Írta: Körner Gézáné.

Olykor egy akkord... egy elröppent szó — mint elült harang utórezgése — sokáig cseng a fülünkbe. Máskor egy illat... egy melódia visszavész a multba és emlékezetünk vásznára végelefogyhatatlan filmet vetít.

Miként az életet egy út választja el a haláltól, úgy választja el a vén temetőt — a holtak birodalmát — az élők „vén” szőlőskertjéből. Egyikben a szomoruan bologató fák hullatják levelüket az ösök porladó szemfedőjére, a másikkban a gyümölcsfák roskadó ága, a szőlők édes nektárja nyújtja mámorokarjait az élők felé.

Romantikus, vadregényes, kulturátlan a „vén” szőlőskert. Százados dió-faktól szegetten, nádfedeles, fehérre meszelt kicsi pajták ablakkarikái néznek farkasszemet a lemenő nap bihor-sugaraival és a smaragdöldre permetezett szőlő csipkés leveleivel.

Régi álmát valósította meg egy a fővárosba szakadt aglegény ismerőstünk, amidőn őseinek egy ilyen kis pajtája egyikét átalakította búbiájos, poétikus nyaralóvá. Miután a régi békebeli Európát beharangoalta, a nagyvilági zajos életmódot megelégelte, nosztalgiasan vágyik szülőfalujának csendje után. Szíve tiltakoján egy óta esendül: „Messez jártam másutt is volt jó dolgom, hej de a szívem csak azt mondja: jobb otthon.”

Ebben a műértőn berendezett poétikus fészekbe — mintegy fölszentelésre hívott meg néhányonkat a közelmúlt napokban. Negyedszer láttam viszont, életem különböző fázisaiban ezt a vadregényes helyet. A ménta, a bazsalikom illata visszavitt a multba, honnan a pasztelleket egyenként kiemelem a feledés arany porrétege alól és a jelen. Blondel rájárával ékítve magam gyönyörűségére átmentem az emlékezetnek.

A „vén” szőlőskert bazsalikom illata száll vissza a multba. Tíz éves vagyok. Jó pozíciójú szülők szeméfenye: első gyermek. Vállaimon a szülői szeretet diktálta nevelési kísérletek összes terheivel. Nyári délelőtt. A német kisasszony a két hógummal foglalatoskodik. Valaki nyitva felejté a kaput (nyilván a háziasszony beosztására árnyékot vető, nagyszámú cselédség mellett elősködő bejárónők egyike, kiket az apám gyilkos gunyja bébillér elnevezéssel sújt).

A nyitott kapun bejön a tiltott ucca képe. Hív, csalogat, mint a lidérc. Büntetődösen kisurranok. A polgármester erdőllő fia — pajtás és szomszéd — pontosan akkor ér a kapu elé. Sétára indul a „vén” szőlőskertbe. Hív... Pillanatok ezredrése alatt megfogamzik és kész elhatározással érik fejében a szökés. Megyek otthont, tilalmat elfeledve. Mint aranyadár tollairól a harmatgyöngyöt, lerázom magamról a fegyelem terhét, szállok könnyedén a tiltott gyümölcsök hona felé.

Mint a mesék világában, egy szép vizisiklót hozott elénk balsorsa, gyanútlanul sütkérezett a vénkert pázsitján. Partnerem megakadályozta, hogy kárhuzatos ígéket hintsen körém. Egy hősi mozdulattal rálépett, előrántotta a csillogos bicskát és percec alatt izekre aprította. Szent borzadással szemléltem a külön-külön még sokáig rángatózó kigyócsónkokat és legjobban szerettem volna sírva fakadni. Ki tudja Robinsont ösztönelt követte, vagy tán attavisztikus düh tüzelte a paradicsomból kiűzetés egyik előidézőjé ellen? Vagy csak a nőpalánta előtt akart csilogni mint hús? Ki tudna a lélek rejtelmes labirintjébe hatolni!... Mar-

tírságra ítélte szegény párát, holott a kárhuzatos ige csirája nélküle is megfogant Eva leányaiban. A kíváncsiság, a tiltott utáni vágy bennünk él. Szakítottam én is az éretlen zöld almából, melynek savanyúsága még azután is vásolta a fogamat, minekutána a bébillérek által nyitvafelejtett otthon kapuján, ebéd időn, — kevésbé erős elhatározással — beléptem és máris megpillantottam anyámat a felnöttek jelképes csillogos bicskájával leveleitől simára tisztított orgonafa vesszővel kezében, mellyel anyai jogait vélte gyakorolni — szerintem lovagiatlanul — védtelen gyermekével szemben.

Pereg az idő levele. A ménta, a bazsalikom elhervad, újra kibajt. Illata visszavarázsolja a fiatalságomat. Tizenhat éves vagyok, augusztusi este... A vénkert fái alatt hosszú terített asztal. Vendégei vagyunk a polgármesteréknél. A serdülő fiúból jogász gyerek lett. Már nem kigyót, verseket farag. A versek hozzám szólnak. Fehérkeztűs, kék monduros hajdu hozza őket, olasz rózsák és székfűk közé bújtatva. Szébbek, mint Petőfi költeményei. A lelkebe vannak égetve. Fialtal vagyok, mindent a szerelem szemüvegén át nézek. A világon nincs, nincs semmi más, csak róza... székfű... vers... szerelem...

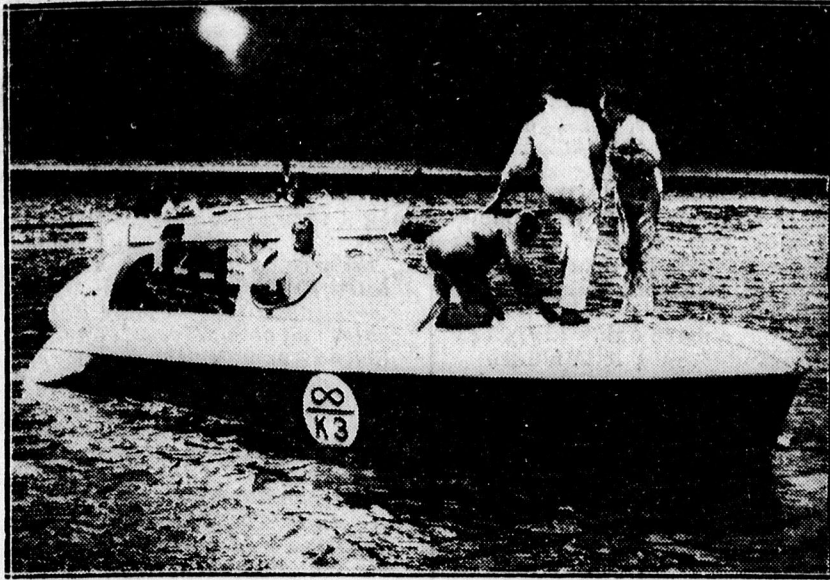
A hosszú asztalnál öregek, fiatalok, lányok, fiúk zürös hangfoszlányai, vig pohárcsengés, nevetgélés, ételek sorzata. Szokásból, automaticusan szemésgélek valamit. Meleg van, nyárest van. A kerti lámpa gömbölyű üvegéhez búcsújárnak az éjjeli pillangók, nem félnek a tüztől, ösztönösen keresik a fényt. Nem látok egyebet, csak két áthatatosan reámszegező szemet és az asztalon át nyújtott névjegyet, melyre spontán ceruzával írva:

Kerestem az eget szememmel
és annak csillagát,
hogy felejttesse el a fény
szemednek sugarát...
és ahol a sok aranyvillag
csábítóan ragyog,
mindenütt látok égni két nagy
fekete csillagot.

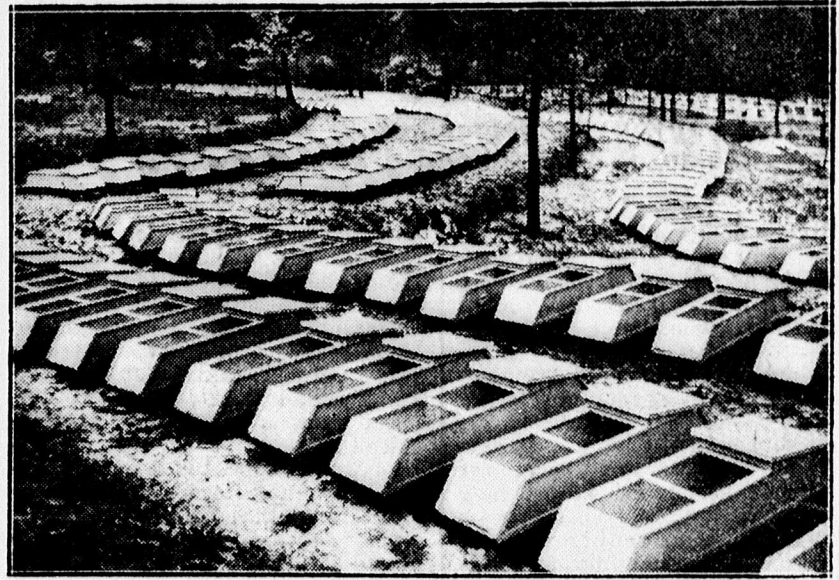
A szerelem örök, csak személye változik, — mondja egy ismert filozófus. — Uj idők jönnek, új szerelem, még forróbb, tán az igazi. Tüzon-vizen átjáró, minden akadályt elsöpör. Férfjhez megyek, az élet új fejezetei szépek, a szerelem rózsálcámba fűzöttek. Idő, tér elenyészik.

Huszonkilenc éves vagyok. Április van és a ménta, bazsalikom mégis elszáradt. Mindent elemészt, elsöpör a háború utáni forgószél, a kulturára rásütött bélyeg: proletárok egyesüljétek! Ember életet át törnek esztelen céljuk felé. Vérgözs lehelletüktől menekülök. Hurecolom erőszakkal forró szeretett uramat női megerzéssel, ösztönösen ki a városból, állruhába öltözötten, sárba, havas erdőbe, egymástól külön, más, más uccán menekülünk távoli tanányák felé. Találkozót adunk egymásnak a polgármesterék szőlőskertjében, de most elmegyek mellette, nem látok semmi szepet, nem érzek illatot, nincs szerelem, csak lát van... rettegés... féltés... halálfelelem...

Elérjük a tanyákat s már estével hirtelen jön a szörnyű kivégzéseknél. Közük van az uram testvérhátija... s az én játszó pajtásom, gyermekszerelemem, ki sába embernek nem vették. Talán tulzott ideálistusa jóhiszemű-

Campbell, a világhírű sportember ezzel a motorcsónakkal akarja megdönteni a világrekordot.

Fácánok és egyéb vadak részére ilyen csapdákat készítenek Amerikában, ezeket különböző helyeken a vadakban gazdag területeken rakják le, az összefogott vadakat azután a vadban szegény területekre viszik.

sége volt halálának okozója: nem menekült el, hitt az emberekben...

Júliusi forró délután. Nincs korom. Nem fontos, hány éves vagyok, néhánymagammal vagyok hívva a vén szőlőskertbe a polgármester idősebb fiához, a mártírhalálhált játszóársam testvérbátyjához. Életem negyedik találkozás a vénkerttel. Százados diófáktól fedetten most is ugyanazon nádfedeles kési pajták, fehérre meszelten sorakoznak egymás mellé, ablakkarikákkal változatlanul csodálkozva néznek farkaszemet a lemenő nap biborsugaraival és a smaragdöldre permeezett szőlő csipkés leveleivel.

Búbos kemence, tulipános láda, sokfiókos szekreterre íróasztal, komód, ba-bos függöny stb. minden képviselve van, de a stilszerűségnek nincsen földözve a kényelem. Sodronybetétes, színes kartonnal bevont recamiere ágyak s a kertben a véle rokon színes kartonnal áthuzott, automata napernyővel ellátott liege-stuhl sem hiányzik.

Holland virágrétek mintájára csupa magyar virágkülönlegesség. Napraforgó, sarkantyú, peremis, szarkaláb, délignyitő, estike, bükköny és ezer változata a virágoknak. Tömegben festő esetje alá való káprázatos látvány. Régi római pergella rendszerrel faoszlopokra futtatott növények képeznek hozzá festői keretet.

Amerikai modern társasjátékok. S ami a legmegkapóbb, a változott gazdasági viszonyok miatt ma már szokatlan legősbibb magyar tulajdonság: a vendégszeretet orgiát ül itt. A vendégért a csillagos eget lehozni. Adni, mert az adásban öröm van. Mert adni jó. Nem mézédés hazug szóval hívni, várni a vendéget, hanem a házigazdát izig-vérig jellemző keresetlen egyszerű két szóba foglalni szíves szeretetét: lehet jönni!...

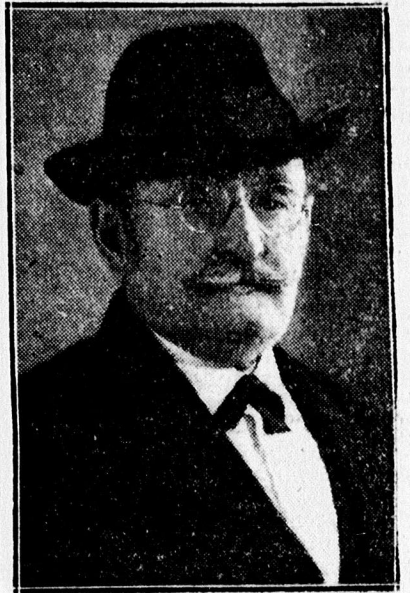
Ami szemnek, szájnak kedves, inyésziklandó étkek, italok felsorakoznak itt régi porcellánokban, nagyanyánk korabeli cukortartók, kancsók, butellák, gyertyatartók, kertilámpák bilincselnek le, melyhez most is, mint régen bucsujárni jönnek az éjjeli lepkek ném félnek a tüztől, ösztönösen keresik a fényt.

A vendégek zöme társasjátékot játszik. Én pedig egy öregedő pesti vendég ur társaságában a sárga napernyős liege-stuhlön végigheverek, magamhoz vonva egy pompon napraforgó különlegesség nagy buksi arany fejét. A holdvilág sárga fényénél bazsalikomot morzsolok ujjaim között és mialatt partneremmel a szomorú schoppenhaueri halál problémáin rágódok, végigborzong bensőmön az élet igazi értelme s mint élült harang utözengése, minden porcikámba belecseng a nagy, mindent betöltő szent misztikum: ... a szerelem.

A kis kancsó

A rohanó idő elsuhan észrevétlen s kérlelhetetlenül elsodor útból mindent, amire a sors kimondta az elmulást. A napokban a Lorántffy utcán akadt dolgom s megdöbbenve láttam, hogy bontják a valamikor híres, régi Kiskancsóhoz címzett vendéglőt. A visszaemlékezések néma filmjén gyors egymásután perogtak le az események, visszaidézve a béke évek gondtalan eseményeit. Az 1900-as években igen nagy népszerűségnek örvendett a Lorántffy utcán a Lókody-féle Kiskancsóhoz címzett vendéglő. Valóságos művészanya volt s esténként ott találkozott az ujságírók, színészek, s a bohémlelkű szórakozni vágyók nagy táborára. Szatmári Zoltán, Móricz Pál, a korán elhunyt Sipos Béla, Roskovitz Arthur és sok, sok akkor még névtelen riporter, akiknek a neve már elmosódott a nagy távolságban. Komjátly színigazgató később Zilahy Gyulával, sok neves színész és színésznő, Gyöngyösi Viktor a színház kiváló díszletfestő művésze. Többször megfordult ott Szabolcska Mihály, János Zoltán, Kiss Ferenc a későbbi egyetemi tanár és sok, sok neves, nevezetes ember. Színház után oda sereglett a színház utáni nagy rész, hogy a jó vacsora után az egy, két üveg borát jó kedélyes hangulatban fogyassza el. Oda járt az ujonan megnyílt vagongyár sok tisztviselője Podolszky Béla főnökkel, több jó hangú dalárda és zenekari tag is, akik Hóra Károly mókás vezetése mellett dalárdává alakultak s a hangulatot emelték. Állandó régi butoradarabjává vált a helyiségnek a kiöregedett országosan híres cigányprimás Zsiga Jóska, aki akkor már csak a régi híres mult morzsáiból élegetett. Magánosan el-eljártotta egy-egy kedvenc régi nótáját. (Híres hegedűjét én vettem meg, amikor a feleségét eltemette s az még ma is a birtokomban van.) Az öreg Lókody Sándor bácsinak a híres borain kívül csak a kitűnő konyhája volt jobb, s nem egyszer megtörtént, hogy a színházból va-

előző izűen megkóstolta s bizony gázi előtti napokon nem egy színészek, de másoknak is 4-5 krumpli libazsírral volt az aznapi vacsorája. Néha 3-szor is fordult a szakajtó, s a végén volt mire inni, mert ezért Sándor bácsi nem számított fel semmit. Érdekes megemlíteni, hogy hogyan keresztelték el a vendéglőt „Kiskancsó”-nak? Nappali törzsvendégei Sándor bácsinak a jobb módú iparosokból került ki. Szatmári Mihály, Szép Nagy Lajos, Kucik Gábor, Czeglédi János hentesek, Ottó Henrik suszter, Molnár János közműves, László András ács, Molnár József ács, de ezenkívül igen sokan akik régesrég elphihentek, de akkor valamennyien vérbeli szakértők voltak — s a jó bor hírnevéért a legkisebb változásra igen-igen megszekirozták Sándor bácsit. Történt egyszer, hogy valami bánhegyi bort vásárolt meg nagyobb mennyiségben és a kóstolóra összegyűlt nappali társaság — bár a bor kitűnő zamatú és erős volt, jó volt — de a színe haragos sárgás színté zavaros volt és semmivel sem deríthető. Így a szakértők kifogásolták s mindig a régi borból kértek. Sokáig töprengtet Sándor bácsi, míg egyszer csak felsietett a Kaszanyitzky üveges boltjái s megvásárolt 40-50 darab szép virágos mázas kis kancsót. Egy betűíróval mindenik kancsóra ráírat-ta szép cifra betűkkel a törzs vendégei nevét. Másnap abban szolgálta ki a vendégeit de pohár nélkül, mondván, hogy most ez a divat. Persze, hogy az újítás mindenkinek tetszett s erről beszélt az egész Debrecen s így alig tudta kiszolgálni a vendégeit. Olyan híre lett a borának, hogy az egész készletét elmerítte, sőt a termelőnél maradt nagy készletet is gyorsan megvette s bizony az is elkopott. Amikor a készlet elfogyott, elárulta a titkát — előkerültek ismét az üvegek és poharak s akkor tudták meg, hogy miért is neveztek el a vendéglőt „Kiskancsó”-nak, igen kedves — szép idők tüntek el s a békés jömenetelű üzletét felcserelelte a Pallagi kintinossággal, ahol aztán lassanként eluszott a kistökéje és annak roncsaiból előbb a Csapó utcán, később a Sass utcán vette át a vendéglőjét, ahol állandó anyagi gondokkal küzdött — háború, kommun, oláh megszállás s más bajokkal addig-addig birkozott, amíg az üzletét elárverezték. Aztán csapás-csapás után jött egymás után — eltemette egy jegyző fiát, két napra rá a menyét, feleségét, Viola Kálmán vejét és Erzsike leányát Violánét. A csapásokat állotta meg nem törten, nádegyenes járással, tipikus magyarruhás alakja fel-feltűnt az utcán s Istenben vetett erős hittel, mint presbiter, minden délután a

Lókody Sándor.

csoska templomban hűségesen hallgatta az Ur igéjét, 1936 március 5-én halt meg 79 éves korában. A temetésén igen sok régi törzsvendége is megjelent, hogy elkísérjék utolsó útjára a régi vendéglősipar egy megbecsülésre érdemes nesztorát. A Lorántffy utcáról eltűnt a Kiskancsó — az épületét teljesen lebontották s most egy modern lakóház új falai nyulnak az ég felé, hogy az emlékek ködében lassan elhalványuljon a Kiskancsó. Az öreg úr már régen beérkezett az égi éterembe, ahol volt kedves vendégei között jól is érezheti magát, hisz Zsiga Jóska is ott van és várta is. De ha az első esküny nyomán támadt porfelhő elcszlott, mégis csak megcsóválta a fejét az öreg s egy könnyesepp lecselt a rojtos nyakkendőjére, hogy nincs többé, eltűnt a „Kiskancsó” is.

SIDÓ GEZA.

Nem érti...

Férj: A borotvám egészen életlen, pedig tegnap még remekül fogott. Képtelen vagyok borotválkozni vele.

Felső: Ugyan kérlek, csak ne akarod elhitetni velem, hogy a szakállad keményebb mint a linóleum, amit egészen jól fogott a borotvád.

Az a kérdés

— Ha valaki 1892-ben született — adja fel a kérdést az apa — hány éves most?

— Az a kérdés — felelte a gyermek —, hogy férfi az illető, vagy nő?

Az életuntság okai és gyógszerei

Miért vagyunk boldogtalanok — hogyan lehetünk boldogok? — irányítva a sors viharában

Irta: NANASSY LASZLÓ.

Minden embernek van az életviszonyaiban egy kereszt, egy vagy több igen nehéz életkörülmény, amely igen sok szenvedést, megpróbáltatást, könnyeket, fájdalmas órákat okoz. Az a határozott meggyőződése alakult ki, hogy e nehéz kereszt ami egyénileg feltétlenül megoldandó életfeladatunk, ami elől nem lehet, de nem is szabad megfutamodnunk, mert ezt minden körülmények között meg kell oldanunk, el kell viselnünk — ez megmásíthatatlanul be van jelezve egyéni életünk útjainak. Lehet e kereszt öröklött betegség, nehéz családi körülmények, súlyos jogkövetkezményű családi surlódások, a mult terhes következményei, fájdalmas gyermekkor emlékek, korai árvaság, mostoha ifjúkor, tanulmánybeli elakadás, rosszul sikerült házasság, a pályaválasztás sikertelensége, a korai özvegyesség, a családban előforduló egyenetlenségek állandósulása, a szeretet otthon hiánya, érvényesülésbeli akadályok, gyermeki halátlanság;

az emberi élet sokezer változata nehezdedhetik súlyos keresztként az egyes ember vállaira.

Aki azonban élete sorskeresztjét nyugodtan, kiegyensúlyozott lélekkel tudja viselni, aki be tudja látni, hogy ez feltétlenül megoldandó életfeladata, amely elől nem szabad, de nem is lehet elmenekülni s amelyet nem zúgolódva, nem kétségbeesve, hanem minden képességével, lelke minden szeretetével, az Isten akaratában megnyugvó alázatos lélekkel kell mindennap elviselnie: — az ilyen elevenhítt ember a legnagyobb művésze az életnek!

Ilyen életmegoldásra a hitetlen ember soha nem tud felemelkedni: az mindent megpróbál, hogy élete nehéz megpróbáltatásaitól megszabaduljon s ha ez semmiképp nem sikerül, akkor öngyilkosság újszójába szedődül. Pedig a legtöbb keresztetől nem lehet megszabadulni: családi kereteink súlyosságától, gyászainktól, testi fogyatékosságainktól, szellemi s anyagi lehetőségeink, képességeink szűk keresztmetszéstől, környezetünk szeretetlenségétől, érvényesülési nehézségeinktől s egyéb súlyos életkörülményeinktől rendszerint semmiképp nem tudunk megszabadulni!

Aki türelemmel, megnyugvással tudja életnehézségeit elviselni, aki sok mindent átél az életben, az sok mindent tud megérteni az sohasem vesztetheti el lelke nyugalmát, boldogságát.

Sokszor az életkörülményeink kialakulásában, sorsunk változataiban bizonyos törvényszerűségeket, ismétlődéseket tudunk felfedezni, amelyet semmiféle okoskodással nem tudunk megmagyarázni: ilyenkor is rá kell döbbenünk arra a valóságra, hogy az élet akar tőlünk valamit. Ezt a valamit csak úgy érthetjük meg, ha rácszemlünk milyen ajtókat zárt be előttünk az sors és mily utakat hagyott nyitva számunkra: csak a szabad utakon haladhatunk tovább, mert a zárt lehetőségek ajtajain összetörjük magunkat. Eppen ezért sohasem lehet az életben kiterveznünk valamit, hogy ne vennénk számításba, hogy terveinket, elképzeléseinket, áthá-

hatja az élet s minden egészen másképp fog történni: ahogy a közmondás bölcsen kifejezi: „Ember tervez — Isten végez!”

Vannak gyermekek, akik születésük alkalmával elvesztik szüleiket, vannak, akik önhibájukon kívül családi keretekon kívül jöttek a világra, vannak, akik születésük óta vakok, békák, süketek, tehetetlen nyomorékok s mégis életben maradnak: számtalanszor tapasztalhatjuk, hogy vannak tehetséges, okos, nagy reményekre jogosító fiatalok — s mégis el kell menniök, fiatalon kell meghalniök.

Sokszor a megvalósulás előtt, úgyszólván a legutolsó percben húzza át terveinket egy nem várt esemény s így talán egész életre önmagunkba zuhanunk, elkéseredünk, boldogtalan, életunt egyénné válunk.

Az életben a legnehezebb, de legértékesebb művészet — megalkudni s ha kell megelégedni egyéni életünk kereteivel, körülményeivel s feltétlenül megalkudni a megváltozhatatlan alakulatokban: aki ezt nem tudja megtenni — az szerencsétlen, boldogtalan ember, aki pedig meg tudja valósítani — az az élet hőse — boldog ember!

Sajnos a legtöbb ember nem tudja a jólét napjaiban kellően értékelni életkörülményeit — csak akkor jön rá, hogy a sors, az élet, a Gondviselés sok értékkel halmozta el, amikor már mindent, vagy igen sokat veszített. A legtöbbben pedig ezért nem tudják értékelni egyéni jó körülményeiket, mert mindig csak azokat nézik, akiknek többet adott az élet, mint nekik.

Ha boldogok akarunk lenni, úgy nemcsak arra kell gondolnunk, hogy mikkel nem rendelkezünk, hanem mindig azt kell észrevennünk s értékelnünk, amink van!

Nem szabad s nem lehet más igényeket kiépítenünk magunkban, mint amennyire erre való lehetőségeink vannak, mert különben összes életigenléseinket kegyetlenül áthúzza az élet, a sors!

A szenvedés, a megpróbáltatás arra való, hogy lelkünket tökéletessítse, kifinomítsa, kicizellálja, hogy minden kiesenyességtől, alacsonyrendűségtől megtisztulva igazán derűs örömmel tudjuk élvezhetni az élet tiszta örömeit. — Ha minden ember, akirez másokhoz szeretetlenek, durvák, meg nem értők, kiesenyések, kegyetlenek, igazságtalanok — soha azt nem tenne mással szemben, ami neki nagyon fáj embertársai részéről — akkor ott a társadalmi életben nem lehetne egyik ember a másik farkasa, nem honolna itt a szeretetlenség s durvaság nehéz levegője.

Feltegetéseink végére érve feltehetjük a nagy kérdést:

Mi lehet az a megnyugtató, biztos támpont, amely az egyéneknek a sorsa meg nem értett alakulataiban, változataiban feltétlenül megnyugvást adhat?

Biztos meggyőződése szerint ez nem lehet sem szellemi tudás, mindenre kiterjedő, széleskörű műveltség, vagyon, egyéni jellemki-váltság, hanem csakis és egyedül gondviselő és igazságos, bölcs

Istenbe vetett rendíthetetlen, élő, eleven hit!

Az élő, elven hit biztos világításában megértheti a lelki kultúr-ember, hogy nem véletlen, a sors kiszámíthatatlan szeszélye irányítja egyéni életünket, hanem a gondviselő Isten határozza meg életünk térképét. Ő a nagy művész, életünk vásznára egy tökéletes színt vet, amikor egy hön öhajtozott tervünk nem sikerül: amikor a fájdalom zokogása tör ki lelkünkbelől, akkor talán a nagy karmester, a harmóniak atyja egy akkordot ütött meg lelkünkben.

Lehet, hogy ez az akkor úgy fog megcsendülni, hogy a szívemhez legközelebb álló szeretetemet ragadja el a halál, de talán a gyász fájdalma hiányzik még nálam, hogy a zenemű tökéletes legyen. Lehet, hogy a legszebb tervem marad meg csak tervemnek, hogy a színskála kijöjjön: nincs kizárva, hogy legszebb reményemet, legértékesebb kincsemet, talán testi ép-ségemet kell odaadnom, hogy

egyéni életsorsom vonala ritmikus, harmonikus, tökéletes, művészi legyen!

Mindezt az egyén nem tudja felfogni, csak az alázatos hit tud azon eszményi magaslatra emelkedni, amikor megadással, békével, megnyugvással mondja el a fenséges krisztusi kérést: „Legyen meg a te akaratod!”

Aki erre az eszményi magaslatra fel tud emelkedni azt sors semmiféle csapása, változata, meglepetése, az élet esz-lődása nem tudja összetörni. Az ilyen meglátású embert utólréheti az élet minden vi-hara, minden megpróbáltatása az mindig összeszedett, harmónikus lélekkel tudja járnai az élet tövises útjait. Az ilyen életmeglátású egyén sohasem boldogtalan, életunt, blazirt lélek az ilyen lelki kultúrájú egyén sohasem lesz tagja az öngyilkosok fekete seregének.

Hatszáz magyar cserkész a hollandiai világcserkész táborban

A legnagyobb jamboree. — Magyar fiú üdvözlő Vilma holland királynőt

Az idén Hollandiában lesz a cserkész világjamboree, melyre Magyarországból hatszáz cserkész megy ki, közöttük szép számmal lesznek képviselve a debreceni cserkészek.

A hollandok már nagyban készülnek a páratlanul érdekes táborozásra. A jamboree, amint ismeretes, Vogelzang környékén rendezik. A nagy tábor így csak egy ugrásnyira lesz a fővárostól, Amsterdamtól, akár az uralkodócsalád és a kormány székvárosától Hágától. Vogelzang Hollandia legszebb és legidillikusabb részében fekszik. Az Eszaki-tengertől emelet magas homokbuckák választják el. Csupa park, virág itt minden. A parkokban vidám özek szaladgálnak.

A hollandiai jamboree a világ valamennyi cserkészesapata képviselve lesz. Kolozsváry főgimnáziumi tanár vezetésével hatszáz cserkészfő képviseli majd a magyar színeket. A magyar cserkészek három zenekarral, két nagy tábori konyhával vonulnak fel. A magyarok nagy szerepet kaptak a különböző bemutatókon. A hollandiai cserkész-színháznak egyetlen olyan előadása sem lesz, amelynek programján legalább egy magyar szám ne szerepelne. A holland rendezőség egy magyar cserkészt kér fel arra, hogy a jamboree résztvevő sok-sokezer külföldi cserkész nevében a mikrofon előtt köszöntse Vilma királynőt, a hollandok uralkodóját.

A hollandiai jamboree a világ legnagyobb cserkésztáborozása lesz. Az eddigi cserkész-világtáborozások tapasztalatain okulva, a hollandok a cserkészek és a jamboree sikerének érdekében mindent megvalósítanak, ami szép, jó és szükséges. — Különösen nagy súlyt helyez a holland rendezőség a higiéniaira. Az öt földrész cserkészei holland földön nemcsak táborozni, de egyben — nyaralni is fognak. Kényelemben, tisztaságban, jólétben, gondos felügyelet mellett.

Természetesen a hollandiai jamboree-nak nagyon sok érdekes látványlaja lesz. Ez alkalommal találkoznak például először a világ exotikus cserkészesapatai. Néger-ek, indiánusok, malájok, jávaiak, kínaiak, hinduk, félbarna, barna, rozsdavörös, fekete- és sárgabőrű

cserkészek.

Nagy érdeklődés előzi meg a holland-indiai bennszülött cserkészesapat szereplését. Ez a kétszáz cserkész Java, Szumatra és Borneo szigeteket képviseli a jamboree-n. Már elindultak a nagy Dempo nevű hajón Európa felé. Tandjong-Priok holland-indiai kikötőben ünnepélyesen búcsúztatták őket. A holland-indiai cserkészesapat egy „pendopo”-t is hoz magával. Ezt a 18x5 méter nagyságú sátrat csak ritka alkalommal használják. A holland-indiai csapat a jamboree arénájában nagy előadást rendez. Bemutatják az európaiaknak, hogyan koronázták meg Madjopahit szultánt. — Az előadáshoz sok minden szükséges. Így legalább ezer statisztá. — A statiszták az ázsiai cserkészek lesznek. De szükség van két betanított elefántra, különböző állati állatra, tigrisre, majmokra, kengurura, zebbrára. Ezeket az állatokat a holland-indiai cserkészesapat a Dempo hajón hozza magával.

Érdekes lesz az afrikai négerfiúk és cowboy-cserkészek szereplése is. Valamennyi csapat valamilyen nemzeti különlegességet mutat be a jamboree-n. A cowboy-cserkészek tehát lovaikat is elhozzák, az afrikai négerfiúk pedig furesa alkotású bambuszcsónakkal vonulnak fel.

A szép Vogelzang és ennek a kies holland vidéknek valamennyi parkja, virágos rétje, erdő útja július végén és augusztus elején új képet kap. A madárdalolás helyett exotikus állatok csapnak majd lármát és ezerféle csapat zenéje, éneke, vígsága tölti meg a levegőt.

A holland rendezőség nagyon ügyesen dolgozik és máris biztosítva látja a jamboree sikerét.

FINOM EMBER

A kis Ferit elviszik a szülei egy hangversenyre. A fiú tágranyított szemmel figyeli a hadonászó karmestert, egyszer csak megszólal:

— Papa, ez egy nagyon finom ember lehet.

— Miből gondold, kisfiam?

— Mert folyton csak fenyeget a botjával, de sohasem üt.

Lóvásárlás

Írta:

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

Azt meg kell adni, hogy Tóth Mihály uramnak nagy szerencséje volt a tavaji sertésvész idején. Míg a szomszédok malacai nyakra-főre döglöttek addig neki mind a nyolc kismalacot sikerült telvevelnie. Akkor kettőt eladott, a megmaradt hatot pedig lengyire fogta. Decembeberre kerek négyszáz pengőt kapott négy hízóért, pedig még nem voltak egészen készen. Dehát akkoriban megint lábra kapott a pestis és nem jó az Isten kísérteni.

Hát, mondom, a malacokkal szerencséje volt, de nem úgy a lovakkal. Az ugyan bizonyos, hogy ebben nagy mértékben ő maga is hibás volt. Mert Tóth Mihálynak csak addig tetszettek a lovai, míg a vásárról haza nem hajtotta őket. Este, ahogy körülnézte őket az ólban más-szilágnál, már dünyögött magában valamit. Másnap reggel, mikor betogta őket, már a fejét is csóvalta a dünyögéshez.

Az asszony észre is vette mindjárt, hogy mire megy a felesévalás:

— Na, talán megint nincs megelégedve a lovakkal? — kérdezte.

Az ember nem válaszolt rögtön a kérdésre, mert nagyon el volt foglalt a vizsgálódással. Jelenleg épp a rudas látóképességét vizsgálta, ami úgy történt, hogy a tenyerével legyezgető mozdulatokat végzett a páciens szeme előtt. A ló hunyorgatott a legyezgetésre, de azért Tóth Mihály uram nem volt a vizsgálattal teljesen megelégedve:

— A rudas alighanem havi-vak lesz — mondta tompán.

Este, mikor hazajött a szekérrel, már nagyon rossz kedve lett. Egy árva szót sem szólt, míg a levest kanalizta. Az asszony megérezte, hogy a tovakon jár az esze.

— Oszlán igazán havivak a rudas — kérdezte az urát.

Az ember kezefejével végigtörölte a bajuszát:

— Ugy látszik, hogy a. A másik meg kaptás, hogy az Isten súlyessze el.

Az asszony felesattant:

— A vásárba nízte volna meg kend... Mindjárt otthon találja meg a hibákat bennük. Na, kend is egy ügyes ember, mondhatom.

— Iszen megnittem én jól, — válaszolt az ember sötéten, — de nem lehet azt olyan rövid idő alatt...

— Mostmár mehet újra a vásárba... Annyiszor cserélgeti kend a lovat, mint valami kupec... Na, legközelebb és is kenddel megyek... Majd én veszek lovat...

Az ember gondolkodott egy kicsit:

— Na, akkor már kiszülhetsz is, hajnalban megvünk. — mondta.

Hát hajnalba el is indultak Ujfalu-ba az asszonnyal.

A két lovon hamarosan tul adtak 20 pengő veszéssel. Ugy látszott, hogy az asszony szerencsét hozott, mert rövid keresgélés után Tóth uram már talált másik kedvére való két lovat egy szováti embernél. Na, azokat aztán körülnézték alaposan. Megtörtént a szemvizsgálat, fogvizsgálat, majd úgy sétaltatták maguk előtt kötőféken. Azután szekérbe fogva próbálgatták, jól indítanak-e? Jól indítottak.

— De vajjon terivel is indítanak-e? — kérdezte az asszony némi gondolkodás után.

— Azt is megpróbálhatják, — felelte a szováti ember, — kössük le a hátulso kerekét. Most nézzék meg bentek a lovat, mert én nem szeretek perlekedni.

Az utolsó szó szöveget ütött Tóth uram fejébe, de mikor látta, hogy a lovak a lekötött kerekű szekert is könnyen indítják, megvizsgálatodott. Csak az nyugtalanította egy kicsit, hogy az egyik ló, mintha egy kicsit álmos lett volna. Na dehát forrón süttött a nap s a jószág is érez.

Rövid alku után megkötötték az üzletet, átírták a passzust és megindul-

tak hazafelé.

A falu vége felé jutott észbe az embernek, hogy venni kéne egy-két liter aratópálkát. Itt Ujfalu-ba 20 fillérral olcsóbb literje. A kútnál jól ittak, a demizsont meg teletöltötték pálinkával a kocsmában.

Az úton keveset beszéltek egymással, de azért a hallgatásból kiért, hogy a vétellel meg vannak mind a ketten elégedve.

Egyszer csak megdördült az ég és pár perc múlva zuhogott az eső.

Ugy Tépe körül járhattak. Pár pillanat alatt bőrig áztak.

A jéghideg zápor az álmosabbik ló szeméből úgy látszik kiverte az álmot mert kezdett nagyon nyugtalanodni. Először csak az országút mentén lerakott kőkupacoktól ijedezett, később már minden szilvájánál megugrott, az ember alig bírta tartani a száját.

Egy autó aztán betételezte a dolgot. Hátaról jött, későn dudált, nem vehették kellő időben észre. De nem is sok idejük volt az elmélkedésre, mert a következő pillanatban az árokban voltak. Nem is annyira az árokban, mint azon is tul. Mert a temperamentumos paripa azon is átvágtatott a sárkérrel meg gazduramékkal. Isteni szerencse, hogy ki nem esett a szekérlől.

A réten még vágattak kétszáz métert, aztán megálltak a lovak egy feuc nagy vizállás kellős közepén.

Tóth uram meg a felesége egymásra néztek. Mind a ketten halálsápatak voltak a kiállott ijedségtől.

— Na, te ugyan jól bevalasztottal, hogy az Isten verte volna meg, — szólt meg végül Tóth uram.

Az asszony pórtfogásba vette a tovakat:

— A vihártól vadultak meg, — mondta. Meg szokatlanok... De ne álljunk itt a pocsolóiban... Hajtsia fel kend az útra, — szólt az urához.

Könnyű volt azt kimondani, hogy hajtsia fel, de annál nehezebb volt végrehajtani.

Mert negyedórai küzdelem után még mindig ott álltak a pocsolóba kerülő közepén. Az ijedős nem akart indítani, a herköpáternek sem. Meg-meg rántotta a szekert a biztatlanság, de aztán nyomban megállt. Meg a másik lovat is visszatartotta. Mikor pedig Tóth uram rábűzött az ostornyéllal, majd kirúgta az asszony fogát a szekérből.

— Te asszony, — mondta az ember elfojtott haraggal, — ebbe a lúba pájinka vót... azír vót olyan álmos... ríszege vót ez a ló, mikor megvettük... Oh, hogy az a huncut...

Mikor látták, hogy minden hiába-való, leszálltak a szekérről a térdig érő pocsolóba és úgy próbálták toszítani a szekert a lovak után. De így se ment.

Közben az eső megint megeredt.

— Csak jönné valaki, hogy segítsen... — mondta az ember.

— Majd bolond lenne behajtsia a sárba a kend kedviért... — felelte az asszony.

— Hát valamit mégis csinálni kellene, itt nem állhatunk, — bosszankodott az ember.

Az asszony szemében furcsa, huncut fény villant meg:

— Menjik már kend, oszt igazítsa meg a sarogját, mert meg elveszülünk. — fordult az emberhez.

Az ember hátragázolt a szekér végéhez a sárban. Míg a lánccal bajomott, az asszony teletöltött egy csuprot aratópálkával a szekér derekába leve demizsomból, előregázolt és a esőkönyös állat szájába töltötte. Nem kellett annak sok biztatás, úgy lenyelte, mint más, fűszességes ló a vizet. Aztán az asszony visszagázolt a szekérhez és az ülésen különös arccal helyezkedve várta a hatást. Az ember még mindig a lánccal bajlódott. Nem vett észre semmit.

Pár perc múlva az ijedős állat újra álmos lett.

— Na, jöjjik kend, menjünk, — szólt az asszony az emberhez s megragadta a gyeplőt.

Nem esalódott. A lovak az első szó-ra megindultak és kihúzták a szekert az útra.

Tóth uram a sárba gázolt a lovak után és nem tudott hova lenni csodálkozásában.

Félóra múlva haza értek. Mikor pakolnak letéle a szekérről, megszólal az ember:

— Te, ebből a pálinkából kiömlött,

nines tele az üveg.

Az asszony nevetve válaszolt:

— Dehogya is ömlött, a ló itta meg, a tene ette volna meg a bilét.

— Hogyhogya a ló itta meg? Te adtál neki?

— En hát, — kuncogott az asszony — maskülömben még mindig ott állna kend a pocsolóiban a szekérvél.

— Szóval mehetek lovat venni?

— Szóval mehet...

— Azt a huncut...

A csiki magánjavak problémája

Írta: Dr NAGY LÁSZLÓ.

A közelmúlt napokban jelent meg a sajtóban egy iradás, amelyből megtudjuk, hogy a Nemzetek Szövetségének tanácsa újból foglalkozott a »Csiki Magánjavak« ügyével. A legtöbb olvasó csak keresztülfutott ezeken a sorokon, pedig érdemes ennek az ügynek nagyobb figyelmet szentelni, részint a vagyion nagysága miatt, részint pedig azért, mert ennek az ügynek az elintézéséből tökéletesen megismerhetjük a román kormányok kisasajátító eljárását, és a Népszövetség kisebbsegvédelmének a mai állapotában való teljes tarthatatlanságát.

Hogy ezt a nagyfontosságú kérdést kelően megismerhessük és méltányolhassuk, elsősorban is tudnunk kell, hogy mik is hat azok a »Csiki Magánjavak? A Csiki Magánjavak a székelységnek kulturális és jóléti értékeit szolgáltató hatalmas vagyion volt, mely a következő vagyionállagokból állt:

1. 54515 kat. hold erdő, 8014 kat. hold legelő, rét, szántó, összesen: 62.604 kat. hold.

2. Csikszereidan egy emeletes kőház, melyben polgari leányiskola s internátus volt, gazdasági épületekkel.

3. Ugyanott egy »Vigadó« épület színház és bátheremmel, teljesen felszerelve.

4. Ugyanott egy hatalmas kaszárnya.

5. Ugyanott 2 egyemeletes, 1 földszintes bérház.

6. Ugyanott egy 150 kat. hold birtokon mintagazdaságot folytató földművelőiskola.

7. Csiksomlyon egy, 90 székely gyermek ingyenes nevelésére berendezett és apáca által vezetett »Arva- és Szeretetház« teljes felszereléssel.

8. Borszeiken egy 22 szobás villa — teljesen berendezve — a vagyion hoz jogosult szegénysorsú betegek részére.

9. Tölgyesen és a birtok több helyen gazdasági, tisztviselői és erdői lakások.

10. A birtok különböző részein az erdők kitermeléséhez szükséges vízművek és fűrészek.

Az 1914. évi hivatalos becslés szerint ezeknek az értéke 105.820.000 korona.

11. A »Csiki Magánjavak« hozadékaiból és a székelység önérejeléből a csiki székely nép anyagi támogatására az alapszabályok értelmében alapított altruista jellegű »Csik-Gyergyó-Háromszék kiegészítő takarékpénztár«, melynek vagyona 1916-ban 2.813.532 korona.

Ennek a hatalmas vagyionnak keletkezése a XVIII. századra megy vissza.

KELETKEZÉSE, TÖRTÉNETE A BEKEKÖTÉSIG.

1783-ban II. József a Moldva és Erdély közötti határkiigazítás során visszaesetolt területeket, — melyek régebben Erdélyhez tartoztak és csak a XVI—XVII. századi zavaros állapotokban kerültek a moldvaiak kezére, — a székely határőrkatonaságnak adományozta.

Ezzel kettős célja volt. Egyrészt meg akarta szüntetni azokat a harcokat, melyeket a terület birtokáért folytattak, mivel a másfél százados idegen birtoklás ideje alatt az eredeti tulajdonosok nevei nagy részt feledésbe mentek, másrészt pedig a határőrök súlyos terhein próbált ezzel könnyíteni. 1784 tavaszán a csiki székely határőrezred a Csikszék vonalába eső ezen területeket tényleg birtokba is vette. A birtokot bérbe adták és a bevett haszont az egyes családok között évenként egyenlő arányban felosztották. Majd később ezt a belfelosztást megszüntetik és szeredi közös ruházati pénztárt alapították, mely a ruházatkösi költség terhein sokat könnyített.

A szabadságharc során a székelyek a Habsburgok ellenküzdöttek és ezért a szabadságharc leverése után I. Ferenc József a határőrezredekét felosztatta és vagyionukat a kinstár javára lefoglalta. Az alkotmányosság visszaállítása után azonban ez a helyzet reparálódott. I. Ferenc József 1869. nov. 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával »örökre, visszavonhatatlanul teljes tulajdonjoggal, az I. székely határőrezredet alkotott közösségnek, vagyis a határőreszaladoknál visszaadott az egész elfoglalt birtok.« Ebben még úgy rendelkezik a legfelsőbb határozat, hogy a vagyion jövedelmei oly közhasznú célra fordíttassanak, amelyek a székely nemzet jólétét képesek előmozdítani!

E rendelkezés alapján újra vizszakapták a csiki székelyek a javukat, melyek nagy segítségére voltak a megye lakosságának kulturális és gazdasági előrehaladásában.

A MAGÁNJAVAK A ROMÁN URALOM ALATT.

A trianoni béke következtében a Csiki Magánjavak is román területre jutottak, és a román kisasajátító eljárások a vagyionkomplexumot sem kimélték meg. 1919. és 1920. évi rendeletek törvények még ki fejeztetnek kiveszik a kisasajátítás alól a volt határőrezredek vagyionközösségének erdőit és legelőit.

Azonban az 1921. év júliusában kihirdetett és ma is érvényben lévő földreformtörvény 24. paragrafusában kimondja, hogy a vagyionközösségek tulajdonában lévő kaszálók és legelőföldek az a része, mely a vagyionközösség tagjainak normális marhaállományához szükséges területet meghaladja, kisasajátítható.

De ugyanezen törvény — lábbal tiporva a sokat hangoztatott »egyenjogú állampolgárság« elvét, — a volt naszói román határőrezredek vagyionközösségét kiveszi a kisasajátítás alól.

E törvény alapján az illetékes bizottságok mintegy 27.000 kat. holdat ki is sajátították a magánjavakból.

(Folytatása jövő vasárnap.)

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Nem közömbös.

hogy kivel találkozik, barátkozik leány gyermeke, Asszonyom. Anyira nem lehet közömbös, hogy egyenesen ezen fordul meg leánygyermeke jelenje és jövődjé. Nem, a világ sűrű kíneseért se mondjuk, hogy lakat alá kell tenni a leánygyermeket, azon már régen túl vagyunk, hogy az elzárt nevelési rendszer adhat biztos védekezést. Nem, Asszonyom, nem kell rejténi, nem kell a szétől is óvni azt a gyermeket, de azt mondjuk, bírdetjük, hogy igenis fontos, minzennél fontosabb, hogy leánygyermekének társaságát nagyon körülmenyesen válogassa meg...

Mert annyi az alkalom, hogy fel se tudnánk sorolni.

Es nem bízhat meg senkiben, semmiben, csak önmagában...

Minden lépéséről tudjon, minden barátkozásáról biztos tudomása legyen. Nem azért, mert gyakuskzik, nem azért, mert nem bízik meg a gyermekében, hanem egyszerűen azért, mert nagyot változtak a körülmények.

Persze, anyáink életében más volt az élet, ilyen szempontból. Es mégis előfordultak hibák, sőt konyolyabb bajok is...

Hát akkor hogy ne kellene ma tulzott és fokozott óvatossággal ügyelni a gyermekre. Ma, mikor annyi, de annyi szépnek látszó, de veszedelmes alkalom kínálkozik minden felől...

Szép a sport, szép a sok, sok kirándulás, a tánciskola és a Jóisten tudja felsorolni, mi minden alkalmat adó szórakozás, de mértékel...

Olyan mértékkel, amit ön is jónak, alkalmasnak ismer és tud.

Mert a tulzott szabadságot csak egyetlen lépés válassza el a szabadságtól, ami már több mint hiba. A tulméretezett önállóság mögött ott settenkedik a korlátokat leomlasztó veszély, mely váratlanul, de mindig biztosan rombol...

A barátság ürügye alatt könnyen belopózik a bűn.

Az ismeretség mögött ott settenkedhet az alkalom, mely arra vár csupán, hogy vámat szedjen a hiszenyiségében mindenkébe bízó becsületes embertől...

Nem, Asszonyom, mint látja, igazán nem közömbös, hogy kit enged leánygyermeke közelébe és kihez engedi közel a gyermekét...

A mai anya ezerszemű legyen és védelmét fokozottabban alkalmazza mindenkivel szemben, aki él...
sz. r. i.

Receptek

(1) **Bécsi roulade.** Rendes bismüt rouladet készítünk. Mielőtt felsodornánk, megtöltjük a következő töltelékkel: elkeverünk egy diónyi epokát két táblácska olvas, tott Meinel-esokoládéval adunk hozzá 10 deka déli gyümölcsöt és 5 deka darált dióbelet. Ezután elkeverjük 2 deci tejszínhabbal.

(2) **Kirántott borjúfej.** Borjúfejet veszünk, de kieszontoztatjuk a megszárósól és a húst összesodorva megfőzzük. Most vékonyan felvágjuk, minden szeletet megforgatunk lisztben, tojásban és morzsában és kipanírozzuk forró zsirban.

A kaliforniai strandfürdő réme az a 32 fejtű vízikiggyó.

Aranysárga és kék a fürdőtrikó divatszine

A mai nő strandtoalettjében legalább annyi ötlet és lehetőség kínálkozik, mint az esti öltözködésben. A strand divatnak ezek óta van néhány állandó típusa, mint short, a pizsama, vagy a a strandruha; de minden évben, különösen az idén, különböző változatokban divatosak. A fürdőtrikó az új divat szerint oly merészen lehet kivágott, amennyire a törvény örei engedélyezik. Pest szigorúbb, mint a külföld, de már nálunk is látni jó alakú hölgyeket trikó helyett parányi melltartóban és olyan rövid kis nadrágban, amely éppen csak a függőfelelet helyettesíti. Szép és főleg egészséges ez a divat, de csak kifogástalan alaku hölgyeknek ajánlhatjuk. Egyébként fürdőtrikót, sőt idén selyemből vagy kartonból készült fürdőruhát viselnek a hölgyek az újdivatú, gumiatzövésű fürdőruha anyaga gyakran fényes selyem, vagy grosgrain. A gumiatzövés olyan előnyössé teszi ezeket a trikókat, hogy valósággal megjavítják a nő alakját, akárcsak a fűző.

Ezek a fürdőtrikók is kivágottak, de azért egybeszabottak, hogy minél nagyobb felületet érjen a napfény. A napbarnítósság divatosabb, mint valaha, de nem esokoládébarnára divat az idén lesülni, hanem piritóskenyérszínre. Fürdőtrikóban a divat az aranyárga és a kéknek minden árnyalata, a világoskékűl a közepkéig. Nagyon

sikkések a lesült bőrhöz türkizkék színű fürdőruhák. Egészen újak az erős rózsaszínű — ugynevezett Gangin rózsaszínű fürdőruhák, amelyeket Siaparelli népszerűsített, élénkvilágoskék strandruhák. Ugyancsak Siaparellinél mutatnak néhány bordószínű fürdőtrikót is; ezek nálunk is divatosak.

Vannak nők, akik háromszor söt négyszer is átöltöznek a strandon. Ha kijöttek a vízből, a vízes fürdőtrikót szárazzall cserélik fel. Először ebben napoznak; aztán napozóruhában, majd az ebédhez kissé komplettebb strandruhát viselnek. Érdekes, hogy míg a trikó folyton kivágottabb, a strandruha mindig zártabb lesz. A rövid short ruhák fölé földigérő szoknyákat, vagy földigérő vászon, vagy nyersselyem kabátokat viselnek a napozó kendők helyett is inkább kivágott derekakat, sőt azokhoz bolerót viselnek. A shortruhánál is a derék majdnem mindig angolos, rövid ujjú, gallérja van, mint akármelyik ncaa angolruhának.

A ruhákhoz széleskarimájú kalapokat, szines kartonkendőket, jersey pantokból összeállított turbánokat, sildes kendősapkákat viselnek.

Ritkán hiányzik a strandgardrob tartozékai közül a szemüveg, amely szines kerettel készül, a keret szine megegyezik a ruha színével.

A gumi fürdőcipő nem divatos.

Egy filmszínésznő különböző rakétalövegéből készült ruhában.

Csakis ott viselik, ahol sikló vagy köves a talaj, egyébként a nehez gumicipő csak teher az uszánál. Annál változatosabb azonban strandcipő divat, vastag kötél, parafa, vagy fatalpu, ötleter és szép fürdőcipőket viselnek. Szeppek a vastag durva vászonból készült cipők.

Heti étlap

HÉTFŐ. *Délben:* tejleves, kirántott borjúvelő burgonyapéppel, sárgabarack befőtt, Meinel-fekete. — *Este:* aludt-tej, vaj, retek.

KEDD. *Délben:* hideg zöldbab-leves, citromos becsinált csirke, apró vajas galuskával, bécsi roulade (1), Meinel-fekete. — *Este:* habarctojás, paradicsomsalátával, trappista sajt.

SZERDA. *Délben:* gombaleves, kirántott borjúfej (2), besameles burgonyával, Meinel-féle Egri vörösbör, hideg gyümölcsrizs, Meinel-fekete. — *Este:* haboskenyér, vajaskenyér, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. *Délben:* zellerkrém-leves, burgundi ragout (3), lekvaros kifli, Meinel-fekete. — *Este:* rakott karalábé, sütemény délről.

PÉNTEK. *Délben:* tejszínes tojásleves, kecsge amerikai módra (4), petrezselymes burgonyával, máglyarakás, Meinel-fekete. — *Este:* yoghurt, vajaskenyér, gyümölcs.

SZOMBAT. *Délben:* Majorannás burgonyaleves, libamájás rizotto, porhanyós túróslépeny, Meinel-fekete. — *Este:* gombafelfújt (5), ribizkemártással, sütemény délről.

VASÁRNAP. *Délben:* barackleves, idej libasült, vegyes salátával, sült burgonyával, Meinel-féle Veltelini bor, vegyes fagyalt, Meinel-féle ostyával, Meinel-fekete. *Este:* hideg sült délről, keménytojás, sajt.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A vakáció olvasmánya

igen fontos és éppen ezért nagyon tanácsos, hogy olvasmányainkat úgy válogassuk meg, hogy az minden tekintetben kifogástalan legyen...

Mert ha igaz az, hogy embert barátjáról, madarat tolláról lehet megismerni, akkor az is igaz, hogy: mutasd meg, mit olvasol és megmondom, hogy milyen ember vagy.

A könyv sok mindent elárul. A jó könyv jó áruló jel, a rossz könyv feltárja előttem, hogy kinek milyen a lelke, milyen lelki táplálékra vágyik...

Ma már a könyv közszükségleti cikk.

Fontos, mint a mindennapi kenyér.

Nem lehet megélni, fennmaradni, haladni nála nélkül. Éppen azért, mert ilyen fontos, nagyon jó, ha ezen a téren igényesek vagyunk és a jó könyvek lesznek mindenképp a legjobbak barátaink.

Meg kell válogatni ezeket a barátokat, mert sok tekintetben veszedelmesebb lehetnek a rossz könyvek, mint az élő rossz társaságok.

Mérget szívhatunk magunkba, megfertőzhetjük gondolatunkat és sivatárrá varázsolhatjuk lelkünket, üressé szívünköt a rosszul megválasztott könyvekkel.

Felsorolni lehetetlen a jó könyveket ma már.

Hála Istennek bőségesen vannak.

Éppen azért könnyű megválogatni őket.

Az intézetekben, iskolákban könnyű a helyzet, mert ott már csak az kerülhet a kezünkbe, amit számunkra válogattak össze. A vakációban pedig az iskolában olvasott könyvekhez hasonló könyvek adhatnak irányt. És ezek a könyvek lehetnek vakációs barátaink. A rossz, silány könyvet különben az első oldalak elolvasása után megismeritek már ti is. És akkor el vele. Jöjjenek a jobb könyvek, melyekből hála Istennek tenger sok áll rendelkezésünkre...

Vakáció

Fecském, fecském, édes fecském, szívzorogva várlak. Ugy szeretem a csicseregését A fecske madárnak. Elmerengve elhallgatom. Csöndes nyári reggel. Az én szívem együtt nevet, Fecske énekével.

Oláh Rózsika.

Éjszakának idején

Éjjel, mikor már nyugodnak, Sokszor felébredek! Nem tudom lehunyni szemeimet. Nagyon sokszor gondolkodtam. Oh, vajon miért? Istenem... Egy alkalmatlan, s rossz éjjelen Imára kucsolódik két kezem... Igy, forrón buzgón imámban, Imádkozom szép hazámért, Jó anyámért, Imádságomban azt is beleveszem. Az én drága jó apám és anyám Sokáig éljen!

Oláh Erzsike.

A nyuszik tornavizsgálója

Az erdőben sétálgattam, gyönyörködtem a lombok közé besütő napsugarak smaragd színeiben. Egyszer csak hangos madárdal verte fel az erdő esődjét. Fecskék csicseregtek, fülemülék énekeltek, rigók füttyörészték, verebek csiripeltek.

Ejnye, gondoltam, talán kitört a madárháború, vagy talán kántort választanak és a hangok irányába indultam. Mikor közelükbe értem, akkor láttam, hogy sem az egyik, sem a másik, hanem a nyuszik tartják tornavizsgálójukat és ehhez fújják az indulót az erdő madárkái.

Szép rendben, négyes zárt sorokban vonultak fel a nyuszikák, élükön a tanító bácsi menetelt.

No, nemhiába vannak olyan nagy tapsifülek, de abból az észrevisszahangzó madártrillából pompásan kitudták venni az ütemet. Olyan katonásan, egyszerre lépkedtek, mint a eserkészek.

Szép nemzetiszínű tornadruzszt viseltek, ami remekül állott nekik. A nyuszi kislányoknak nagy piros csokrot is kötött a füllükre a mamájuk. Csoda édesek voltak.

A közönség hangos tapsal fogadta a szép felvonulást. Én is szerettem volna tapsolni, de még idejében eszembe jutott, hogy hó-hó, hiszen én itt nem fizetem belépti díjat. Meghuztam magam egy fa mögött és onnan figyeltem a társaságot.

A közönség legnagyobb része nyuszi mamákból, nyuszi papákból állott, de voltak szépszámmal szelidnészű özikék, lomposfarkú mókások, sőt még békák is egész sereggel. Nem hiányzott a lepkék, bogárkák tarka serege sem, sőtval az erdő összes lakói képviselve voltak itt. És szó ami szó, sokat veszített, aki otthon maradt, mert a nyuszik igazán ügyes tornászok, kár, hogy nem vehetnek részt az olimpiai versenyeken.

A felvonulás után valószínű, hogy valami erdei himnuszt énekeltek a madárkák, mert a közönség állva hallgatta végig a nyuszi pedig vigyázza vágta magát, ami anyiból állott, hogy jobb karjukat fölemelve, bal fülüket pedig lebocsátva tartották. Borzasztó komolyak voltak.

Először ritmikus-tornagyakorlattal szórakoztatták a közönséget. Remek látvány volt, milyen egyszerre billentek a hosszú fülecskék, milyen egyszerre mozogtak a lábaeszkék. Bizony nem tévesztettek egy lépést sem.

Jöttek aztán sorba a szebbnél szebb mutatványok nyugtón, korlátlan. Szép bukfeneket, szaltókat csináltak a nyuszik, de mégis legügyesebbek voltak a távolugrásnál. Egy egy kiest másképpen meg mint nálunk. A távolságot nyuszi tanító bácsi lépésekkel mérte ki. A legügyesebb nyuszi száz nyuszi lépést ugrott, de szépen, könnyedén, mint a madár.

Az eredményeket a kakuk madár konferálta egy tudós fülesbagoly azonnal fel is jegyezte egy tölgyfalevelre.

A közönség elragadtatva tapsolt minden ugrás után, csak egy levélbeka sáppadozott az irigységtől. Ez is valami sugta a szomszédjának, látna kigyó uraságod, mikor az én fiókáim ugranak.

Igaz van, békaasszony, ez

szegte a kigyó. No majd meglátjuk mit tudnak, ha futóversenyre kerül a sor.

Már sorakoztak is a nyuszikák a futóversenyre. Nyuszi tanító bácsi füttyentett és a nyuszik futni kezdtek, de velük futott a tanító bácsi is, sőt pár pillanat múlva a közönség apraja-nagyja is futásnak eredt.

Mi a csoda, álmélkodtam, ez így szokás nyuszi iskolában, de a következő percben már értettem a dolgot. Ugyanis a közeli bokorból

egy nagy barnavizsla dugta ki az orrát és a társaság után iramodott.

Istenkém, Istenkém, csak utól ne érné őket, sóhajtottam amint egyedül maradtam a tisztáson. Eltűnt a fülesbagoly is, még tölgyfalevel noteszt is ott felejtette. Kíváncsiam nyultam utána, de egy udvariatlan szellő elkapta előlem, megforgatta, megnézte jobbról-balról, aztán belibbentette egy vadrózsabokor közé. Aki kíváncsi rá megnézheti, most is ott van. Én bizony nem nézem meg, mert félek a szüröstövisektől.

Takács Ilona.

Egy magános fűzfa

Ezelőtt két évvel a nyári szünidő egy részét a várostól 27 kilométerre levő Szilvesztermajorban töltöttem. Ugyanis ebben a majorban egy rokonom, Jenő bácsi főintéző.

Többször kocsikáztunk, hol erre, hol amarra. Egyszer egy délelőtt azt mondta Jenő bácsi, hogy mutat nekem egy akkora fát, amekkorát még sohasem láttam. Délután aztán felültünk a kocsira és elindultunk. — Én megkértem, hogy én hajtsam a lovakat, megengedte.

El is felejtettem mondani, hogy a major a Maroshoz közel fekszik. A mi útunk is a Maros partján vezetett, de hol egész eltávolodtunk tőle, úgy, hogy a fáktól nem is látszott, hol pedig egész mellette hajtottunk, ahogy az út vezetett. Már alig vártam, hogy megérkezzünk, mert nagyon kíváncsi voltam, milyen lehet az olyan fa, amelyet én még sohasem láttam. Jenő bácsi hiába faggattam, mindig azt felelte, hogy majd meglátom. Hát egy forduló-

nál azután végre megláttam, bizony igaza volt Jenő bácsinak, mert olyan hatalmas fát nem láttam sem ezelőtt, sem azóta. Mikor aláérkeztünk, megálltunk, hogy jobban megnézhessük. A törzse esodálatosképpen teljesen sima volt. Nem volt benne csak egy pár monogram, név és egy nyíljal átlőtt szív vésvé, na meg egy hatalmas forradás, amit Jenő bácsi elbeszélése szerint egy buta ember csinált azzal, hogy ezen próbálta ki a baltáját. Megpróbáltuk körülögní, hát bizony még majdnem két karnyi maradt ki, ahogy átöleltük.

Azután visszaindultunk. Elgondolkodtam azon, hogy vajon ki ültethette, mikor és miért, hogy mennyi mindent átélhetett, mennyi mindent láthatott már ez a fa. Egy erős rándítás riasztott fel, Jenő bácsi kapta ki a gyeplőt a kezemből, mert már majdnem lefordultunk arról a töltésről, amin éppen haladtunk.

Igy jár az a kocsis, aki álmodozik. Boronyi Sándor.

A szüreti szünidő

A szüreti szünidőt a tanyánkon töltöttem. Az első napokban mindig esett az eső és nem nagyon lehetett a szabadba lenni. Ezért mindig olvastam. A szünidő alatt elolvastam két Jókay könyvet. — Végre aztán vasárnap kisütött a nap és elmentünk vadászni. Én egy nyulat és egy foglyot lőttem, de nem volt nagy diésőség egyik sem, mert nyúl öt lépéstről ugrott fel, a foglyok pedig szépen a fejem felett repültek. Még lőttem ám valamit, csak szegyélem bevallani. Mégis megmondom. Egy kitémött nyulbört. Ugy történt ez a dolog, hogy édesapám egy kitémött nyulbört kitétt a szántóföldre, hogy én azt meglőjjem. Tíz óra felé kimentünk és kiállottunk a szántóföld szélére úgy, hogy a nyulbör az én térfelemre esett, aztán elindultunk. Nem sokára észreveszek magam előtt úgy harminc méternyire egy gyanus dolgot, de azt gondoltam, hogy valami földtúrás. Mikor közelebb érek, látom, hogy mégis nyúl formája van. — Megállok, célzok és lövök. A nyúl fordul egyet és meg se mozdul többet. Nagy örömmel szaladok oda. Édesapámék pedig majd kipukkantak a visszafojtott nevetéstől. Felveszem, hát hull belőle a szalma. Majdnem sirtam mérgemben, hogy ennyire kiáztottak velem. Odajön édesapám, azt mondja,

hogy tanuld meg ebből hogy fekvő nyúlra nem szabad löni. Ezután nem is fogok ilyet csinálni.

Huszár Károly.

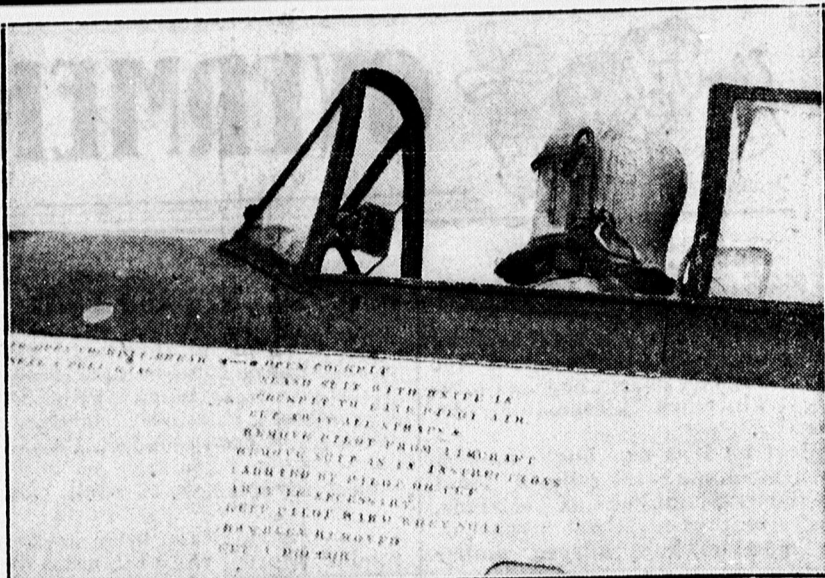
A legkedvesebb virágom

Az én legkedvesebb virágom tavasszal nyílik. Bokrok alatt sűrű levelei közül kandikál ki egy fehér virágszál, amelyen több fehér harangalakú virág sorakozik. — A neve gyöngyvirág. Igen kedves illata van. Többször hallottam már, hogy azt tartják felőle, hogyha a gyöngyvirág megrázza kicsiny esengőit, a többi virág rögtön a hang irányába indul, mert tudják, hogy valami igen fontos megbeszélési valójuk van. Azonkívül a szegény gyermekeknek is igen fontos kereseti forrásuk a gyöngyvirág eladása. Egész nap a Piac utcán vannak és méz-édes hangon kínálgatják a járókelőknek. A gyöngyvirág illataért és szép virágáért tetszik nekem. — Ha olyan nagy kertem volna, amely én szeretnék, akkor teleültetném gyöngyvirággal, hogy hadd pompázzon az ablakom alatt kedves virágával.

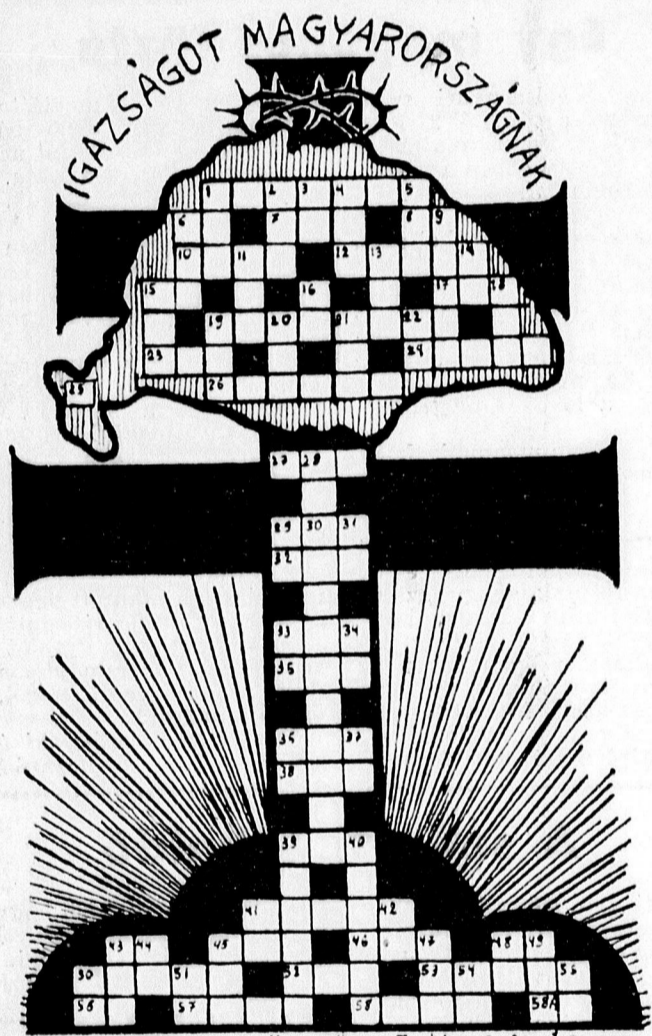
Bakócsy Kálmán.

Szerencsés kimenetelű repülőgép-szerencsétlenség egy angol repülőiskolában. A gép orrával fűródött a földre, senkinek semmi baja sem történt.

A világrekorder pilóta a gépen. A fején különleges légzőszerkezettel felszerelt sisak van. Általában az egész gép különleges anyagból van építve és szerkezettel van felszerelve.

Gyöngyössi Pethes Andor.

VIZSZINTES SOROK:

1. Szobrász és énekművész vezetékneve. (1881—1920.)
6. Betű fonetikusan.
7. Üdvözlég latinul.
8. Képző.
12. Okozatok szülői.
12. Új-Zeeland szigetsoportjának bennszülött népe.
15. Cipésszámszám.
17. Övé latinul.
19. A régi Velence egyik legnevezetesebb patricius családja.
23. Após régiesen.
24. Író vezetékneve. Ő alapította meg a „Történelmi Könyvtár”-t.
25. Az abc második betűje.
26. Az Egyesült Államok két állama.
27. Ur törökül.
29. Stal betűi keverve.
32. Tisztítószert.
33. Ilyen hal is van.
35. A kútból vizet...
36. Török név.
38. Szarvastajta.
39. Török katonai rang.
41. Volt török vilajet.
43. Kutya.
45. Művészet idegen nyelven.

46. N. A. T.
48. Német személyes névmás.
50. Brazíliai tömpefarkú majom.
52. Hangutánzó szó.
53. Részvény.
56. Személyes névmás.
57. Opera része!!!
58. Csokol régies magyar szóval.
- 58a. Rangjelző.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. A Papaver növényesalád nemzetsége.
2. Rosszindulatú daganat.
3. Kaviárban van.
4. Eleltanban használt szó.
5. Fiú név.
6. Idő.
9. P-vel mosópor.
11. Ab... uspe ad mala.
13. Vonatkozószó.
14. Kin-ban van.
15. Vonatkozószó.
16. Közép-Európai folyó.
18. Régi ürmérték.
19. Nagyközség Zemplén vármegyében.
29. Ptolemaios féle állatövi csillagkép.

22. Biztatószo.
28. Greta Garbo játszotta benne a főszerepet.
29. Egyiptomi napisten.
31. Ó latinul.
33. Elem-ben van.
34. Kenőcs.
36. Az ezüst vegyjele.
37. Ban-ben-németül.
39. Virágtajta.
40. Új bekezdési sor.
41. Ezért adja a kereskedő az árut.

42. A feltételes mód jele.
 43. Szántó eszköz.
 44. Be ikerszava.
 47. Kard kínaiul.
 48. Kacagányban van.
 49. Öböl Spanyolországban!!!
 50. De latinul.
 51. Rám, rád, ...
 54. Kicsinyítőképző.
 55. Rangjelző.
- Megfajtásul beküldendő: Vizszint
1, 12, 19, 26, 50, 53; függőleges 9, 28, 39, 40 és 47.

Téli virágok

Sokan azt mondják: De hiszen télen nincsenek virágok, mind elfagy. Pedig vannak. Mindjárt találunk a ház környékén. Hát még ha az erdőbe kimegyünk. Ott lehet sokat látni, fákon, bokrokon és még a földön is a füvekben. Vándoroljunk ki tehát először a ház köré, majd az erdőbe. Most elmondom ezt a képzeletbeli utazást.

Az ajtón kilépve, a ház ablakára esik tekintetem. Itt különös fénylő virágok látszanak az ablakon. Ezek úgynevezett jégvirágok. Körülötte az ablakpárkányon sok apró csillagalakú hópehely. Ezek bizonyosan valamely égi virágról lehullott himporszemecek. Azután a kertben vagyunk. Itt min-

den fehér, még a föld is. A fák is olyan szép fehér köppenyt öltöttek, mintha lakodalomba mennének. Csupa virágosnak látszik az egész fa. A hó ágaikon megkristályosodva csillog. Így van az erdőben is. A fák szemképrázatávar csillognak, a sok megkristályosodott hótól. A kisebb bokrok is mintha hógombócok lennének annyira belepte őket a csillogó hó. Nagyon szép.

Tehát télen is vannak virágok, ha nem is olyanok, mint nyáron. De vannak és nem lehet azt mondani, hogy télen nincsenek virágok. Sőt ezek még kitartóbb virágok, mert bokrétába sem lehet kötni őket.

Vargha Csaba.

Imre bácsi postája

E heti könyvjutalmat Bakó László, Oláh Rózsika és Joó István kapták. Jutalomkönyveket szerdán délután átvehetik a kiadóhivatalban.

Kedves Imre bácsi!
Itt küldöm ismét 2 versemet, ha jónak tetszik találni, tessenék szíves lenni közölni. Most már több időm van és gyakrabban keresem fel Imre bácsit.

Szívélyesen üdvözlöi Vince Mária.
Kedves Imre bácsi!
Hálás köszönettel vettem a részemre kegyesen adományozott szép jutalomkönyvet. Gyönyörködve olvasom annak szórakoztató sorait. Hálás tisztelettel: Balogh Ernő, ref. gimn. II. a) o. t.

Kedves Imre bácsi.
Imre bácsi, szépen kérem, hogy ha lehet, juttasson be engem is táborába. A minap a kezembe vettem az újságot, esodálatos szép kisebb, nagyobb verseket találtam benne. Ezek a kis versek én nékem nagyon megtetszettek. Én is elhatároztam, hogy ehhez hasonló-

kat fogok írni. Leveletem befejeztem. Tisztelettel: Oláh Erzsébet.
Kedves jó Imre bácsi.
En még igaz, hogy kicsiny vagyok a vers és másforma kicsiny elbeszéléseknek az íráshoz. De azért én is szeretném, ha Imre bácsi fölvenne pajtásaim közé. Hallgassa meg kérésemet. Imre bácsi!
Oláh Rózsika.

Nyár

Ha jön a hajnal, ébred a nap,
S a kerben csillog a friss harmat
Ha a világok nyílnak
Es szirmaik nem hullanak,
Ha a lepkék vidáman szállnak,
Levelére minden virágnak
Éleséget nyújtanak a madaraknak
Ha a pacsirták magasra szállnak,
Akkor megérkezett,
S örülünk a nyárnak.

Vince Mária I. keresk.

REJTVÉNYEK

FEJTŐRÖK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtéséről hártra beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A leküldött rejtvények főlé adóituk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető:
Boross György

TUDNIVLOK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A befűltre rárandé! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelezőládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hátfőn délután 3-6 óra között bönkinek felvilágosításokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét múlva hozzuk nyilvánosságra.

Az „Öthetes Rejtvény-olimpiász” végeredménye

Az elmúlt vasárnap már leküldöttük a rejtvényolimpiász feladott talányok négy heti megfejtését. Most az ötödik hét rejtvényeinek helyes megfejtéseit hozzuk nyilvánosságra.

Vissza az egész!

IMELE ZSU SAR
KERÉVTSÉTREKI
ESEV UA SEREB
DEF MAIS MEB
IV RELLEZ DSC
DAEL IZSÓ OÖ
REVGEM IALYUG
IK ELOS MONG
RAE EDÁRAP NÓ
YLI IKIK GAR
EGELE ST BARA
SETEVSCAPALAK
OLE ARÓ ÓTAVA

A sakkjátszma: Két lóval nem lehet mattot adni.

Betűrejtvények: 1. Megremeg. 2. Osztag. 3. Peru. 4. Darabszám (a nulla ugyanis arabszám). 5. Dél-élelt és délután (két megfejtése is van). 6. Nemezis (nem ez is!). 7. Hátra arc! 8. Ponty. 9. Egykettőre. 10. Felület. 11. Hollandia.

Mozsirejtvény: A feliratok számozva vannak.

Vajh' ki ő? Francois Villon.

Ön jeleni fog! 1. Igen, mert puszítja a levéltevéket. 2. Magyar nábob. 3. 11 yardra. 4. Nem cigányzenészek, hanem toponári zsidók. 5. Hátsó-Indiából. 6. Az a lávolság, amit a fény egy év alatt megtesz (300.000 km sec.). 7. Bíró Lajos. 8. Andorra. 9. Berzesnyei Dániel: Fohászkodás. 10. Equador fővárosán: Quitón.

Móricka: Zöld Mátyás tanár igazságosan buktatta el Mórickát, mivel három kérdésre rosszul felelt. Helyes feleletek:

- 1922-ben.
- A középkor végét nem béke, hanem földrajzilag Amerika felfedezése. — történelmileg pedig Luther föllépése jelenti. Zöld Mátyás megtevesztésül adta fel így a kérdést.
- Nagy Lajos természetes halállal halt meg. Móricka II. Lajossal tévesztette össze, amikor azt mondta, hogy a Csele-patakban.
- Obrenovics Sándort, 1903-ban és nem Umbertó olasz királyt, mivel még 1900 a XIX. századba tartozik.

A pályázók pontállása és a nyertesek névsora következő:

250 pontosok:

- Rác István, Bethlen u. 72. sz. Nyert 15 pengő készpénzt.
- Kovács Rózsa, Nyil u. 132. sz. Nyert: 1 finom női retikült.
- T. Nagy Zoltán, Maróthy Gy. u. 88. Nyert: 1 pénztárcát.
- Kiss Endre, Miklós u. 46. Nyert: 1 pénztárcát.
- Weszprémy Kató, Bethlen u. 25. Nyert: 1 pénztárcát.
- Csatári-Szűcs Magda, Bethlen

utca 72. Nyert: 1 díszdoboz csokoládét.
Juhász Domokos, Szappanos u. 3. Nyert: 1 díszdoboz csokoládét.
Kozma Endréné, Veres u. 22. sz. Nyert: 1 díszdoboz csokoládét.
Lada Éva, Bethlen u. 39. Nyert: 1 díszdoboz csokoládét.

Az alábbiak 2-2 könyvet kapnak:

249 pontos: Balogh Gábor, Hajnal u. 19., Dáry Ily, Eötvös u. 66., Fuchs Aranka, Homok u. 87., Gombács Gyula, István út 10., Hancz János, Kétnalom u. 13., ifj. Meszlényi Iván, Arany J. u. 10., Nagy Kálmán, Homok u. 132., Orosz András, Homok u. 31., Titonelli Ida, Varga u. 44., Udvardy György, Sinai Miklós u. 33. — **248 pontos:** Szabó Tibor, Apafi u. 32. — **246 pontos:** Fodor Jenő, Apafi u. 16., Eesedy János, Percses u. 18., Kovács Irma, Timár u. 24., Varga Zoltán, Csapó u. 44. — **245 pontos:** Agárdi Éva, Sinai Miklós u. 40., Pál Antal, Érszébet u. 23., Udvardy Katalin, Sinai Miklós u. 35. — **244 pontos:** Ember István, Lorántffy u. 23., Falussy Tibor, Szappanos u. 3., Fekete Júlia, Homok u. 132., Kocsó Ferenc, Kassai út 29., Kovács Zoltán, Ötmalom u. 7., Nyiri János, Eötvös u. 104., Pásztor József, Kassai út 29., Röllig Ede, Nap u. 22. — **242 pontos:** Moldoványi Béla, Oláh Károly u. 22., Nagy Katalin, Csapó u. 30. — **240 pontos:** Galvács Klára, Csapó u. 87., Markovics Ilona, Simonffy u. 36., Kobzos Irén, Gyöngyvirág u. 21.

A nyertesek nyereményeiket kedden délután 3 óra között átvethetik lapunk szerkesztőségében a rovatvezetőtől.

Betűrejtvények

Megfejtés: 2-2 pont.

1.

S

S

2.

J

M

3.

- s

4.

- c.

MINDENKI NYER!

2. számú szelvény.

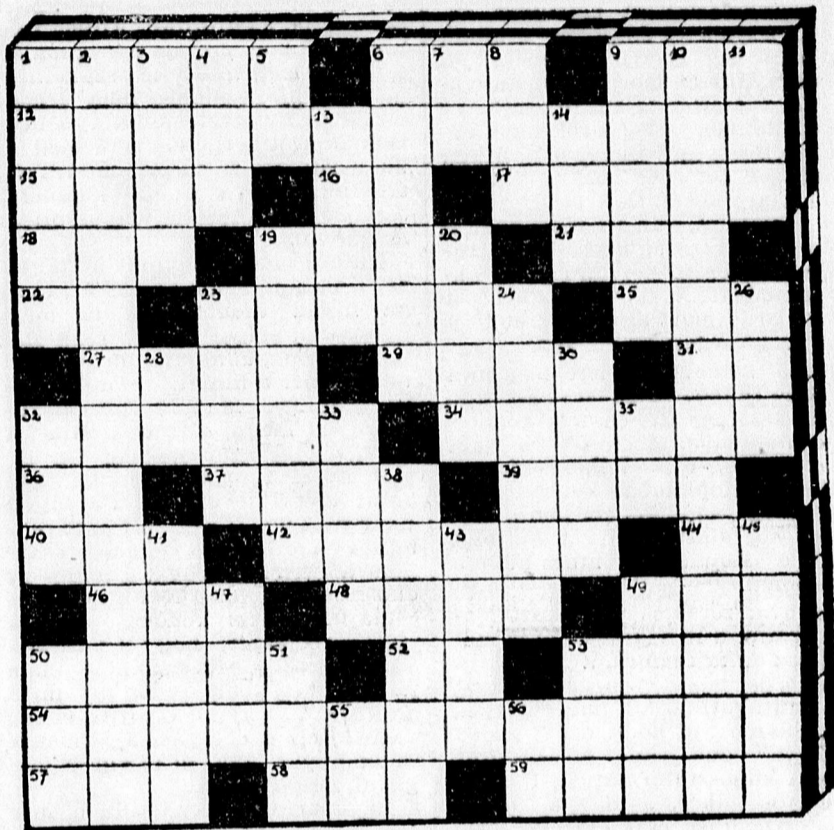
Név:

Pontos cím:

Foglalkozás:

Irja fejtő!

Készítette: Szilágyi Antal, Bercesényi utca 25. szám. Megfejtése: 20 pont.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

Vízszintes sorok:

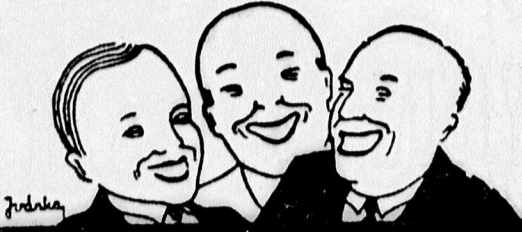
1. Hegység Belgrád mellett.
6. Leány becenév.
9. Orosz folyó.
12. Gróf Bethlen István is ez!
15. A föld harmadik tava.
16. Irányjelző.
17. Ilyen hiba is van!
18. Isten — angolul.
19. Református egyházi író.
21. Óreg ember.
22. Kiejtett betű.
23. Abeug!
25. Pusztit.
27. Bíró teszi.
29. Oláh nemzeti eledel.
31. Egyforma magánhangzók.
32. Mesterember.
34. Gyümölcs.
36. Személyes névmás.
37. Bálványkép.
39. Kis súly.
40. Régi.
42. Zsinagóga.
44. Német helyeslés.
46. »Zalán futása« egyik alakja.
48. Több spártai király neve.
49. Mulatóhely.
50. A Kamara Színház igazgatója.
52. .. orka.
53. ... P. András.
54. Fráter nótá kezdete.
57. Időhatározó.
58. Irodalmi műfaj.
59. Nemzet.

Függőleges sorok:

1. Satanas! (Távozz Sátán!)
2. Frakk, cilinder, lengyelbunda.
3. Megszállott város.
4. Latol — mássalhangzó!
5. A. P.
6. Elemózsia.
7. Római hatos.
8. Így — latinul.
9. Exotikus állat.
10. Petőfi-hős.
11. Vissza: Régi magyar szó.
13. Zöld szín.
14. Női becenév.
19. »A falu rosza« egyik alakja.
20. Az »X« láb ellentéte.
23. Ilyen háború is lesz!
24. Kereskedelmi tevékenység.
26. Tak — ikerszava.
28. Személyes névmás.
30. Érzékel.
32. Rakett is ez!
33. Férfinév.
35. Aaaaaaaa.
38. Velencében ebben nincs hiány.
41. Balbo keresztnéve.
43. Enélkül nincs ember!?
45. Természetes mérték.
47. Belső szerv.
49. Híres cigányprímás.
50. Névelős állóvíz.
51. Koresma része.
53. Nagyközség Heves megyében.
55. A jószívű igéje.
56. Virág Oszkár.

Olvassa el a fejléc alatti szöveget!
Uj pályázat!

LUDAS

MATYI

BUGYI SANDOR
 debreceni tuharos levele
 Jettéts tiszteletes leiki-
 pasztor urnak Lonaonaa

Kívánom a jó Istentől hogy ez a par sorom friss jó egisigben tanulja tiszteletes nagy jó uramat, en nála legyik a jó Istennek, jól anók nyakoa, mer kalvinista va- szok, vastag a tejem torzsaja, de maskülönben is legyurók hat va- gas kolbasz egy ittre, oszt utána megiszok két iter bort is, kivált na tuhar kerül. Oszt csak tessik man kipzelni, van itt most ebbe a mi esonka orszagunkba egy bi- cserudi nevezetu kopasz ember, aki mindenkit le akar szoktatni a hüsevirsül, mert aszongya, hogy a hus megmiregezi az embert.

Ripát komendál evisre, meg min dentele füveket. Nekem is aszonta, hogy oszt egyek, egye ü gondolt- man magamba, mert itt is jart Debrecenbe, oszt felkeresett ben- ünket a Koplalóba. — Aszonta, hogy neki ide el kellett jönni, mer ü is a koplalást tanította, hát oszt neki a Koplalónál nmes különb 'emplota.

Eccóval zöcsiges pap akart len- ai nálunk a lü vignél. Fel is ma- szott az én tajigámra, a Nyalka lü faráho, ott büszkén megallott, oszt úgy mutogatta a két pucér karját, hogy aszongya, hogy neki mjen duzzatt izma van, a salátátul, meg a káposztatorzsátul. U ször- nyü erős ember, aszongya, pedig sose eszik húst, csak lucernafélt, mint a lü. De man erre beszögyire felmizett rá a Nyalka lovam, azut megraszta a fejét, mintha aszt monta vóna, hogy én se eszek lu- cernát, hát te hogy ennél?

De, hogy egyik szavamát a má- sikba ne öcssem, hát aszt is monta még a zöcsiges pap, hogy szeretne látni közöttünk olyan embert, akki ütöt födhö tudná vágni. — Ahogy én esztet meghallom, neki- gyurkódzók, lerántom a saláta- próféta urat a talyigáról, derikon kapom, oszt man a másik pereben úgy födhö vágtam, hogy kettöt is nyekkent, de együttal a fübe ha- rapott. Esztet azonban ne úgy tessik érteni, mintha a hagymaespe- res meghött vóna, hanem csak úgy ammint a födhö mázoltam, ippen a szájába akatt egy szip nagy fü- esomó. Ebbe kapaszkodott vele a meccófogáival, nehogy arébb esz- szik. Na, de elig hamar felállott és szón nélkül odébbállott.

E többet nem prédikál az én lo- ram virágos vige mellől, mondok. A cimborák hejbehagyták az esz- mejárást. Esztet oszt idáig nem azir írtam, mintha kigyelmednek sem akarnák hinni. Hiszek én ked- ves tiszteletes uram, még nagyon is hiszek. Mer hittem én még Vun- derlkne ténsasszonyrak is, a esu- esaszabó nejnék, akki Budapesten ránizissel gyógyította a betege- ket.

Ahogy olvasom az újságokból, tiszteletes uram is ilyenformán gyógyít. Rendben van, csak gyö- gyiesik tovább is, ott a angol faj npek köszt. De oszt asztat tessik meggyertyázni, akki az én udva- romon törtint. Kieresztem tegnap

a nyalka nevezetu lovamat, hogy majd megítárom a vajundit, nat csak elocm ip, nagyoc uccent, oszt níz ram erosen. Egy nízett ram, tessik elhinni, hogy meg mlysgat is jött ki a szemüor, oszt ceter csak azon vettem ma- gam eszre, hogy meg vagyok ip- pizáitva. Erténi a lu szemüor, nem meriem tovább ramizni, a ná- ta mege kerentem, ott vot a sze- metes kóor, abba beleestem, oszt onnan nízett előre a lu két natu- so raba koszt. Mikor a lu esztet eszrevette, megöröült, újram ram nízett, en meg ckesztém száimul, oszt tan meg most is száimnek, na reszkeo kezemmel nem írtam eszi a hímek levelemet kigyelmed- nek. Dion kikergetett a lu meg az uyaratit is a nagy tene mlyes, eros nízisivel. A nuczú koszmag oszt meg se anottam. Ott gyöttem magamba.

Na nat most mi ebbül a tanul- sug: tiszteletes uram esztis az, hogy na ilyen tudományos lu meg- íjjeszi az embert, nat csak sa- ggyik oda, ammi kozleob bort tanai, mer a minig emulaszja az ijecsesiget magam probaitam. Szörnyen meggyogottam, minest egy üveggel borot kuttam az m- bek. Egész nyugottan kesztam for- totni eszi a levelemet. De mi is akar oszt ebbül kijönni, nat csak a, hogy na man kigyelmede ott An- golorszagba tuva tagya tenit az embereket, akkor a lovak kozott is eszmajik ekkis tenet, tanicsa uket embersigre, hogy a gazdajö- kat ne ijesztessek. Csaknogy eme lu kell, meg peng tuos lu, min amilyen az enyam. Gyogyj el tuc szeméjesen, oszt tapasztalja meg a tudományat. Azut el is vinei ma- gával, ocsor adom.

Egyébként is erenyés lü e, mer fogagya a szót, kiváltkipen, ha asztat mondok neki, hogy hó, meg ájj!

— Aram kigyelmedet nagy tiszte- lettel.
 — It lakom hejbe, Debrecenbe a Csicsogon, duobenes sógor mel- lett öt-ik numera alatt.
 Tisztelem az egisz csalággját én riszenrül, bugyi Sandor tuharos, m. k.

Zongora

— Nos, halad a lánya az új zongoratanarral?
 — Oh, igen, már tegezik egy- mást.

Melyik a másik

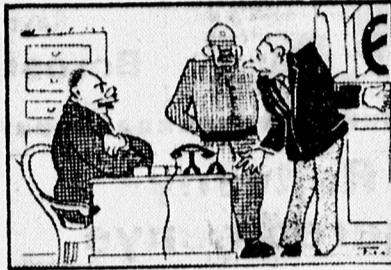
— Kérem, kedves mester, olyan legyen a kep, hogy az egyik gyereket meg lehessen különböztetni a másiktól.
 — Természetesen! Csak azt tessék megmondani, hogy melyik a másik.

Kölesönösen

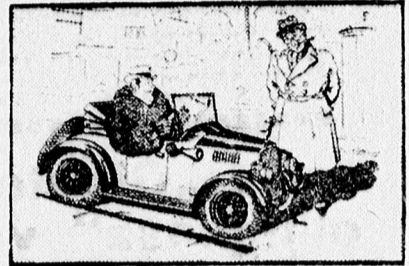
— Már ötödször kell kérnem tőled a pénzt, amelyet a minap kölcsönadtam.
 — No és nekem nyolcszor kellett kérnem, míg meg tudtam kapni tőled.

Ez is ér

Mester (a tanonchoz): Ne futyöréssz folyton, ha dolgozol, ez idegesít.
 Tanonc: De mester, én egyáltalán nem dolgozom, csak futyöré- szek.

RENDŐRI KIHALLGATÁSON
 Maga hol lakik?
 — Nincs lakásom.
 — És a barátja, aki a betörésnél se- gédkezett?
 — Ő éppen szemközt lakik velem.

A KISAUTÓ
 — Miért tetszik visszahozni a gépet? Hiszen a motor kifogástalanul műkö- dik.
 — Az igaz, de tudja, szeretném ki- cserélni egy számmal nagyobbra. Ez egy kissé szorít derékban.

Sorsjeggyárusnál.
 — Kérem, már három órája gond- olkozik, határozza el végre, vesze- c sorsjegyet, vagy nem.
 — Mindgyárt, kérem... Tessék megmondani, jó lesz a 556.432 szá- mű sorsjegy?

Ravaszság.
 — Barátom, tudod-e, hogy már évek óta nem fizetek sehol sem házbért?
 — Hát ezt, hogy csinálod?
 — Nagyon egyszerűen. Amikor beköltözöm, két éves szerződést kö- tök. A leányom egész nap zongora- zik, a szomszédok felmondanak miatta, a háziúr pedig elengedi a házbéremet, csak hamarabb köl- töznek...

Csak egy mosolyt

Szeretem és az állás

— Megmondtam Irmának, hogy ha nem lesz a feleségem, öngyilkos leszek.
 — És mit felelt ő?
 — Azt kérdezte, hogy ebben az esetben nem kaphatná meg az öcs- ese az állását.

Sokra értékeli a barátságot

— Adj kölcsön öt pengőt, öre- gem.
 — Sajnálom, de az ilyen dolog tönkreteszi a barátságot és a mi barátságunk sokkal többet ér.
 — Hát akkor adj száz pengőt.

Ez sem a legjobb szálloda

A szálloda szolgálja megzörgeti az egyik vendég szobájának ajta- ját.
 — Mi az?! — kérdi belülről egy álmos hang.
 — Boesánat, elfelejtettem, hogy a nagyságos úr hat órakor vagy hét órakor óhajtott-e felkeltetni magát?
 — De ember, hiszen megmond- tam, hogy ötkor akarok felkelni! Hány óra van most?
 — Nyole.

A siker jele...

— Mondd, hogyan sikerült az előadásod? Tetszett a közönség- nek?
 — De mennyire, különösen egyik kijelentésemnek tapsoltak na- gyon!
 — Mi volt az?
 — Amikor azt mondtam: »Uraim és hölgyeim, most pedig mindjárt vége érek az előadásomnak...« ekkor óriási taps tört ki.

Hogy lett báró?

Előkelő ház vendége a komor- nyikhoz:
 — Nagyon kedves magától, hogy báró Kovácsnak jelentett be, de én nem vagyok báró.
 — Ez nem uraságod, hanem a ház méltóságának érdekében tör- tént.

MIRE JÓ A BOROTVA

Férj: A borotvám egészen életlen, pedig tegnap még rendkívül jól fogott. Képtelen vagyok borotválkozni vele.
 Feleség: Ugyan kérlek, csak nem akarod elhitetni velem, hogy a szakál- lad keményebb, mint a linoleum, amit egészen jól fogott a borotvád.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A parlagon heverő területeken gyümölcsfákat kell telepíteni

Fejenként csak 25 kiló a gyümölcsfogyasztás az országban.

Olvastam már tudósításokat arról, hogy a gyümölcstelepítés csak tíz évig annyi lesz a gyümölcs, hogy nem fizetődik ki a gyümölcsösök művelése, újabb feltétele.

Az tagadhatatlan tény, hogy igen erős iramban indult meg az országban a gyümölcstelepítés és azokon a területeken, melyek a mezőgazdálkodás szolgálatában álltak eddig kizárólag, egyre nagyobb területek kerültek és kerülnek még ma is beültetés alá. Debrecen környékén is igen szép gyümölcsfatelepítések vannak már a búzaföldek között.

Nemcsak a a magánosok telepítenek gyümölcsösöket földjeiken, hanem a városok, községek is egyre nagyobb területeket ültetnek be. A vármegyei utak mentén sok helyen már bőven termő gyümölcsfa sorok adják a termést. Debrecen is kivette részét a telepítéstől és a városi kertészet igen szép eredménnyel nagy területeket művelt meg gyümölcsös alá és nagyon szépen fejlődő fák ezrei bizonyítják, hogy kinézeteket lehet biztosítani a köznek, ha megfelelő az irányítás. Sajnos a további gyümölcstelepítést megakadályozta az igen szép kezdet után. Megakadt, mint annyi más szép akció Debrecenben.

A debreceni helyzetet nézve a gyümölcsfogyasztás terén azt látjuk, hogy más városok környékéről, messze falvak gyümölcstelepeiről hordják a gyümölcsöt Debrecenbe, mert a közeli környék nem tudja ellátni a város szükségletét.

Nem kell tehát tartani attól, hogy a fokozottabb termelés miatt szükség lesz a beültetés csökkentésére.

Ez a helyzet Debrecenben, de ez a helyzet az egész országban. A gyümölcsöt keresik a nagy városok, keresi és szívesen veszi a külföld a zamatos magyar gyümölcsöt. Nagy a kiszállítási, de idebent az emberek nem tudnak a gyümölcsökhöz hozzájutni, mert olyan drága. Hatalmas tömegek maradnak kívül a gyümölcs élvezetének lehetőségén, mert képtelenek megfizetni a gyümölcsök árát.

A téli almából még annyit sem tudunk termelni, hogy azoknak a szükségletét ellássuk, akik a nagy árat is megfizetni tudják érte.

Ritka csemege a gyümölcs a népi asztalán, ahol pedig rendszeres tápláléknek kellene lenni. — Már ezért sincs igaza azoknak, akik üzleti szempontok figyelembe vételével a tulzott gyümölcstermeléstől félnek.

Addig, míg az ország lakóinak gyümölcseivel való ellátása sincs megfelelően biztosítva az elégséges termelés révén, szó sem lehet arról, hogy itt mérsékeljék a termelésről lehessen beszélni.

A gyümölcs, mint az orvosok, tudósok bizonyítják, de bizonyítja maga az élet — nélkülözhetetlen kelléke az egészségnek. Szociális kérdés, közegészségügyi kérdés ez és igyekezni kell, hogy minél több ember keresse meg kenyerét a gyümölcstermelés útján és minél több magyar család asztalán legyen mindennapos az a magyar gyümölcs, melyért drága pénzt adnak a külföldiek. Nem kell félni a túltermeléstől, amikor azt a megdöbbentő tényt állapították meg, hogy az országban a statisztika szerint

15 millió gyümölcsfa ontja a termést, de ebből a termésből az or-

szágban fejenként csak 25 kiló jut a legfontosabb fajtákból, a nemesebb gyümölcsökből pedig jóval kevesebb.

Olyan szám ez, mely mindenkit megnyugtat arról, hogy nagyon sokat kell itt tenni még a gyümölcstelepítések terén, hogy csak a belső fogyasztásnak eleget tudjunk termelni.

Nem csak a külföldi piacokra kell számítani és arra építeni, hanem minden erővel a belső fogyasztást növelni, hogy elhelyezést találjon a helyi piacokon még tízszer ennyi termés is.

Aztán szolgáljuk ki a külföld vásárlási kedvét is tetszés szerint, mivelhogy lesz termés bőségesen, lesz választék. A magyar gyümölcstermelésnek nem a külföldi szállítást kell, hogy a léte alapja legyen, hanem a belső fogyasztás. Ezt kell emelni nemzeti szempontból is.

Ha belső fogyasztás emelését lehetővé tesszük, akkor nincs az a gyümölcstermelő, aki számítását ne találja meg.

Azok a városok, melyeknek határában régebbi idő óta gyümölcstermesztés és szőlőtermelés folyik — bizonyítják, hogy aranyat ér a magyar föld gyümölcse. Munkát ad, meg lehetett biztosítani ezer és ezer embernek. A kiviteli statisztika szerint

az 1936-os termésből 509.000 mázsa volt a kivittel.

Kecskemét csupán barackból 82.000 mázsanál többet vitt külföldre. Figyelemreméltó itt az, hogy ez a mennyiség egész baracktermésünknek 75 százaléka volt. Ez mutatja legjobban a belső fogyasztás hiányát. A megyéből Kecskemét adott külföldre közel 9000 mázsa, ez a megyetermelésünk 68 százaléka volt. Kecskemét, Jánoshalma, Nagykőrös mint gécpontok bizonyítják azt, hogy szükség van a gyümölcstermesztésre. Szükség van arra is, hogy az országban ne csak néhány gécpont élvezze hasznát a magyar föld gyümölcstermelésének. Kellenek központok más városokban is, Debrecennek is, Nyiregyháznak is. Itt is kell a munka és itt is vannak kitűnő földek gyümölcsösök részére. A magyar földön termő csemegezőlő diadalát hirdeti Gyöngyös, mert száz vagon szőlőt adott Németországnak és még 7 vagon Angliába is eljutott, biztos piacot teremtve jövőre a magyar csemegezőlőnek.

Ezek a számok hirdetik, hogy nem szabad ebben az országban parlagon heverni földeknek. Telepíteni kell gyümölcsösöket utak mellé, kisebb földterületekre, melyek más mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak.

Községek, városok területén igen sok parlagon heverő terület van, melyek gyümölcstelepítésre alkalmasak.

Kis költséget jelentő telepítés után bőségesen jövedelmeznek a telepítések, melyeknek hasznát a nincstelenek segélyezésére lehet fordítani és gyümölcs kerül így azoknak asztalára is, akiknél csak fényezés volt eddig a jó gyümölcs.

Szükséges azonban, hogy a területek gondos megvizsgálásával történjen a telepítés, megfelelő fajtákat a megfelelő földre. A művelésnél, gondozásnál szakértők irányítását, ellenőrzését és akkor valóra válik, hogy Magyarország Európa gyümölcsösöskertje.

(benze.)

Nyári védekezés a gyümölcsösben

A tulságosan nedves tavaszt szárazság, ezt kevés eső, majd június derekán szokatlan kánikulai hőség és a hó végén váratlan hűvös idő váltotta fel. Ezekkel a kiköszentésekkel együtt járt, hogy nemesek a növények fejlődésében, hanem a rovarok megjelenésében is eltérő dolgok voltak. Tehát a gyümölcstermelőknek fokozott figyelemmel kellett lenni faikra. Ha júniusban el nem végezték volna, úgy most kell elvégezni az alábbi védekezési munkákat:

A veszedelmes almamoly ellen egyszázalékos bordói lével kell permetezni, úgyhogy 100 liter permetezéshez 70—75 deka arzéntartalmú készítményt keverünk.

Levéltetvek ellen a legnagyobb eredmény nikotinos permetezéssel érhető el. Ez áll 100 liter vízbe 10 deka nyers nikotin és 1 kiló káli-szapannal.

Lisztharmat és levélfodrosodás ellen nyári hígítású készítménnyel kell permetezni.

Ugyanakkor most kell permetezni barackfáknál a gyümölcszlepölés ellen egy százalékos bordói lével. Szilvafáknál a levélfodrosodás ellen másfélszázalékos bordói lé permetezéssel meg kell előzni a bajt. Ha azonban a foltosodás már előrehaladott, a kezdetben jelentkező halvány sárga foltok már piros színű kerek foltokká válnak, kétszázalékos bordói lével való permetezés a célra vezet.

Ugyanakkor kezdetét veheti a hangyák irtása is, amelyek nem egy helyen teljesen ellepik a fa törzsét, terjesztve és párosodáshoz, tehát szaporodáshoz segítve a

levéltetveket. Helyes védekezés ellenük a kellő gondossággal felszórt és felújított enyvyűrűk, továbbá a nikotinos permetezés.

A nyári védekezésnél ugyanaz a lényeg, mint minden bajnál és kóránál: ha a felismerés időpontjában történik, nem terjedhet tovább, az állati kártevők szaporodása akadályozva lesz, lehetlenné válik. A permetezéseket gyakran kell ismételni.

De fontos teendő még a védekezésnél a védekezésen kívül a fertőzött részek eltávolítása. Így az őszibarack levélfodrosodásánál a fertőzött levelek eltávolítása, azoknak az ágárszéknek pedig, ahol sok volt a fertőzött levél, víz szavagása. Levéltetvek esetén, különösen az almafáknál, tanácsos a legfertőzöttebb levelek leszedése. Az ilyen fertőzött levelek, vagy ágárszék azonnal elégetendők.

Ugyanakkor jelentések érkeztek arról is, hogy számolni lehet az úgynevezett fusieladum, varasodás jelentkezésével. Különösen az alma- és körtefákat támadja meg. A fak levelein, zöld hajtásain és a fiatal gyümölcsön jelentkeznek fekete-barnás foltok alakjában, melyek később varassá válnak. — A megtámadott levél idővel lehull, a megfertőzött gyümölcs fejlődésében megáll, apró, nyomorék marad. A fertőzés első jelentkezése esetén a beteg hajtást egy arasznyi egészséges részzel kell levágni és elégetni, ha már a fejlődő gyümölcs is fertőzött, leszedendő és elégetendő, a fát pedig egyszázalékos bordói lével kell megpermetezni mosásterületen.

A cseresznye-légy

mindig ismeretlenek.

A cseresznyetermelőket június első napjaiban, tehát akkor, amikor a cseresznye szüretelése megkezdődött, a napi sajtó útján az a kellemetlen hír lepte meg, hogy Anglia a legszigorúbb feltételekhez kötötte a külföldi cseresznyének oda irányuló bevitelét. Nem lehetett tehát Angliába másképp cseresznyét szállítani, mint szigorú megvizsgálás után származási bizonyítvánnyal. Ez az intézkedés a magyarországi cseresznye termés útjába nagy akadályt gördített. Ezt az akadályt fokozták Németország és a egek hasonló intézkedései. Mindezekért a korlátozó intézkedésekért közvetlen a termelő, közvetve pedig a magyar kiviteli mérleg fizettek nehez tándíjat.

Az így előállt veszteségek okozói mindazok a termelők voltak, akik a megfelelő védekezési eljárásokat kellő időben nem fogantatosították. A vám külföld az említett és a saját termésüket védő intézkedésekben nem hibás, mivel nemzetközi egyezmény írja elő, hogy a kukacos cseresznye és meggy a vámkülföldre nem szállítható.

A cseresznyelég elleni védekezés éppen ezért már most felhívjuk a termelők figyelmét és az alábbiakban ismertetjük mindazokat a témaváltozatokat, amelyek a termelőkre nagytömegek előtt még

A cseresznyelég apró, barnán sávozott légyféle, amely petéit már éré, pirosodó cseresznyére rakja. A petéből kikelt állat — kukac, — berágja magát a gyümölcsbe, ott fejlődik és ott él. Ha már kifejlődött, a gyümölcsből kibúvik és a földre ereszkedik és ott 3—8 cm mélységben beházik. Éppen ezért a védekezés igen egyszerű. Amint a szüretelésnek vége és az utolsó szem termést is leszedtük a fáról, a cseresznye és a meggy fák alját a korona legszélő ágáig mélyen felássuk. Ezzel a munkával oly mélyen kerülnek a földre a bábozni készülő állatok és bábok, hogy onnan kímászni nem tudnak és elpusztulnak.

A cseresznyelég rövid ideig marad báb állapotban. A bábokból kibújó légy ismét keresi a cseresznyét és a meggyet, mit ha nem talál, olyan bokrokra telepíti, ahol apró termés van és azokra tojja petéit, amelyekből ismét jön az újabb nemzedék. — A szaporodás tehát gyors és megállás nélkül történik. A cseresznyelég irtását célzó nemzetközi egyezmény ezt a nagymérvű szaporodást óhajtja megakadályozni. Minden termelőnek önmaga iránti kötelessége tehát ezt a pénzbe nem kerülő és mégis célra vezető irtási munkát elvégezni. cs. P. J.

250-es motorkerékpár eladó, Rákóczi u. 3. sz. 853

60 P adóju 10 l. fogyasztású jökarban lévő csukott 503. Fiat kocsi olcsóáron eladó. Megtekinthető Balogh autójavító, Mácsai u. 2. 848

Egy jókarban lévő kerékpár eladó. „Puch” gyártmányú, Sámsoni ucca 4. szám, Árpád téren. 897

Eladó egy jókarban lévő 3.5 lóerős 110 voltos villanymotor. Ertekezni lehet Wesselenyi ucca 83. sz., 4. ajtó. 857

„Ariel” motorkerékpár, 250-es, kitűnő állapotban eladó. Megtekinthető: Honvéd ucca 62. 956

500-es Fiat, 40 pengő évi adóval, sürgősen eladó. K. Tóth ucca 13. szám. 944

Alighasznált „Puch” kerékpár eladó. Péterfia 11., első ajtó jobbra. 960

Atadó üzlet vendéglő

Kiadó polthelyiség, olcsó bér Julius 15. Sámsoni út 25. 838

Modern üzlethelyiség, Csapó u. legforgalmasabb helyén átadó. Cím a kiadóban. 882

Jóforgalmú fűszerüzlet, árúval és berendezéssel együtt eladó. Cím a kiadóban. 862

30 éve fennálló étkezdé eladó Csapó 38. 898

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Nem kiadó Balogh-féle jóforgalmú fodrászüzlet, Nyugati ucca 16. 972

Üzlethelyiség forgalmas helyen — aug. 1-re kiadó. Bövebbet Földes illatszertár, Bika bérház. 807

Kiadó Az Arany Bikával szemben, Piac ucca 14. sz. alatt két emeleti uccai szoba előszobával, rendelőnek, irodának, garzonlakásnak vagy hölgyfodrászatnak, kozmetikának stb. augusztus 1-re. Ertekezni a ház-mesternél. 852

Fűszerüzlet 27 éve fennáll, kiadó. Cím a kiadóban. 849

Zafir fűszerüzlet-helyiség kiadó. Monostorpályi út 46. szám, háztulajdonos az udvarban. 894

Üzlethelyiség, kislakásos bérházban olcsón kiadó. Hadházi ucca 27. 878

Piac ucca 89. óriási üzlethelyiség. — megosztva is, minden célra, kirakatforgókkal azonnal kiadó. 968

Kiadó elsejére száraz, féregmentes raktárak, (jelenleg bútor raktárok). Kossuth ucca 51. 885

Kocsma, nagyforgalmú, azonnalra kiadó. Ertekezni lehet a háztulajdonosnál Kécs ucca 54. 929

Üzlethelyiség berendezéssel, olcsó lakbérrel, régi nagy vendékörrel. Ügynököket díjazok, Árpád tér 5. 920

Kiadó lakás egyszobás

Udvari kis szoba szolid, magános részére kiadó. Kigvó u. 42. 834

Uccai egyszoba, konyha kiadó Mester u. 44. 835

Kiadó azonnal Nyilastelep. Malvin ucca 33. egyszobás uccai lakás. Ertekezni Gazdák Bankjában. 899

Egy szoba, konyha, éléskamara augusztus 1-re kiadó, Teleki u. 24. 866

Egyszobás lakás virágoskertes bérházban kiadó — Hudházi u. 27. 879

Kiadó egy szoba, konyha Vargakert, K. Tóth ucca 15. Ertekezni lehet városi szeszüzlet 887

Kiadó egy nagy szoba, konyha spájz, Bujdosó ucca 21. 917

Kiadó egy szoba, konyhás lakás, Csokonai ucca 17. Ertekezni: Böszörményi út 8. 961

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó 2 szobás komfortos lakás a befejezéshez szükséges évi lakbér előre fizetendő, József kir herceg u. 46. 1006

2 szobás komfortos lakás augusztus 1-re kiadó, Mester u. 29. 825

Két szoba, konyhából álló egyszerű udvari lakás augusztus egyre olcsón kiadó. A város központjában. Tiszta esedős udvar, Bethlen u. 50. Ertekezhetni a háztulajdonossal, Maróthy György u. 21., délután 2—3 óra között. 1006

Két háromszobás, verandás uccai lakást keresek novemberre. Ajánlatot „vidéki nyugdíjas házaspár” címen Debrecen, Honvédtemető u. 8. sz. alá kérem. 654

Kétszobás elsőemeleti lakás — rendelő vagy garzon lakásnak, fürdőszobával azonnal kiadó. Piac 75 alatt. 890

NAGY SÁNDOR INGATLANIRODA - CSAPÓ-UTCA 27.

HÁZAK: Csapó u. 87. számú ház árát örökösök 18.000 ezer pengőről 11.000 pengőre leszállították! Csoda alkalmi vétel! Alapincézett, uccai 3 szobás lakás, mellékkelhelyiségekkel, udvari két kisebb lakás, istálló, 160 négyzetméter. Fetelepek vagy bármilyen üzletnek alkalmas hely! Vendég u. 44. Adómentes, alapincézett, kétszoba, fürdőszoba, előszoba, konyha, éléskamara, veranda s még 3x1 szobás lakás 7.000 pengőre leszállítva. — Megvehető 2000 pengő készpénzzel. Lakások megtekinthetők vasárnap állandóan, hétköznap este 7 órától. Csokonai u. 50. számú ház árát leszállítottuk 4.000 pengőre. Pár száz pengővel átvehető. Eladása sürgős. Komoly árajánlatokat irodámba kérek! Szeder u. 8. Adómentes, kétszobás, mellékkelhelyiségekkel 2.800 P. Szabolcs u. 28-b. Egy szobás, mellékkelhelyiségekkel, kitűnő kerttel 2.800 P. Pozsony út 37. Kétszoba, konyha, melléképületek, gyümölcsös-kert 2.500 P. Vételár egyrésze havonként tör-

leszthető. Szép u. 27. Vágóhid-nál. Háromrendbeli egyszobás lakással 2.000 P. Megvehető 800 pengővel, havi részletre. Árpádtérenél, kétszoba, konyhás családiház 3.000 P. Megvehető pár száz pengővel. Hátralékos vételár havi 30 pengős részletekben, kamatmentesen törleszthető. Kiseb családiházak hosszújárátú FAKSZ kölcsönökkel, kevés előleggel, havi részletre lakbértörlesztéssel is vásárolhatók irodám-nál.

FÖLDEK: Köcsüliszegben 20 kat. hold kitűnő búzatermő épületekkel 750 P holdkánté. Ondódon 40 h. tanyás, 9, 5, 3 h. tanyátlanak. Bellegelön 32 h. tanyás. Diószegi útfélen 8 h. tanyás. — Ugyanott 6 h. Halápon, Bánkon, Fancsikán 32 25 18 15 10 h. és kisebb

INGATLANÁNAK ELADÁSÁVAL bízva meg gyorsan és eredményesen dolgozó ingatlanforgalmi irodámat.

VÉTELNÉL saját érdekében keresse fel megbízhatóságáról közismert irodámat — Debrecen, Csapó ucca 27. szám alatt.

Kiadó 2 szoba, konyha, speiz augusztus 1-ére. Csapó u. 83. sz. 831

Kiadó 2 szobás komfortos uccai lakás, József kir herceg u. 46. 1007

PIACI ÁRAK

Table with market prices for various goods like Liba s. drb, Kaesa k. kg, Tyúk párja, Csirke párja, Tojás drb, Tojás kilója, GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK, Kajszinbarack, Málna kilója, Dinnye kilója, etc.

KONYHAKERTI VELEMÉNYEK ÁRAI

Table with prices for kitchen products like Vereshagyma esom, Fokhagyma db, Retek drb, Burgonya, etc.

KENYÉR ÁRAK

Table with prices for bread like Fehér kenyér kg, Félbarna kilója, Barna kenyér kg, Rozs kenyér kg, Péksütemény drb

PIACI LISZT ÁRAK

Table with prices for flour like Búzaliszt 00-ás kg, Búzaliszt 0-ás kg, Búzaliszt 2-ös kg, Búzaliszt 4-es kg, Búzadara kilója, Rozsliszt kilója, Korpa kilój

Modern két nagy parketes fürdőszoba, mellékkelhelyiségek, Földi ucca 6. Tiszt viselőtelep. 851

Honvéd 26. egyszerű kétszobás lakás augusztus elsejére kiadó. 854

Kétszobás, konyhás, több mellékkelhelyiséges különálló lakás kiadó, Maróthy György ucca 9. szám. Megtekinthető délelben 12—1 óra között. (R) 897

Kiadó szép két uccai szoba, előszoba, konyha, — speiz Kassa ut 15. 897

Kettőszobás komfortos lakást novemberre keresek erdő felé, Pikó, Kossuth ucca 4. 914

Modern kertilakás — kétszobás, fürdőszobás, — gáz, víz, villannyal augusztustól kiadó. Forgács ucca 5. (Szechenyi ut mellett). 913

Két szép szoba, nagy előszoba, nagy konyha és mellékkelhelyiségek-ből álló lakás kis virágos kerttel augusztusra kiadó. Böszörményi ut 5/c. kereszt épületben, hatvanuevai villamos szakasz határánál. 883

Kiadó augusztusra kétszobás urilakás fürdőszobával, esedős udvarban. Barna ucca 4. szám. 884

Kiadó Két uccai szoba, konyha, speiz és veranda. aug. 1-re. Böszörményi út 12. 846

Kiadó udvari 2 szoba, konyha augusztusra, Nap u. 16. 893

Két szoba, konyha, mellékkelhelyiségek-ből álló lakás kiadó, Mester ucca 42. 928

Kiadó kétszobás, előszobás uccai lakás, mellékkelhelyiségeivel, Böszörményi út 8. könyvnyomda mellett. 962

Uccai két szoba, konyha, előszoba, zárt verandával kiadó. Botond ucca 5. (Apafi uccánál). 981

Kiadó lakás egyetemhez és villamoshoz közel — augusztus 1-re kiadó Nyil u. 14. 895

Kiadó 3 szobás uccai modern uri lakás Hatvan u. 61. sz. alatt — november 1-re, Alföldi Takarékpénztár. 908

Modern 3 szobás, fürdőszobás lakás augusztusra kiadó Csapó u. 16. 909

Udvari három szoba, előszoba mellékkelhelyiségekkel augusztusra kiadó Kölesey 18. 917

Kiadó lakás nagyobb

Komfortos uri lakás augusztusra egyre kiadó mellékkelhelyiségekkel Bethlen ucca 58. 917

Nagyon szép négykszobás, teljes komfortos lakás, parkirozott udvarban, novemberre, Barna ucca 15. 924

Négykszobás modern urilakás, fürdő és eselédőszobával, központban, augusztus elsejére kiadó. Ertekezni lehet: dr Méner ügyvédnél, ref. püspöki palota. 930

Lakást keres

3. esetleg 4 4 szobás modern lakást keresek, Fő ucca vagy környékén. — Cím a kiadóban. 796

Kis családi kertesházat bérelnek augusztus 1-zeptember 1-re. Cím: Csapó u. 93. Fodrász. 786

Orvosi rendelőnek alkalmas helyiséget, lehetőleg albérletbe keresek. Ertekezni telefon: 26—89. 855

Aug. esetleg szept. 1-re 2 szobás fürdőszobás lakást keres fiatal pár. Dr. Magyar, Mester u. 26. 886

A strandfürdő közelében keresek kéthárom hételre 5 személy részére kifogástalan lakást. Cím a kiadóban. 880

Keresek megvételre adómentes villát, vagy házat, Faragó ügyvéd. Piac u. 44. 870

Keresek egy üres szobát, előszobával, esetleg fürdőszobával, Oláh. Telefon 12-38., délelőtt 9—11-ig. 931

Butorozott szoba

Különbejárátú uccai butorozott szoba, június hó 15-ére kiadó. Eötvös ucca 48. 961

Uccai különbejárátú butorozott szoba, azonnalra kiadó. Gólya ucca 8. 554

Egy szoba, előszoba butorozva, vagy butor nélkül kiadó Attila tér 7. 763

Butorozott szoba kiadó, esetleg nő lakótársat keresek. — Hadházi u. 31. (d). 755

Uccai szoba, konyha, speiz augusztus elsejére kiadó. József kir. 75. 841

Különbejárati
butorozott szoba, azonnal kiadó. Jókai uca 28. szám. 903

Különbejárati
magasföldszintes ucai butorozott szoba kiadó. Nyíl uca 116. 907

Elegáns
állásban butorozott szoba olesón azonnal kiadó. Zelemér uca 5. sz. (Siketnéma intézet mellett). 554

Lépcsőházi
bejárati szoba csinosan butorozott, központi fűtés, fürdőszobával kiadó. Werbőczy uca 2. I. emelet, 3 ajtó. 965

Kiadó
különbejárati butorozott szoba, Varga uca 10. szám. 984

Ingóság eladás

Jókarban
levő butorok eladó. Temető uca 24. szám, az udvarban 2-ik ajtó. 798

Varrógép
jókarban levő ötven pengőért, ugyanott egy kamraajtó uca. Libakert. Viola uca 21. 797

Prima
állapotban lévő kétajtós jégsekély és alig használt gyermekágy eladó. Péterfia 29. 847

320 pengőért, teljes hentesi felkészítés eladó. Cím a kiadóban. 859

Eladó
használt sportkoszi. Jókai uca 16. 1006

Varrógép
női Singer, keveset használt, olesón eladó. Rothermere uca 8. szám, keresztpütel. 891

Eladó
2 db keveset használt padfeljáró lépcső Sámsoni ut 17. 902

Eladók
hálószoba, karnisok, s tükör, Bouclé-szőnyeg, asztalok Simonffy uca 1. C. II. emelet. 919

Vásárosó
nagyobb ládák olesón eladók. Bika-bérlő uca 1. emelet 4. ajtó. 921

Ablak.
tökös 180-90. Üzleti taliga erős, eladó. Arpád tér 5. 922

Hitelesített,
ötmásfél méter mérleg eladó. Homok uca 93. Ertekezni lehet: Kassa út 4. szám. 927

Eladó
költözés miatt ebédő, s hálószoba szalonberendezés, asztalok, szekrények, vasszekrény, s karlsbadi ét- és kávészög szerviz, festmények, d'Iszlygyak, s rönnyek, orvosi hagszékű műszerek, polariációs készülék, magasfrekvencia, vibrációs-masszázsgép, Sanaz, szak-könyvek és folyóiratok. Megtekinthető 2-5-ig József kir. herceg uca 18. szám. 963

Eladó
12 rámás ikerablak 150x160, 8 rámás 150x80 új ablakok, Eötvös uca 31. szám. 979

OFB INGATLANIRODA PATAY FERENC CSAPO-U.49.

ELADÓ FÖLDEK.

Bánkon 21 holdas, jó tanyával, bankteherrel.

7 hold Diószegi út mellett tanyával, jó barnahomok.

18 hold Diószegi út mellett, tanyával.

5 hold Hosszúpályi út mellett.

10 hold hőforrás közelében.

5 hold Vedres dűlő-

ben.

3 hold Fáy dűlőben.

13 hold búza termőföld.

Bérlet: vidéken 400 holdas feketeföld, bérlete 1 mm. búza.

16 hold Fancsikán 3 évre, 2 mm rozsz.

Ezenkívül helyben és vidéken földek minden nagyságban kaphatók.

Patay Iroda, Csapó u. 49. 840

49.

Mérleg

100 kg, 5 kg, súlyok, ideai hitelesítéssel, nagy stélázsik, pull, olesón eladó. Zöldfa uca 17. 954

Eladó

hölgyfodrászüzletberendezés, eimtblákkal együtt, elköltözés miatt. Eötvös uca 49. 980

Férfiszabógép

172x72, 7 mm. vastag csiszolt tükör, 290 cm-es kerfi löca, körök eladók. Csapó uca 49. 916

Eladó

egy és kétlovas kocsik és szekerek, egy lovas, kétkerekű kézikocsi, egy kovásműhely berendezés, ötven mázsa anyaszéna Cegléd u. 10. 869

Kaparógép,

36 fogú, majdnem új, olesón eladó. Hatvan u. 62. szám, telefon 12-48. 935

Új homokfutók

sárga vaszefonfedeles hirtő eladó, Hatvan u. 47. szám. 958

Központban
legjobb helyen, fűszerüzlettel ház olesón eladó. Ertekezni lehet: a Mróthy György uca 2. szám. 593 vv.

Eladó

Horthy Miklós ut legszebb részén háromszobás komfortos villa, árnyas parkkal, gyümölcsösökkel, szőlővel, — ugyanott 327 négyszögletes villatelek. Ertekezhetni Nap uca 4. 794

Eladó

Horthy Miklós úton villa Lajos kir. téren villaelkek. Téglaáskertben 3032 négyszögletes gyümölcsös és belsőégi házak. Ertekezni dr. Szemere ügyvédnél, Sas uca 3. 844

Eladó

Nyilastelepen — Halasi u. 13. sz. ház kétrendbeli lakással, keves pénzzel átvehető. Kondorosi esárdánál két hold föld eladó. Ertekezni Halasi u. 13. szám. 856

Boldogkert

Ujghillányi u. 17. sz. adómentes ház, 3 szoba, konyha, speiz eladó. Labonez. 888

SÁMU JÁNOS

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI - IRODA HUNYADI - UCCA 24.

Eladó ingatlanok:
Házak: Széchenyi uca szép négyszobás úrvilla. Közraktárnál háromszobás úrvilla, 900 ol gyümölcsösökkel. Woffka uca 3. számú lakással, fűszerüzlettel, 1600 P. Bajnok uca 8. számú, kétszobás, adómentes ház, szép gyümölcsösökkel 2400 P. Woffka uca 26. jó kis

ház, hibetelen 1100 P. Monostorpályi út 66. sz. Olesó vétel.

Földek: feketén 7 és fél hold holdanként 630 pengő, feketén 14 tanyás. Halápon 12 tanyás 6000 P 50 és 20 h. jobb homokbirtok, feketén 50 hold prima tanyás, állomáshoz közel. Iroda: Hunyadi u. 24. szám. 977

Eladók házak!

Kedvező fizetési feltételekkel Szávai Gyula 23 és Huszár uca 8. 833

Piac uca 14.

számú ház, ucai emeleti részén kétszobás hitelesítéssel, rendelőnek, vállalatnak azonnal kiadó. Bővebbet a házmeztérnél. 939

Kiadó

esetleg eladó új családi ház, József kir. herceg uca 18. szám. Megtekinthető 2-5-ig. 964

Eladó föld

Debrecen-szövati

országút közvetlen közelében 10 hold prima szántóföld eladó. Ertekezni lehet dr. Malatinszky Zoltán ügyvédnél, Hajdúszoboszlón. 1006 7. 11

Fancsika

48. szám alatt a Létai út mentén 5 hold pusztai föld, esetleg 15 hold tanyával eladó. 1005

Eladó

H. Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögletes szőlőföld. Ertekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther utca 2. szám. 674 vv

Eladó

nagyeserei iskolánál 18 holdas, Fancsikán 40 holdas tanyásbirtok. Bővebbet Simon ügyvédnél, Piac 81. 892

Eladó

hatvan hold szántó, Miképes határában. Debrecenről 13 kilométerre Ertekezés: Szabó ügyvéd, Piac uca 68. 925

Eladó

7 és fél hold feketeföld, közvetlen a hajdúszövati kövesút mellett Ertekezni lehet: Hajnal uca 23. 943

Eladó

Deószegi úton 4 hold búzatremő föld. Ertekezni: Szeghy uca 43. 966

Föld,

Kisszepesen, Csapókert, Apponyi 1.2 szőlő, s méhek eladók. Eötvös uca 106. sz. 978

Eladó állatok

Eladó

egy hathónapos koca süldő, Homok u. 112. 827

Fejőskecske,

továbbá egy kis bak és jerke eladó Tőhötöm u. 24. (A)

Eiköltözés

miatt héthónapos drótszőrű foxi szuka eladó. Ertekezni lehet Széchenyi uca 39. sz. 877

Feladós szerkesztő:

PALFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.

Kartelen kívüli

Faragott fa és deszka

és ezenkívül

mindenféle építési anyag:

mész, cement, mosaiklap stb. stb. kapható a

Debreceni Működgyár R. T.

Fürdő u. 2 sz. telepén

telefon 10-93.

Eladó
kétkerekű kézikocsi, Pereces uca 24. 873

Ingóságvétele

500 kgs
százados mérleget, 1. sz. kasszát megvételre keresek, Tóth Sándor Hajdúszoboszló, Bákósi út 125. 845

Fényképezőgép
jó állapotban 6x9-es veszek. Ullmann, Piac 69. 839

Keveset
használt nagy Kalor kályhát veszek, Werner Piac uca 70. 938

Gazdasági termények

Lucernamag,
arankamentes eladó. — Montezredes uca 11. 982

Gazdasági eszközök

Eladó
egy hatos kovács hőrtívó, Paicsirta uca 39. 967

Kütszivattyúk
használtak és újak eladók. Eötvös uca 23. Kassa út 3. 976

Töltőképes

állapotban keresek 6-8 hektoliteres hordókat. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztára továbbít. 1006

Eladó házhely

Közműves villatelek!
25 éves adókedvezménytel. Simonffy út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5-7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Házhelyek
eladók olesón a Kishégyesi úton. Lehetőleg készpénzért. Ertekezés: Garay uca 20. 920

Eladó ház

Adómentes
kisebb új ház, hozzá is építhető, központhoz 10 perc, 300 négyszögletes kerttel eladó. Krudi Gyula uca 10. sz. (Voll Gyár uca 11. sz. 641

Eladó
vagy kiadó családi ház. Boldogkert. Csoka u. 3. sz. 832

Családirház

előleggel részletre is eladó vagy kiadó. Cím a kiadóban. 769

Eladó

Korponai u. 10. sz. nagytelkű ház. 1007

Adómentes

családi ház (2 szoba, előszoba stb.) 573 ol gyümölcsösökkel eladó Tőhötöm u. 24. A

Csapó u. 100 sz.

ház eladó. Ertekezni a háztulajdonosnál, az udvarban. 865

Sürgösen

eladó üzlethelyiséges ház Csapó u. 41. 1001

Eladó

háromszobás komfortos és egyszobás konyhas lakás 1150 négyszögletes gyümölcsösökkel — Eröss Lajos uca 14. 457

Eladók

városi és telepi házak havi részletre is, tanyásföldek, konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. — Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít. Debreceni Gazdák Bankja. Kersuth uca 17. 901

Eladó ház,

szép virágos udvarral eladó. Timár uca 28. 969

Földbérlet

Felesbérletbe

kiadó sámsoni kövesút mellett, mely furrástól 2 km-re, 52,6 jélzökönél 25 hold tanyásbirtok. Ertekezhetni helyszínen dr. Veressnél. 841

Kiadó

város alatt 20 holdas tanyásföld, Körös kertben, Bináritelepen egy-egy hold konyhakertészeti föld lakással. Ertekezhetni — Gazdák Bankjában, Kossuth uca. 900

Kiadó

Vámospercsi útfélen 21 hold föld, Kigyó u. 28. Ugyanott búzásládát keresek. 826

Kiadó

24 hold föld, tehénészetre alkalmas. Kondorosi állomás mellett. Ertekezni lehet: Baranyi u. 42. 940

55 k. hold föld

Halápon, kövesút vasút mellett kiadó. Rákóczi uca 60. sz. 946

Kilencszáz

négyszögletes kislakás gyümölcsösökkel azonnal kiadó. Király. (Royal-épület). 969